

872.12077

๓ ๒๕๓๕

๒. ๒

การศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาค่านิยมวัฒนธรรมทางการเรียนการสอนในโรงเรียนตามโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตชนบทยากจน

วิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาโท
ของ
กนกกรรณ์ อินทรทัศน์

๒๓ เม.ย. ๒๕๓๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ธันวาคม ๒๕๓๕

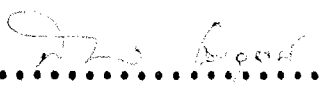
ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177686

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร ชมอุทัย)

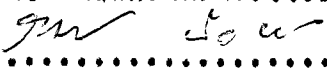
คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร ชมอุทัย)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์พิณต วัฒน)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ .. ๕1 .. เดือน .. กุมภาพันธ์ .. พ.ศ. ๒๕๓๖ ..

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค ประธานกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร ชมอุดม กรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือเป็นเหตุระให้คำแนะนำ ประึกษา และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเขียนปริญญานิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัย สามารถดำเนินงานจนประสบความสำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์พิณิต วัฒนโธ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่า เกี่ยวกับปริญญานิพนธ์ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพินทร ชูชม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขแบบสอบถามในการวิจัยให้

ขอระลึกในพระคุณของคณาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาทุกท่าน ที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา อันเป็นการส่งเสริมให้ ผู้วิจัยมีความเจริญก้าวหน้าทั้งในด้านการศึกษาและด้านการทำงาน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านหัวหน้าโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา และคณะทำงาน ทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูล เบื้องต้น และความสะดวกต่าง ๆ ในการเก็บข้อมูลทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณะศึกษานิเทศก์ คณะผู้บริหารโรงเรียน คณะครูโศกทัศน์ศึกษา และคณะครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกท่าน ที่กรุณา ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม เป็นอย่างดี

อนึ่ง คุณความดีและประโยชน์ที่พึงมีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบ เป็นเครื่องบูชาพระคุณบุพการี ซึ่ง เป็นกำลังสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาและสนับสนุนผู้วิจัยมาโดยตลอด

กนกรัตน์ อินทรทัศน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	7
ความหมายของนวัตกรรม	7
คุณค่าของนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	8
ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	10
องค์ประกอบในการยอมรับนวัตกรรมและนำเอานวัตกรรมไปใช้ ...	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	20
กลุ่มตัวอย่าง	20
การสร้างแบบสอบถาม	21
ลักษณะแบบสอบถาม	21
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	22
การวิเคราะห์ข้อมูล	23
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	23

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	24
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	25
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม	30
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแยกตามเขตการศึกษา	39
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแยกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม ...	118
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	152
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	152
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	152
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	153
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้าแยกตามเขตการศึกษา	155
	อภิปรายผล	171
	ข้อเสนอแนะ	174
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	174
	บรรณานุกรม	175
	ภาคผนวก	180
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	207

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนและใช้ได้	25
2	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มครูผู้สอน กลุ่มครู โสตทัศนศึกษา กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มศึกษานิเทศก์	26
3	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามแยกรายละเอียด	28
4	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทั้ง 9 เขตการศึกษาใช้ในปัจจุบัน	30
5	แสดงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่ม เห็นว่าเหมาะสมและต้องการ นำมาใช้ในการเรียนการสอน	32
6	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงาน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่ม ประสบอยู่ใน ปัจจุบัน	34
7	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษาทุกกลุ่ม	36
8	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 2	39
9	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงาน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะในเขตการศึกษา 2	41

10	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงาน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่ม คือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสมอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 2	43
11	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทาง การศึกษาทุกกลุ่ม คือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 2 .	45
12	แสดงประเภθνวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอน ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 3	47
13	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษาและกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 3	49
14	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสมอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 3	51
15	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทาง การศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครูโสตทัศน ศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 3	53

16	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนใน โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียน การสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 5	56
17	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 5	58
18	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 5	60
19	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 5	62
20	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียน โครงการขยาย โอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอน ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 6	65
21	แสดงประเภทของ นวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 6	67

22	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่ม คือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสมอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 6	69
23	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทาง การศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 6 ..	71
24	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้นในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 7	74
25	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 7	75
26	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่ม คือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสมอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 7	77
27	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 7 ..	79

28	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 8	82
29	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสม และต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 8	84
30	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงาน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 8	86
31	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 8	88
32	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนใน ปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 9	91
33	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่ม คือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 9	93

34	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงาน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 9	95
35	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทาง การศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 9	97
36	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 10	100
37	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 10	102
38	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 10	104
39	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของผู้บริหารในโครงการขยายโอกาสทาง การศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 10	106

40	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอน ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 11	109
41	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงาน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา กลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษา เฉพาะเขตการศึกษา 11	111
42	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงาน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 11	113
43	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทาง การเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการ ศึกษาทุกกลุ่ม คือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 11	115
44	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้ในการเรียน การสอนในปัจจุบัน แยกตามกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษา	118
45	แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูผู้สอน เห็นว่า เหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน	120
46	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน	121

47	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของกลุ่มครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษา	123
48	แสดงประเภของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูโสตทัศน ศึกษา เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน	126
49	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่ม ครูโสตทัศนศึกษา กำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน	128
50	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของกลุ่มครูโสตทัศนศึกษา ในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	130
51	แสดงประเภของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเห็นว่า เหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน	133
52	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ประสบอยู่ในปัจจุบัน	134
53	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนในโครงการฯ ...	136
54	แสดงประเภของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มศึกษานิเทศก์ ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่าเหมาะสม และต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน	139

55	แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่ม ศึกษานิเทศก์ในโครงการขยายโครงการทางการศึกษา ประสพอยู่ในปัจจุบัน	141
56	แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของกลุ่มศึกษานิเทศก์ในโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษา	143

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ ประเทศไทยมีประชากรได้รับการศึกษาอย่างถูกต้องและทั่วถึง ประเทศนั้นก็จะประสบผลสำเร็จในการพัฒนาทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศทุกด้านต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยที่สำคัญ กระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาคนก็คือ กระบวนการศึกษานั้นเอง ประเทศต่าง ๆ จึงพยายามขยายการศึกษาในประเทศของตนออกไปให้กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะทำได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 1 - 2) ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ทุกคนได้มีโอกาสเท่าเทียมกัน ได้เรียนตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ประเทศไทยสามารถจัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทั่วถึงพอสมควร คือสามารถให้เด็กวัยประถมศึกษาได้เข้าเรียนได้ร้อยละ 96 ของกลุ่มประชากรอายุวัยประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 1) แต่การศึกษาในระดับมัธยมศึกษายังไม่สามารถจัดได้อย่างทั่วถึงจากสถิติการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทั่วประเทศ ในช่วงปีการศึกษา 2526 - 2528 มีอัตราการเรียนต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 42.5, 42.7 และ 41.9 ตามลำดับ อัตราการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเป้าหมายที่วางไว้ (กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2529)

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นการศึกษาที่ผลิตคนระดับกลางออกมาสนองความต้องการของประเทศ (กอ สวัสดิ์พานิชย์. 2513 : 37) เป็นการศึกษาของนักเรียนที่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ โดยมุ่งให้นักเรียนมีความรู้ทางความรู้ทางการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถ เพื่อให้บุคคลเข้าใจ รู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และต่อสังคมส่วนรวม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 :

1 - 2) โดยใช้ความรู้ความสามารถจากการศึกษาในระดับนี้ เป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง ปรับปรุงตนเองให้เข้ากับสภาวะสังคมได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังสามารถนำ ความรู้ไปใช้ เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ เป็นการเพิ่มทุนรายได้ส่วนตัว ครอบครัว และมีผล ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศอีกด้วย ทั้งยังเป็นผู้ที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้แก่นักเรียนประถมศึกษาอย่างทั่วถึง

จากการดำเนินงานของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียนในเขตชนบทยากจน 38 จังหวัด ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ที่ได้ดำเนินการไปแล้วในระยะที่ 1 (ปีการศึกษา 2530) และกำลังดำเนินการอยู่ในระยะที่ 2 (ปีการศึกษา 2531) นั้น จากรายงานผลการรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยภาพรวม ในช่วงปีการศึกษา 2529 - ปัจจุบัน พบว่า ยังไม่สามารถรับนักเรียนเข้าเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ถึง 50 % ของจำนวนนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศในแต่ละปี และมีแนวโน้มการเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแต่ละปีลดต่ำลงเป็นลำดับ (กรมสามัญศึกษา. 2529) ทั้งนี้เป็นเพราะเกิดจากสาเหตุหลัก 2 ประการคือ ความยากจนของผู้ปกครองนักเรียนและคุณภาพทางการศึกษาทั้งในวิชาสามัญและวิชาชีพที่ยังไม่ได้เป็นตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

จากปัญหาดังกล่าว 2 ประการที่เป็นสาเหตุของการไม่เข้าเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทยากจน ที่กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการในระยะที่ 1 ไปแล้วนั้น และกำลังดำเนินการระยะที่ 2 อยู่ในปัจจุบัน ยังสามารถเป็นกลไกที่สำคัญและเกี่ยวข้อง โดยตรงกับการแก้ปัญหาหลัก 2 ประการดังกล่าวข้างต้น เพราะโครงการนี้ เป็นโครงการที่มุ่งช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนและผู้ปกครองในชนบทโดยตรง ด้วยการจัดรูปแบบการเรียนการสอนเป็นแบบกึ่งระบบโรงเรียน ที่จัดการเรียนการสอนในลักษณะที่เอื้อประโยชน์แก่นักเรียนและผู้ปกครองต่อการใช้เวลาว่างในการช่วยประกอบอาชีพบางส่วน และเน้นหนักในด้านการ

พัฒนาอาชีพต่าง ๆ ที่สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ อันจะเป็นการแก้ปัญหา ความความยากจนของผู้ปกครองนักเรียนโดยตรง ในเรื่องของคุณภาพทางการเรียนการสอนของ โรงเรียนในโครงการฯ นี้ ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะได้มีการศึกษากันอย่างจริงจังเกี่ยวกับการนำเอา ระบบ วิธี และเทคนิคทางการเรียนการสอนใหม่ ๆ หรือที่สอดคล้องเหมาะสมกับท้องถิ่นมาพัฒนา การเรียนการสอนใหม่ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในวิชาสามัญและวิชาอาชีพ การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียน การสอนที่โรงเรียนในโครงการฯ นี้ ประสบอยู่จึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุด เพราะการที่จะให้การเรียน การสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพยิ่ง ๆ ขึ้นนั้น จะต้องมี การนำเอา นวัตกรรมทางการเรียน การสอนเข้ามาช่วยเสริมสร้างอยู่ตลอดเวลา (Wittich. 1957 : 512) เพราะเป็นที่ยอมรับ กันแล้วโดยทั่วไปว่า นวัตกรรมทางการเรียนการสอนมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยและ สดองทอความทองการทางวิทยาการใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา จึงเป็นสิ่งที่สามารถนำเข้ามาช่วยใน การศึกษาได้ทุกระดับชั้น ทุกกลุ่มเป้าหมาย ทุกสาขาวิชา ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ตลอดจนการศึกษาพิเศษ (Noel. 1951 : 14)

ฉะนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่ามีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำการวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับ นวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ไรและดำเนินการอยู่ในปัจจุบันของโรงเรียนตามโครงการฯ นี้ เพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาอันแท้จริงเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่โรงเรียนในโครงการฯ นี้ ประสบอยู่ เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพทางการเรียนการสอนทั้งในวิชาสามัญและวิชา อาชีพ อันจะนำไปสู่การช่วยเหลือ แก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานตามโครงการฯ นี้ ให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ในระยะที่ 3 - 4 ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์นวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ไรอยู่ในโรงเรียน ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทยากจน

2. เพื่อหาปริมาณ และความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน จากบุคลากรทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานโดยตรงในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทยากจน

3. เพื่อหาข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอน จากบุคลากรทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานโดยตรงตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทยากจน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงสภาพ ปัญหาต่าง ๆ ข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหาดัง ๆ ด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนจากบุคลากรทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานโดยตรงในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทยากจน เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยเหลือ แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินการของโครงการฯ ในระยะที่ 3 - 4 ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาจากบุคลากรทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานโดยตรงในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียนในชนบทยากจน ช่วงแผนการดำเนินงานระยะที่ 1 - 2 ปีการศึกษา 2530 - 2531 โรงเรียนที่ศึกษาเหล่านี้เป็นโรงเรียนแม่แบบของการจัดการศึกษาแบบกึ่งระบบโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 9 เขตการศึกษา 20 โรงเรียน 20 จังหวัด โดยศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 20 คน ครูโสตทัศนศึกษาโรงเรียนละ 1 คน รวม 20 คน ศึกษานิเทศก์ในโครงการฯ นี้ ที่อยู่ประจำเขตการศึกษา เขตการศึกษาละ 1 คน รวม 9 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากครูที่สอนในโรงเรียนตามโครงการฯ นี้ 8 รายวิชาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น รายวิชาละ 1 คน โรงเรียนละ 8 คน รวมครูทั้งหมด 160 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ทั้งหมด 209 คน ดังรายละเอียดดังนี้คือ

โรงเรียนแม่แบบในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ระยะที่ 1 - 2

<u>เขตการศึกษา</u>	<u>โรงเรียน</u>	<u>จังหวัด</u>	<u>ผู้บริหาร</u>	<u>ครูโสต</u>	<u>ศึกษานิเทศก์</u>	<u>ครู</u>
2	ท่าช้างวิทยาคาร	ปัตตานี	1	1	1	8
3	สทิงพระชนูปถัมภ์	สงขลา	1	1	1	8
	ขอนหาทประชาสรรค์	นครศรีธรรมราช	1	1		8
5	นิวัตรราษฎร์อุปถัมภ์	กาญจนบุรี	1	1	1	8
6	บ้านทวนปร่างวิทยา	สระบุรี	1	1	1	8
7	นาขั้ววิทยา	พิษณุโลก	1	1	1	8
	บ้านแก่งวิทยา	สุโขทัย	1	1		8
8	สองแคววิทยา	เชียงใหม่	1	1	1	8
	ปล้องวิทยาคม	เชียงราย	1	1		8
	นานนคร	น่าน	1	1		8
	ฝ่ายกวางวิทยาคม	พะเยา	1	1		8
9	โสกคามวิทยา	หนองคาย	1	1	1	8
	จตุรมิตรวิทยาคาร	ขอนแก่น	1	1		8
	เจริญศิลป์ศึกษา	สกลนคร	1	1		8
10	บึงขังวิทยา	อุบลราชธานี	1	1	1	8
	นาขุวิทยาคม	มหาสารคาม	1	1		8
	คำเตยวิทยา	ยโสธร	1	1		8
	น้ำใสวิทย	ร้อยเอ็ด	1	1		8
11	กวางโจนศึกษา	ชัยภูมิ	1	1	1	8
	สมปอย	ศรีสะเกษ	1	1		8

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นวัตกรรมทางการเรียนการสอน หมายถึง ความคิดและการกระทำ ตลอดจนวิธีการปฏิบัติต่าง ๆ ที่ใหม่ ๆ เฉพาะทางด้านการเรียนการสอน ที่มีการนำมาใช้ในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่จัดการศึกษาแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตรอบนอกเขตเมือง เพื่อปรับปรุง พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนทั้งในวิชาสามัญและวิชาอาชีพ

2. โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตรอบนอกเขตเมือง ระยะที่ 1 - 2 หมายถึง โครงการแม่แบบที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ปีการศึกษา 2530 - 2531 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถเรียนด้วยตนเองได้ ขณะต้องไปใช้แรงงานและเข้ามาเรียนในชั้นเรียนในบางจุดประสงค์ที่กำหนด

3. ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนตามโครงการฯ จากรายวิชา 8 รายวิชาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น คือภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา พลานามัย ศิลปศึกษา และการงานอาชีพ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง

ความหมายของนวัตกรรม

คำว่า นวัตกรรม หรือนวกรรม (Innovation) มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ซึ่งสรุปแล้วก็ใกล้เคียงกันคือ การนำความคิด และวิธีการใหม่ ซึ่งปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากลัทธิปฏิบัติเก่าเดิมให้ไปสู่สิ่งที่ดีกว่า แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะประดิษฐ์คิดค้น
2. ระยะพัฒนาการ
3. ระยะเป็นนวัตกรรม

การที่จะจัดว่าความคิดหรือการกระทำใดเป็นนวัตกรรมหรือไม่นั้น สามารถพิจารณาได้จากลักษณะทั้ง 5 ประการคือ

1. ความคิดหรือการกระทำนั้นเคยทำมาแล้วในท้องถิ่นหรือไม่ทราบมาก่อน หวังใหม่อยู่เดิมแล้วแต่เพิ่งมาใช้ ซึ่งอาจเรียกว่า เกาจากห่อผ้าใหม่ที่เรารู้ได้
2. เป็นความคิดหรือปฏิบัติการทางการศึกษาใหม่ อาจเนื่องด้วยการคิดเปลี่ยนแปลงปรับปรุงความคิดใหม่ ๆ จากเดิมให้สามารถนำมาปฏิบัติได้ในปัจจุบัน
3. การปฏิบัตินั้นเคยทำแต่เดิมแล้ว แต่ไม่เหมาะสมกับยุคสมัย และตอนนั้นมีการหันหน้ามาทำกันใหม่ ซึ่งอาจจะเกิดจากความมุ่งหมายที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม และเจตคติของคนเปลี่ยนไป
4. เกิดมีสถานการณ์ใหม่ที่มีส่วนประกอบต่าง ๆ รวมกันเป็นระบบใหม่เกิดขึ้นหรือเป็นเพราะมีสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาพร้อม ๆ กับความคิดที่จะทำอะไรบางอย่างอยู่พอดี และมองเห็นว่าวิธีการนั้น ๆ จะช่วยให้งานบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้

5. ความคิดหรือการกระทำนั้นใหม่จริง ๆ เพราะไม่เคยมีใครคิดมาก่อนเลยในโลก
(บุญเกื้อ ครอบหาเวช. 2522 : 5 - 7)

ถ้าเป็นนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ก็จะหมายถึง ความคิดและวิธีการปฏิบัติใหม่ ๆ ทาง การเรียนการสอน ซึ่งเกิดขึ้นจากแนวความคิดที่มีแต่เดิม และนำมาผสมผสานกับสิ่งใหม่ ๆ หรือ เป็นความคิดและวิธีการปฏิบัติที่เคยทำมาแล้ว แต่ในสถานการณ์ใหม่ หรือในปัจจุบันเหมาะสมที่จะนำ มาใช้ในการเรียนการสอน (ฉัตร สุธะปรีช. 2523 : 19 - 20) ดังนั้นนวัตกรรมทางการเรียน การสอนจึงเกิดได้จากแนวความคิดหลาย ๆ ทางตามความต้องการของสังคมนั้น ๆ การที่จะนำ นวัตกรรมทางการเรียนการสอนไปใช้ ต้องให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมจึงจะเกิดผลดี

คุณค่าของนวัตกรรมทางการเรียนการสอน

ในสังคมปัจจุบันต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น การเพิ่มจำนวนประชากร ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และทางด้านวิชาการ ดังนั้นการจัดการด้านการเรียนการสอนที่มี อยู่เดิม จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและโครงสร้างตามไปด้วย ทำให้นวัตกรรมทางการเรียน การสอนถูกนำมาใช้มากขึ้น

นวัตกรรมทางการเรียนการสอนได้ถูกคิดค้นขึ้นมาจากความพยายามของนักการศึกษาโดยอาศัย แนวคิดทางจิตวิทยาการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยิ่งขึ้น จึงนับว่านวัตกรรมทางการเรียนการสอนมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการจัดการด้านการเรียนการสอนของ ครู กล่าวคือ

1. สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล จากการศึกษาค้นคว้าทางจิตวิทยาทำให้เราทราบว่า คนเรานั้นมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย ความสนใจ ความต้องการ สติปัญญา ความสามารถ อารมณ์ และสังคม การจัดการศึกษาจึงได้เน้นถึงแนวคิดในเรื่องนี้เสมอมา โดยมุ่งจัด การเรียนการสอนตามความถนัด ความสนใจ ความสามารถของแต่ละคน การเรียนการสอนจึงมี การแบ่งเป็นกลุ่ม โดยใช้อายุเป็นเกณฑ์บ้าง ใช้ความสามารถและสติปัญญาเป็นเกณฑ์บ้าง แต่เนื่องจาก จำนวนนักเรียนในชั้นยังมีจำนวนมาก จึงไม่สามารถส่งเสริมแนวความคิดในเรื่องความแตกต่างระหว่าง บุคคลได้อย่างเต็มที่ ปัจจุบันจึงได้มีการคิดนวัตกรรมทางการเรียนการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้เรียน

ได้ใช้ความแตกต่างระหว่างบุคคลให้เป็นประโยชน์ในการเรียนมากที่สุดด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากบทเรียนโปรแกรม ชุดการเรียนการสอน ศูนย์การเรียนรู้ การเรียนระยะไม่แม่งั้น เป็นต้น

2. ช่วยในการเสริมแรงนักเรียน ในพฤติกรรมการเรียนรู้ของ สกินเนอร์ ที่ว่าการให้การเสริมแรง สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้และพฤติกรรมกรรมการตอบสนองการให้รางวัลหรือคำชมเชย สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการตอบสนองได้ และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติเมื่อใช้การเสริมแรงหลายอย่างสัมพันธ์กัน แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเสริมแรงในรูปของผลการตอบสนองที่พึงพอใจ ทำให้เกิดแนวคิดในการสร้างบทเรียนโปรแกรมขึ้น และนวัตกรรมทางการเรียนการสอนหลายประเภท ที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้ผลการกระทำของตนเอง เช่น ชุดการสอน เป็นต้น

3. ช่วยในเรื่องความพร้อม ผลการวิจัยทางจิตวิทยา ชี้ให้เห็นว่านักเรียนจะเรียนได้ดีก็ต่อเมื่อเขาพร้อมที่จะเรียน และการเรียนในสิ่งที่เขาพร้อมยอมก่อให้เกิดความพึงพอใจด้วย ความพร้อมในการเรียนเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้เกิดขึ้นได้ ถ้าเราจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและพัฒนาการทางกายภาพ ตลอดจนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี จากแนวคิดนี้ ทำให้มีการศึกษานวัตกรรมทางการเรียนการสอนขึ้นหลายเรื่อง เช่น บทเรียนด้วยตนเอง ชุดการเรียนด้วยตนเอง ศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น (ดัดดา คู่ขวัญ, 2523 : 20 - 21)

4. ช่วยในเรื่องการใช้เวลาในการศึกษา แต่เดิมมาการจัดเวลาเพื่อการสอนหรือการทางสอน มักจะจัดโดยอาศัยความสะดวกเป็นเกณฑ์ เช่น การถือนหน่วยเวลาเป็นชั่วโมง ๆ เท่ากันทุกวิชา ทุกวัน การเรียนในโรงเรียนก็ใช้เวลาเอาไว้นั่นนอนเป็นภาคเรียน เป็นปีไป ในปัจจุบันก็มีแนวคิดในการจัดหน่วยเวลาสอนให้สัมพันธ์กับลักษณะของแต่ละวิชา ซึ่งจะใช้เวลาไม่เท่ากัน บางวิชาอาจใช้ช่วงสั้น ๆ แตะบ่อยครั้ง การเรียนก็ไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่แค่เฉพาะในห้องสี่เหลี่ยมแคบ ๆ เท่านั้น นวัตกรรมที่สนองความคิดนี้ ได้แก่ การจัดตารางสอนแบบยืดหยุ่น มหาวิทยาลัยเปิด บทเรียนสำเร็จรูป การเรียนทางไปรษณีย์ เป็นต้น

5. ช่วยแก้ปัญหาเรื่องการขยายตัวทางด้านการจัดการและอัตราการเพิ่มของประชากร โดยใช้ นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ได้แก่ มหาวิทยาลัยเปิด การเรียนทางวิทยุ การเรียนทางโทรทัศน์ การเรียนทางไปรษณีย์ บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียน เป็นต้น (บุญเกิด ควรวาเช. 2522 :

นวัตกรรมทางการเรียนการสอนยุคประเพณีมีความคุณค่าต่อการช่วยส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้ในการนำไปใช้ต้องคำนึงถึงสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมด้วย นวัตกรรมแต่ละชนิดมีความคุณค่าในตัวเอง เช่น การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมก็มีคุณค่าในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นต้น ดังนั้นการเลือกใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง

ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอน

ปัจจุบันมีผู้คิดค้นนวัตกรรมทางการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น ผู้ที่จะนำนวัตกรรมไปใช้ควรจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของนวัตกรรมนั้น ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ และพิจารณาเลือกสรรวิธีการ กระบวนการนวัตกรรมที่เหมาะสมถูกต้อง และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีผู้แบ่งประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนไว้มากหลายท่านด้วยกัน ในที่นี้จะนำเสนอพอสังเขปเพื่อประกอบการพิจารณาเลือกนวัตกรรมที่เหมาะสมกับระดับชั้นที่ศึกษาตอนต้นต่อไป

ซูชาติ บุญชู ได้รวบรวมประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. การสอนโดยให้นักเรียนผ่านวัตถุประสงค
2. การสอนเป็นคณะ
3. การสอนแบบจุลภาค
4. การจัดศูนย์การเรียนรู้
5. ระบบการเรียนรู้โดยให้เด็กเก่งสอนเด็กอ่อน
6. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น
7. การกำหนดการสอนให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล
8. การแบ่งเด็กเป็นกลุ่มตามวิชาที่เลือกตามความถนัด ความสามารถ หรือตามความสนใจ

ของเด็ก

9. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน
10. การเรียนโดยใช้เครื่องช่วยสอน

11. การใช้โทรทัศน์ช่วยสอน
12. การใช้วีดิทัศน์ช่วยสอน
13. การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
14. การวัดผลแบบอิงกลุ่มหรืออิงเกณฑ์

(ชูชาติ บุญชู. 2524 : 18 - 19)

สุวัฒน์ พัทธเมธา ได้แบ่งประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่สำคัญไว้ดังนี้คือ

1. การจัดระบบการเรียนการสอน
2. การสอนเป็นคณะ
3. บทเรียนสำเร็จรูป
4. การเรียนการสอนตามการศึกษาแบบเปิด
5. การสอนแบบใช้พี่เลี้ยง
6. การเรียนเพื่อรอบรู้
7. การสร้างบทเรียนใหญ่เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง
8. การสอนโดยใช้ชุดการสอน
9. การสอนโดยวิธีให้เรียนศึกษาเอกเทศหรือเรียนตามลำพัง

(สุวัฒน์ พัทธเมธา. 2523 : 300 - 303)

วสันต์ อติศัพท์ ได้จำแนกประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนไว้ 11 ประเภท

ได้แก่

1. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์
2. ระบบการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์
3. ระบบการเรียนการสอนแบบโปรแกรม
4. ระบบการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน
5. ระบบการฝึกชุดการสอนจุฬาฯ
6. ชุดการสอน

7. บทเรียนโมดูล
8. ระบบการสอนเป็นคณะ
9. ระบบการเรียนรู้การสอนแบบสืบสวนสอบสวน
10. วิธีสอนจริยธรรมแบบเบญจจันทร์
11. ระบบการสอนแบบจุลภาค

(วสันต์ อติศัพท์. 2524 : 19)

คັນสนีย์ ชำเกิด ใ้ศึกษาและรวบรวมนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้กันมากใน
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีถึง 16 ประเภทด้วยกันคือ

1. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย
2. การสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม
3. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน
5. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้
6. การสอนเป็นคณะ
7. การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์
8. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน
9. การสอนแบบจุลภาค
10. การสอนแบบเบญจจันทร์
11. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน
12. การใช้โทรทัศน์เพิ่มทุนประสบการณ์ทางการศึกษา
13. การใช้วิทยุช่วยสอน
14. การเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
15. การใช้เครื่องเล่นช่วยสอน
16. การทดสอบอิงเกณฑ์

(คັນสนีย์ ชำเกิด. 2529 : 13)

นอกจากนี้ยังได้มีผู้กำหนดประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนไว้อีกหลายท่านด้วยกัน จากการศึกษาและรวบรวมจากทฤษฎี แนวคิดพื้นฐานทางการศึกษา ตลอดจนจากนโยบายของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จากหนังสือ เอกสาร วารสาร และจากศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศ และจากประสบการณ์การปฏิบัติงานของผู้วิจัย และจากการสังเกตแบบสุ่มจากทุกฝ่าย ที่ปฏิบัติงานโดยตรงในโครงการฯ นี้ ได้กำหนดประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้อยู่ในโครงการฯ และที่สอดคล้องกับหลักสูตรและลักษณะการจัดการเรียนการสอนแบบที่รวบรวมไว้

20 ประเภท ดังนี้คือ

1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน
6. การสอนเป็นคณะ
7. การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา
11. การใช้วิทยุช่วยสอน
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
14. การสอนโดยการทดลอง
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน
16. การสอนแบบสหวิทยาการ
17. การจัดการาร่างเรียนแบบยืดหยุ่น
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน

19. การสอนแบบจุลภาค

20. การสอนแบบเบญจพันธ์

การนำนวัตกรรมทางการเรียนการสอนไปใช้ในการเรียนการสอนแต่ละครั้ง ครูอาจใช้นวัตกรรมประเภทเดียวหรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการสอนว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในเรื่องใดก็เลือกนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์หรือเนื้อหา นั้น ๆ ปัจจุบันได้มีการนำนวัตกรรมทางการเรียนการสอนมาแพร่หลายในโรงเรียนมัธยมศึกษามากขึ้น เพื่อให้ครูได้กระชับคุณภาพทางการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

องค์ประกอบในการยอมรับนวัตกรรมและนำเอานวัตกรรมไปใช้

กระบวนการตัดสินใจในการยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรมนั้น เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นในสมองของบุคคลที่จะต้องผ่านขั้นหรือระยะต่าง ๆ ทั้งขั้นแรกหรือขั้นแรกหรือการยอมรับจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง และการเรียนรู้จะได้ผลต่อเมื่อได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ทดลองด้วยตนเอง (Foster. 1973 : 146 - 147)

การที่บุคคลจะยอมรับสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ นั้น โดยมีผู้ศึกษาค้นคว้าไว้หลายท่าน เช่น นิพนธ์ แจ่มเี่ยม ได้ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. บุคลากร ซึ่งหมายถึง คนทุกคนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนวัตกรรมนั้น ๆ เพราะบุคคลเป็นผู้ใช้นวัตกรรม การที่บุคคลเราจะยอมรับนวัตกรรมหรือไม่นั้น เขาจะต้องพิจารณาแล้วว่า นวัตกรรมนั้นให้ประโยชน์แก่เขามากน้อยเพียงใด นอกจากนั้น การยอมรับในสิ่งใหม่ ๆ นั้นย่อมล้มเหลว แต่เป็นที่น่าสนใจว่า ถ้านวัตกรรมนั้นมาจากผู้ที่มีอำนาจ แม้ว่าคนในสังคมไม่เห็นด้วยก็ตาม ก็ยังมีผลต่อการนำไปใช้ ซึ่งถ้านวัตกรรมนั้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดเสียแล้ว ทุกคนในสังคมจะเกิดการยอมรับนวัตกรรมนั้นขึ้นมาภายหลังได้ แสดงว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติตามนั่นเอง

2. ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการยอมรับนวัตกรรมเป็นอย่างมาก เพราะนวัตกรรมส่วนใหญ่มีราคาแพง ต้องใช้เงิน ใช้งบประมาณในการดำเนินการ ถ้าฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีพอ

ก็จะเป็นการแยกแยะมาก หรืออาจไม่สามารถนำนวัตกรรมนั้นไปใช้ได้เลย ฐานะทางเศรษฐกิจจึงมีอิทธิพลโดยตรงต่อนวัตกรรมนับตั้งแต่เริ่มประดิษฐ์นวัตกรรม เริ่มทดลอง และการนำไปใช้

3. เทคโนโลยีและความก้าวหน้าทางวิชาการ เนื่องจากเทคโนโลยีทางค้าต่าง ๆ ก้าวหน้าไปมาก โดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรม วิศวกรรม เกษตรกรรม ได้เจริญก้าวหน้าไปมาก สิ่งเหล่านี้ช่วยกระตุ้นให้คนเรามีเจตคติที่ดี และยอมรับเอาสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ เพราะวิทยาการใหม่ ๆ ได้ถูกนำมาใช้ในสังคมมากขึ้น ทำให้เกิดตัวอย่างและการเลียนแบบกันขึ้นในวงการต่าง ๆ ความรู้สึกเช่นนี้จะทำให้เกิดการยอมรับนวัตกรรมมากขึ้น

4. ความเชื่อค้ำใจ ค่านิยม ประเพณีของสังคม มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมมาก ผู้นำนวัตกรรมเข้าใช้ควรศึกษาถึงพฤติกรรมของคนในสังคมนั้นด้วยว่า สิ่งที่น่าเข้ามาใหม่นั้นขัดกับ ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณีของสังคมนั้นหรือไม่ การนำเอาสิ่งใหม่มาใช้ทันทีโดยขาดการศึกษาที่ถูกต้อง ย่อมก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี เพราะนวัตกรรมของแต่ละสังคมนั้นต่างกัน (นิพนธ์ แจ่มเอี่ยม.

2524 : 126 - 127)

กิเรก ฤกษ์น่าย ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่จะมีผลต่อการยอมรับและนำเอานวัตกรรมไปใช้ มีดังนี้

1. ลักษณะภายในตัวของนวัตกรรมเอง ซึ่งประกอบไปด้วยลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ความสอดคล้องและสมมูลกับนวัตกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Similar and Fit) นวัตกรรมนั้นแบ่งแยกออกเป็นขั้นตอนใด (Divisibility) ความยุ่งยาก สลับซับซ้อนในการใช้ การถ่ายทอด การยอมรับ และความสามารถในการปรับใช้ได้อย่างเต็มที่

2. ลักษณะภายนอกของนวัตกรรมเอง ซึ่งประกอบด้วย ความสอดคล้องและความสมมูลกับสภาพการณ (Compatibility) เช่น ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และประเพณีของกลุ่มบุคคล เป้าหมาย ประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลงทุนน้อย กำไรสูง และอาจจะเป็นกำไรหรือผลได้ทั้งทางเศรษฐกิจหรือทางสังคม หรือหลาย ๆ อย่างพร้อมกัน หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง การปฏิบัติทำได้ง่าย เข้าใจง่าย เคยมีการปฏิบัติอย่างใดเคยมาแล้ว และท้ายสุดคือ ใช้เวลาน้อยหรือประหยัดเวลา

(กิเรก ฤกษ์น่าย. 2528 : 24 - 25)

นอกจากนี้ เพื่อกู้คืน ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเรื่องเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรม และการนำเอานวัตกรรมไปใช้ ดังนี้คือ

1. ลักษณะการเป็นผู้นำของผู้บริหารในระยะเริ่มแรก
2. ความสามารถและความตั้งใจของครูในฐานะผู้บริหารห้องเรียน
3. การวางแผนก่อนการนำนวัตกรรมไปใช้เพื่อความแน่ใจในการใช้
4. ความเข้มแข็งในนวัตกรรมนั้น ๆ
5. ความเกี่ยวข้องของทีมงานในกระบวนการนวัตกรรมนั้น
6. การสนับสนุนของคณะกรรมการบริหาร
7. ความยุ่งยากของจุดมุ่งหมายและเป้าประสงค์ขั้นสุดท้าย

จากข้อความทั้งหมดนี้ ทำให้ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาสภาพปัญหาต่าง ๆ ในด้านเกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนว่า มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน เป็นอันมาก ถ้าผู้สอนไม่ยอมรับ ไม่ยอมรับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน รวมทั้งไม่รู้จักหลักเกณฑ์ วิธีการ และการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนแล้ว ก็จะทำให้การเรียนการสอน การเรียนรู้ หรือการนำเสนอเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ ทางการศึกษาไม่ดีขึ้น หรือไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร แต่มีข้อที่ควรตระหนักที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในกลุ่มที่ปฏิบัติงานในวงการต่าง ๆ ว่า การนำนวัตกรรมทางการเรียนการสอนไปใช้ในโรงเรียนหนึ่งเป็นสังคมหนึ่งที่ประกอบด้วยบุคคลากรหลายฝ่าย หลายระดับ พบว่า กลุ่มที่อยู่ในระบบโรงเรียนหรือในวงการของการศึกษา จะไม่ค่อยยอมรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ หรือที่เรียกว่า อนุรักษ์นิยมมากที่สุด (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 25 - 15 : 8)

ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านต่าง ๆ ในการนำนวัตกรรมทางการเรียนการสอน มาใช้ในโครงการใหม่ ๆ ทางการศึกษา ดังเช่น โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทยากจน จึงมีความจำเป็นและความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาอย่างจริงจังและเร่งด่วน เพื่อจะเป็นแนวทางในการช่วยเหลือ แก้ไข ปรับปรุง พัฒนาโครงการฯ นี้ ในระยะที่ 3 - 4 ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ศึกษาไว้แล้วทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดังนี้

งานวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน

เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของครู พงษ์ ให้อัจฉริย ลือบุรณะ (2519 : 136 - 137) ได้ศึกษารูปแบบกระบวนการนวัตกรรมการและองค์ประกอบที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยพบว่า นวัตกรรมที่ใช้เหมือนกันคือ การจัดหลักสูตรแบบรวมวิชา การสอนเป็นคณะ การสอนโดยการทดลอง การสัมมนา การอภิปรายกลุ่มย่อย การใช้ศูนย์การเรียนรู้ และโทรทัศน์เพื่อการสอนการศึกษา คณะกรรมการดำเนินงานระหว่างชาติ ในโครงการร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกยูเนสโกในเอเชีย ร่วมกับสถาบันวิจัยการศึกษาแห่งชาติญี่ปุ่น (NIER) (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2520 : บทคัดย่อ) ได้สำรวจปัญหาและเจตคติของครูในเอเชียที่มีต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในเมืองหลวงของประเทศที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ชอบที่จะใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน และประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูชอบใช้มากที่สุดคือ การเรียนแบบหน่วยใหญ่ ๆ อันได้แก่ ร่องลงมาตามลำดับได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อการเรียน การแบ่งเด็กออกเป็นกลุ่มย่อยอย่างยืดหยุ่น การสอนแบบโปรแกรม เด็กเรียนได้ช่วยเด็กอ่อน การรวมหลักสูตรและการสอนเป็นคณะ วฐิ ชูทิศติบูล (2524 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยพบว่า นวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูประจำการนำไปใช้มากที่สุดคือ การสอนโดยยึดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การจัดการเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการ การเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การสอนโดยใช้แบบการสอน การทดสอบอิงเกณฑ์ และการให้เด็กเก่งช่วยสอน นอกจากนี้ ชูชาติ บุญชู (2524 : บทคัดย่อ) ยังวิจัยพบว่า ครูยอมรับบทเรียนสำเร็จรูปอยู่ในระดับสูง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน และการนำไปใช้ในการเรียนการสอน

การอ้างอิงเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนและการนำเอานวัตกรรมทางการเรียนการสอนไปใช้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะอ้างอิงเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ เท่านั้น ซึ่งได้แก่ องค์ประกอบทางค่านิยมคติ ค่านิสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับบุคคล ค่านิสอุปกรณ ค่านิสงบประมาณ และค่านิสการจัดการ พอสังเขป ดังต่อไปนี้

ในค่านิสเจตคตินั้น (Kunkel. 1974 : 4787)วิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวต่อกันนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ได้แก่ ความเชื่อ เจตคติ แบบเกาในตัวครูนั้นเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นอมศรี แดงหญ (2521 : 80) ที่พบว่า การยอมรับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับเจตคติของครู แสดงให้เห็นว่า เจตคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการยอมรับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน

ในค่านิสสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องนั้น คีเรก อุณหราย (2528 : 25) พบว่า ความสอดคล้องและความสมดุลกับสภาพการณ เช่น ความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม ความสะดวกในการใช้ การประหยัดเวลา และการได้ประโยชน์ทางการเรียนการสอน จะเป็นสิ่งสำคัญในการยอมรับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของครู

ในบุคคลนั้น พบว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อการยอมรับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนทั้งในค่านิสการกำหนดนโยบายของผู้บริหาร การให้อิสระและอำนาจแก่ครูในการทดลองใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน การอ่านวยความสะดวกในการใช้ การช่วยเหลือในเรื่องการเงิน อุปกรณ และผู้เชี่ยวชาญ (Purdy. 1973 : 7006) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บอลดริจ และเบิร์นแฮม ที่พบว่า ระบบบริหารมีผลกระทบต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในกระบวนการนวัตกรรมของสถาบัน (Buldrige and Burnkam. 1975 : 165 - 176) ในระดับอุดมศึกษา พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจความหมายของนวัตกรรม องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการใช้นวัตกรรมคือนโยบายที่สนับสนุนต่อการใช้นวัตกรรม ระบบบริหาร งบประมาณ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาที่มีส่วนรวมในกระบวนการริเริ่ม และการวัดผลประเมินผล (เอจิศร ฉอยุณณะ. 2519 : 136-137) นอกจากนี้ยังพบว่า มีองค์ประกอบที่ส่งเสริมการใช้และยอมรับนวัตกรรมคือ ผู้สืบทอดการเปลี่ยนแปลง

ผู้ให้เหตุผลตามผล ผู้สนับสนุนโครงการบริหาร และพบว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ล้มเหลวคือ การขาดการชี้แจงความมุ่งหมายของโครงการ ซึ่งจะมีเหตุผลถึงบุคคล สิ่งแวดล้อม รวมทั้งเงินทุน ในการส่งเสริมนวัตกรรมนั้น ๆ (Richard. 1977 : 2535-A) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขาด วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ (เสริมศักดิ์ วิชาสารภณ. 2521 : 11) การยอมรับนวัตกรรม ทางการเรียนการสอนของครูระดับประถมศึกษา ได้มีผู้วิจัยพบว่า มีการยอมรับนวัตกรรมอยู่ในระดับ สูง เพราะนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร และหน่วยการเรียนการสอน ครูผู้สอนเองก็ได้รับการอบรมให้ทราบแนวความคิด จึงสามารถนำไปใช้ได้อย่างมั่นใจ (ฐชาติ บุระฐ. 2524 : บทคัดย่อ)

จากการศึกษาค้นคว้ารวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ และการยอมรับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนได้พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยระดับอุดมศึกษา และระดับประถมศึกษา ส่วนการวิจัยในระดับมัธยมศึกษาใช้น้อยมาก โดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินงานของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบ โรงเรียนในเขตชนบทยากจน ยังไม่มีผู้ใดศึกษา ดังนั้นผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะมีผลโดยตรงต่อการนำไปใช้ช่วยเหลือ แก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานของโครงการฯ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องและตรงตามความต้องการที่แท้จริงของบุคลากรทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานโดยตรงตามโครงการฯ นี้ โดยใช้หลักฐานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษาค้นคว้าไว้ข้างต้น เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่าง ๆ ด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้อยู่ในโรงเรียน ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษานี้ต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทยากจน ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเป็นชั้น ๆ ดังนี้

1. ศึกษาแหล่งข้อมูลและกลุ่มประชากร
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ บุคลากรทุกฝ่ายที่มีปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทยากจน ที่เป็นโครงการแม่แบบในรูปของการจัดการเรียนการสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน มีจำนวนทั้งหมด 9 เขตการศึกษา 20 โรงเรียน 20 จังหวัด โดยศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน 20 คน ครูสอนพิเศษศึกษา 20 คน ศึกษาพิเศษ ประจำเขตการศึกษาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับโครงการฯ นี้ 9 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนตามโครงการฯ นี้ 8 รายวิชา ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น รายวิชาละ 1 คน โรงเรียนละ 8 คน รวมครูทั้งหมด 160 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าทั้งหมด 209 คน

การสร้างแบบสอบถาม

การศึกษาในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีวิธีการสร้างดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมทฤษฎี แนวความคิดพื้นฐาน และขอบเขตความหมายของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนทั้งหมดจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ศึกษาโดยการสอบถามเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไป ของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงในโครงการฯ นี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

3. ศึกษา ค้นคว้า เกี่ยวกับแบบสอบถามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ที่เคยกระทำการวิจัยมาแล้ว ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้คือ Teacher Receptivity to Change Measures ของ บรีคส์ และเรโนลด์ การสำรวจปัญหาและเจตคติของครูในเอเชียที่มต่อการใช้นวัตกรรมระดับประถมศึกษาของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ และโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน (RIT) ของศูนย์นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา แล้วสร้างแบบสอบถามตามแนวแบบสอบถามข้างตน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจแก้ภาษาและส่วนที่ใช้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้แล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอน และคณาธิศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม เพื่อนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามปลายปิดแบบเลือกตอบและมาตราส่วนประเมินค่าของ ลิเคอร์ท (Likert) และแบบสอบถามแบบปลายเปิด แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ ได้แก่ เขตการศึกษา ที่ทำงานอยู่ วุฒิทางการศึกษา เพศ อายุ อายุราชการ

177686

ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจประเภทวัตรกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
ในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบ
ในเขตนครนายก

ตอนที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ภาค

ภาค 1 เป็นแบบสำรวจประเภทวัตรกรรมทางการเรียนการสอนที่บุคลากรทุกฝ่าย
คือกลุ่มครูสอน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มศึกษานิเทศก์ เห็นด้วยและ
มีความต้องการที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ภาค 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำวัตรกรรม
ทางการเรียนการสอนมาใช้ในการเรียนการสอนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 4 แบ่งออกเป็น 2 ภาค

ภาค 1 เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับการใช้นวัตรกรรมการเรียน
การสอนของบุคลากรทุกฝ่ายที่ปฏิบัติการอยู่ในโครงการฯ นี้

ภาค 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะ และวิธีการใน
การแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้านวัตรกรรมทางการเรียนการสอนที่น่าจะนำมาใช้ หรือที่น่าจะเป็นไปใน
สภาพปัจจุบันและอนาคต

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากมหาวิทยาลัยไปขอความร่วมมือกับหน้าหน้าโครงการขยาย
โอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตนครนายก
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อออกหนังสือจากกรมมาถึงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือ
ศึกษานิเทศก์ประจำเขตการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อแจกแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูลส่งกลับ
มาที่ผู้วิจัยโดยทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สภาพภาพส่วนหัวจากแบบสอบถามตอน 1 โดยวิเคราะห์รายละเอียด
2. วิเคราะห์แบบสอบถาม ตอน 2, 3, 4 ตามเกณฑ์การให้คะแนนมาตราส่วน

ประเมินค่า (Rating Scale) ดังนี้

- 3 หมายถึง มาก
- 2 หมายถึง ปานกลาง
- 1 หมายถึง น้อย
- 0 หมายถึง ไม่มีเลย

และหาการร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะ และวิธีการในการแก้ปัญหาด้านวิถีชีวิตทาง
การเรียนการสอน ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาจัดทำสรุปตามหมวดหมู่ โดยแยกสรุปตามกลุ่ม
ผู้ปฏิบัติงานทั้ง 4 กลุ่ม ที่ตอบแบบสอบถาม เรียงตามลำดับความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS^X (Statistical Package for the Social Sciences Version 10) ช่วยในการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ออกมาในรูปของ การร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งในกลุ่มรวม และแยกแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 9 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไว้ในตาราง 1

ตอนที่ 2 ข้อมูลส่วนตัว ที่ส่งไว้ในตาราง 2 - 3

ตอนที่ 3 ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน ที่ส่งไว้ในตาราง 4

ตอนที่ 4 ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ที่ส่งไว้ในตาราง 5

ตอนที่ 5 ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ที่ส่งไว้ในตาราง 6

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นโดยทั่วไปของทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ส่งไว้ในตาราง 7

ตอนที่ 7 ประเภทของนวัตกรรมที่ใช้ในปัจจุบัน ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน และความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรม แยกตามเขตการศึกษาทั้ง 9 เขตการศึกษา ที่ส่งไว้ในตาราง 8 - 43

ตอนที่ 8 ประเภทของนวัตกรรมที่ใช้ในปัจจุบัน ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน และความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรม แยกตามกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในโครงการ คือกลุ่มครูผู้สอน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มศึกษานิเทศก์ ทั้ง 9 เขตการศึกษา ที่ส่งในตาราง 44 - 56

ตอนที่ 9 ข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของ
ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทุกกลุ่มคือ กลุ่มครูผู้สอน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา
กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มศึกษานิเทศก์ โดยแยกสรุปปรากฏกลุ่ม

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ตอนที่ 1 จำนวนแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนและใช้ได้

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่แจก	จำนวนที่ได้รับคืน	จำนวนที่ใช้ได้	ร้อยละ
ศึกษานิเทศก์	9	9	9	100
ผู้บริหารโรงเรียน	20	16	16	80
ครูโสตทัศนศึกษา	20	14	14	70
ครูผู้สอน	160	121	121	75.63
รวม	209	160	160	76.56

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า จากจำนวนแบบสอบถาม 209 ชุด ได้รับคืนและใช้เป็น
ข้อมูลได้ 160 ชุด คิดเป็นร้อยละ 76.56

ตอนที่ 2 ข้อมูลส่วนทั่ว

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนทั่วของผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มครูผู้สอน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา
กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มศึกษานิเทศก์

ข้อมูลส่วนทั่ว	จำนวน 160 คน	ร้อยละ
1. <u>กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา</u>		
กลุ่มครูผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ	121	75.6
กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา	14	8.8
กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน	16	10.0
กลุ่มศึกษานิเทศก์	9	5.6
2. <u>เขตการศึกษาที่ปฏิบัติงาน</u>		
เขตการศึกษา 2	14	8.8
เขตการศึกษา 3	21	13.1
เขตการศึกษา 5	10	6.3
เขตการศึกษา 6	6	3.8
เขตการศึกษา 7	18	11.3
เขตการศึกษา 8	38	23.8
เขตการศึกษา 9	28	17.5
เขตการศึกษา 10	9	5.6
เขตการศึกษา 11	16	10.0
3. <u>วิทยทางการศึกษา</u>		
ประกาศนียบัตรทางการศึกษา	17	10.6
ประกาศนียบัตรทางวิชาชีพ	15	9.4

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน 160 คน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	122	76.3
ปริญญาโท	6	3.8
4. เพศ		
ชาย	96	60.0
หญิง	64	40.0
5. อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	96	60.1
31 - 40 ปี	52	32.4
41 - 51 ขึ้นไป	12	7.5
6. อายุราชการ		
ไม่เกิน 10 ปี	130	82
11 - 20 ปี	25	15.0
21 - 29 ปี	5	3.10

ตาราง 3 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามแยกรายละเอียด

	(121 คน)	(14 คน)	(16 คน)	(9 คน)	(160 คน)	
9 เขตการศึกษา	ครูที่สอน	ครูโสตฯ	ผู้บริหาร	ศึกษา นิเทศก์	รวม	ร้อยละ
1. เขตการศึกษาที่ปฏิบัติงาน						
เขตการศึกษา 2	10	2	1	1	14	8.8
เขตการศึกษา 3	16	2	2	1	21	13.1
เขตการศึกษา 5	8	-	1	1	10	6.3
เขตการศึกษา 6	5	-	-	1	6	3.8
เขตการศึกษา 7	13	2	2	1	18	11.3
เขตการศึกษา 8	30	3	4	1	38	23.8
เขตการศึกษา 9	21	3	3	1	28	17.5
เขตการศึกษา 10	6	1	1	1	9	5.6
เขตการศึกษา 11	12	1	2	1	16	10.0
2. วุฒิทางการศึกษา						
ประกาศนียบัตรทางการศึกษา	15	2	-	-	17	10.6
ประกาศนียบัตรทางวิชาชีพ	12	2	1	-	15	9.4
ปริญญาตรี	94	10	13	5	122	76.3
ปริญญาโท	-	-	2	4	6	3.8
3. เพศ						
ชาย	62	13	14	7	96	60.0
หญิง	59	1	2	2	64	40.0

ตาราง 3 (ต่อ)

	(121 คน)	(14 คน)	(16 คน)	(9 คน)	(160 คน)	
9 เขตการศึกษา	ครูสอน	ครูโสต	ผู้บริหาร	ศึกษา	รวม	ร้อยละ
				นิเทศก์		
4. อายุ						
ไม่เกิน 30 ปี	86	9	1	-	96	60.1
31 - 40 ปี	35	5	9	3	52	32.4
41 - 51 ปีขึ้นไป	-	-	6	6	12	7.5
5. อายุราชการ						
ไม่เกิน 10 ปี	112	14	4	-	130	8.2
11 - 20 ปี	9	-	10	6	25	15.0
21 - 29 ปี	-	-	2	3	5	3.0

จากตาราง 2, 3 จากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวนทั้งหมด 160 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นกลุ่มใหญ่ คือกลุ่มครูสอนในวิชาต่าง ๆ คือร้อยละ 75.6

ด้านเขตการศึกษาที่ปฏิบัติงานพบว่า เขตการศึกษาที่ร้อยละมากที่สุด คือเขตการศึกษา 8 ร้อยละ 23.8 รองลงมาคือ เขตการศึกษา 9 ร้อยละ 17.5

ด้านวิทยทางการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ตอบส่วนใหญ่มีสถานทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 76.3

ด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายถึงร้อยละ 60.00 เป็นเพศหญิงร้อยละ 40.0

ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 60.1

ด้านอายุราชการ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุราชการไม่เกิน 10 ปี ร้อยละ 82.0

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามรวม

ตอนที่ 3 ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา ใช้ในปัจจุบัน

ตาราง 4 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา ใช้ในปัจจุบัน

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยให้ครูทำการสอน	120	2.608	.938	7
2. การเรียนการสอนโดยให้บทเรียนโปรแกรม	118	2.483	.949	9
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวศีกษา	119	3.034	.791	2
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	121	2.388	.889	12
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	118	1.966	.905	17
6. การสอนเป็นคณะ	119	1.983	.920	16
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	120	2.617	.862	6
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	119	3.521	.675	1
9. การเรียนการสอนโดยให้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียน	119	2.546	.954	8
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	120	1.592	.739	20
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	120	1.667	.792	19
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	120	2.133	.849	14
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	121	2.455	.785	10
14. การสอนโดยการทดลอง	121	2.826	1.108	4

ตาราง 4 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	120	2.383	.936	13
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	120	2.408	.815	11
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	120	2.908	.870	3
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	121	2.686	.966	5
19. การสอนแบบจุลภาค	120	2.117	.871	15
20. การสอนแบบเบญจชั้น	120	1.950	.887	18

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นถึงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบันมากที่สุดจากจำนวนผู้ตอบ 119 คน ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.521 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคิดของกาเบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.034) การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.908) การสอนโดยการทดลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.826) การให้เด็กเก่งช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.686) การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.617) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.608) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.546) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.483) และนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอนน้อยที่สุดได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ .739)

ตอนที่ 4 ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ
ทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่า
เหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน

ตาราง 5 แสดงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ ขยายโอกาส
ทางการศึกษาทุกกลุ่ม เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้อุปกรณ์การสอน	160	3.606	.635	1
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	160	3.500	.673	2
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคิดของกาเบ	158	3.424	.689	7
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	159	3.478	.664	3
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	160	3.238	.835	11
6. การสอนเป็นคณะ	158	3.025	.837	15
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	159	3.459	.673	5
8. การเรียนโดยใช้นิตยสารการเรียนหรือบทเรียนโมดูล	158	3.329	.752	8
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	160	3.469	.717	4
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	159	3.195	.823	13
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	160	2.956	.886	16
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	160	3.306	.777	9
13. การสอนโดยใช้อุปกรณ์การฉายภาพ	159	3.208	.721	12
14. การสอนโดยการทดลอง	159	3.478	.736	3
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	159	3.094	.745	14

ตาราง 5 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	159	3.195	.707	13
17. การจัดการการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น	159	3.440	.652	6
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	160	3.300	.823	10
19. การสอนแบบเบญจลักษณ์	159	2.704	.831	18
20. การสอนแบบจุลภาค	157	2.809	.786	17

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเห็นว่า เหมาะสมและต้องการให้นำมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุดจำนวนผู้ตอบ 160 คน ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.606 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.500) การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.478) การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.469) การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.459) การจัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.440) การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคึกของกาเบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.424) การเรียนการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.329) การใช้เครื่องช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.306) และนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มเห็นว่าเหมาะสมและต้องการที่จะให้นำมาใช้ในการเรียนการสอนน้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจลักษณ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.704)

ตอนที่ 5 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประมวลอยู่ในปัจจุบัน

ตาราง 6 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่ม ประมวลอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	160	2.875	.985	12
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	160	2.919	.854	11
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	160	2.625	.909	14
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	159	3.138	.951	9
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	160	3.750	.538	2
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	160	3.769	.552	1
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	160	2.831	.986	13
8. ขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	159	3.176	.890	8
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นมีมากเกินไป	157	2.439	.963	16
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	159	3.597	.695	3
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาดูงานนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	158	3.418	.733	6
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ นวัตกรรม	158	3.329	.700	7

ตาราง 6 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
13. ไม่ได้รับบริการค่านวัตกรรม/ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	156	3.429	.663	4
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ ข่าวสารและข้อมูลต่าง ๆ	158	3.392	.712	5
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน ร่วมกันโดยเฉพาะ	159	2.943	1.149	10
16. ไม่มีความรู้ความเข้าใจนวัตกรรมมากพอ และผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรมไม่เพียงพอ	158	2.500	1.002	15
17. หาดูมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจในการใช้	159	1.698	.833	19
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	160	2.038	.882	18
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรโรงเรียน	159	2.390	.906	17

จากตาราง 6 แสดงถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอนในโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 160 คน ได้แก่ ปัญหาการขาดงบประมาณอย่างเพียงพอโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.769 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ปัญหาการขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.750) ปัญหา คำนึงที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.597) ปัญหาการไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำด้านสื่อ นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.429) ปัญหา

ค่านี้อาจมีความรู้ด้านสื่อ นวัตกรรมมาก่อน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.392) ปัญหาที่ไม่ได้รับการ
 ค่านี้อาจมาจากกลุ่มโรงเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.418) ปัญหาที่ไม่ได้รับ
 ความสะดวกในการรับบริการด้านสื่อ นวัตกรรมจากกลุ่มโรงเรียนหรือจากเขตการศึกษาที่โรงเรียน
 สังกัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.329) ปัญหาขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม
 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.176) ปัญหาขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุน อบรมจากวิทยากร หรือ
 ผู้เชี่ยวชาญ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.138) และปัญหาที่ทุกกลุ่มประสบน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดี
 ต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.698)

ตอนที่ 6 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียน
 การสอนของครูปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษามูลนิธิ กลุ่ม
 ผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูสอนพิเศษ และกลุ่มครูผู้สอน

ตาราง 7 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียน
 การสอนของครูปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษามูลนิธิ

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	157	3.815	.464	1
2. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	156	3.801	.474	2
3. ถ้าหากไม่มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ด้านนวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	157	3.752	.502	3
4. ถ้ามีศูนย์ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ของโรงเรียนคอยให้บริการด้านนวัตกรรม	156	3.731	.537	4
5. ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	156	3.622	.560	5

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
6. ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม	157	2.618	1.029	20
7. ถ้านวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	156	2.744	.826	18
8. ถ้านวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครูมากกว่าการเรียนของนักเรียน	157	3.025	.808	17
9. ถ้าหากต้องจัดหา ผิดคนวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้น ๆ	157	3.025	.768	17
10. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับนโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	156	3.340	.667	12
11. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผนเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากขึ้น	157	3.350	.608	10
12. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องปรับบริหารและความทุ่มเทเรียนมากขึ้น	158	3.133	.697	16
13. ถ้าการใช้นวัตกรรมทำให้ท่านต้องร่วมงานกับบุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	158	3.222	.654	14
14. ถ้าการใช้นวัตกรรมนี้ทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แต่สร้างความยุ่งยากแก่ครู	157	3.255	.697	13
15. ถ้าการใช้นวัตกรรมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	157	3.376	.655	9

ตาราง 7 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
16. ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุใหม่ในสถานศึกษา พิจารณาผลการเรียนบ่อยครั้งขึ้น	158	3.386	.665	7
17. ถ้าทางของศึกษาที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องมากขึ้น หรือนำมาใช้ คุ้มบ่งโค	158	3.380	.571	8
18. ถ้าการปฏิบัติงานนวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อ การปฏิบัติงานปกติของท่าน	158	3.348	.731	11
19. ถ้ามีการบริการ เกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมให้ท่านศึกษา ความสนใจเกิดความรู ความเข้าใจ	158	3.506	.665	6
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ทุนงาน สัมมนาเกี่ยวกับ นวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	157	3.197	.828	15
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อม ต่อการใช้นวัตกรรม	157	2.624	.812	19

ตาราง 7 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยโดยทั่วไปที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มครูที่สอนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้คือ ผู้ตอบจะใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนมากที่สุด ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ย 3.815 รองลงมาตามลำดับคือ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.801) ถ้านานมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับนวัตกรรมจะเกิดความรู ความเข้าใจและความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.752)

ถ้าผู้ศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน หรือศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการทั้งในค่าน้ำและนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.731) ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.622) ถ้ามีการบริการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมซึ่งสามารถช่วยให้ท่านได้ศึกษาค้นคว้าเองจะมีความรู้ความเข้าใจในนวัตกรรมนั้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.506) ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้ผู้มีมานิเทศการใช้ และติดตามผลการใช้นวัตกรรมนั้น ๆ มากขึ้น บ่อยครั้งขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.386) ถ้าท่านต้องศึกษาพัฒนาวิธีที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน เช่น ทฤษฎีพัฒนาการ จิตวิทยา การเรียนรู้ ฯลฯ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.380) ถ้าการเปลี่ยนแปลงตามนวัตกรรมนั้น ๆ เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการเรียนการสอน เช่น บทบาทครูและนักเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.376) และความคิดเห็นที่จะทำให้ผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนน้อยที่สุดคือ ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.618)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแยกตามเขตการศึกษา

ตอนที่ 7 ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน
ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษาทั้ง 9 เขตการศึกษา

ตาราง 8 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 2

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	
1. การเรียนการสอนโดยให้ครูผู้สอน	10	3.000	1.054	5
2. การเรียนการสอนโดยให้บทเรียนโปรแกรม	10	2.900	1.197	6
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดกาเบ	10	2.800	.632	7
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	10	2.300	1.059	10
5. การใช้วิทยากรภายนอกมาสอน	10	1.900	.876	12

ตาราง 8 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
6. การสอนเป็นคณะ	10	1.500	.707	14
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	10	1.400	.699	15
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	10	3.900	.316	1
9. การเรียนการสอนโดยให้เรียนโมเดลหรือหน่วยการเรียนรู้	10	2.600	.843	8
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	10	1.100	.316	17
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	10	1.500	.707	14
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	10	1.600	.699	13
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	10	2.200	.919	11
14. การสอนโดยการทดลอง	10	3.700	.949	2
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	10	2.200	.632	11
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	10	2.400	.843	9
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	10	3.100	.876	4
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	10	3.200	.919	3
19. การสอนแบบจุลภาค	10	1.400	.699	15
20. การสอนแบบเบญจฉันท	10	1.300	.483	16

ตาราง 8 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 2 ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบันมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 10 คน ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.900 รองลงมาตามลำดับได้แก่

การสอนโดยการทดลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.700) การให้เด็กเก่งช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.200)
 การจัดตารางเรียนแบบยี่สิบห้าน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.100) การเรียนการสอนโดยวิธีชุดการสอน
 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00) การเรียนการสอนโดยวิธีบทเรียนโปรแกรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.900)
 และวิธีสอนที่สุกคโคแก การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.100)

ตาราง 9 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาส
 ทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่ม
 ครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะในเขตการศึกษา 2

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยวิธีชุดการสอน	14	3.786	.579	3
2. การเรียนการสอนโดยวิธีบทเรียนโปรแกรม	14	3.929	.267	1
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย	14	3.857	.363	2
4. การจัดตารางเรียนการสอนแบบยี่สิบห้าน	14	3.643	.633	4
5. การเรียนรู้วิทยาการภายนอกมาสอน	14	3.357	.842	6
6. การสอนเป็นคณะ	14	3.143	.864	9
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	14	3.357	.633	7
8. การเรียนโดยวิธีหน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	14	3.429	.852	5
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	14	3.929	.267	1
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	14	2.857	.535	10
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	14	2.714	.726	11
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	14	2.786	.802	12
13. การสอนโดยวิธีสถานการณ์จำลอง	14	2.786	.579	12
14. การสอนโดยการทดลอง	14	3.857	.535	2

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเภทกิจกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	14	2.500	.650	13
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	14	3.286	.611	8
17. การจัดการวางเรียนแบบยืดหยุ่น	14	3.786	.579	3
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	14	3.857	.363	2
19. การสอนแบบเบญจรงค์	14	2.000	.784	14
20. การสอนแบบจุลภาค	14	2.000	.784	14

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นถึงประเภทกิจกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 2 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเห็นว่าเหมาะสม และต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 14 คน ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม และการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.929 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคิของกาเบ การสอนโดยการทดลอง และการให้เด็กเก่งช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.857) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนและการจัดการวางเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.786) การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.643) การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.429) การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอนและการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.357) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุดได้แก่ การสอนแบบเบญจรงค์ และการสอนแบบจุลภาค (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00)

ตาราง 10 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประเด็นปัญหาปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 2

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรม	14	3.571	.852	6
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	14	3.357	.497	7
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	14	3.214	.802	8
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	14	3.857	.363	2
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	14	3.929	.267	1
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	14	2.357	1.082	7
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	14	2.571	1.016	11
8. ขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	13	2.077	.760	12
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นมีมากเกินไป	14	3.786	.426	3
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	14	3.643	.497	5
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาดูงานนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	14	3.071	.616	9
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ นวัตกรรม	14	3.643	.633	5
13. ไม่ได้รับการบริการด้านนวัตกรรม ขาดสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	13	3.692	.855	4
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการบริการและข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ	14	3.071	1.385	9

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน รวมกันโดยเฉพาะ	13	3.000	1.291	10
16. ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม ไม่เพียงพอ	14	1.143	.535	16
17. หาไม่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจ ในการใช้	14	1.429	.646	15
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	13	1.769	.599	13
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	9	1.667	.500	14

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 2 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด คือ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.929 รองลงมาตามลำดับ คือ ขาดการได้รับความแนะนำ สนับสนุน อบรม จากวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.857) ไม่มีโอกาสได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.786) ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ คำนวณหรือนวัตกรรมโดยเฉพาะ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.692) ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการค่าน้ำหรือนวัตกรรมจากกลุ่มโรงเรียนหรือเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.643) ขาดการได้รับความแนะนำหรือสนับสนุนจากผู้บริหาร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.571) และมีปัญหาน้อยที่สุดคือ ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.143)

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 2 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นความมากที่สุดคือ ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 รองลงมาตามลำดับคือ ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ถ้าหากมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ ถ้ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียนหรือศูนย์ฯ ของโรงเรียน คอยให้บริการทั้งในสถานหรือในนวัตกรรม และถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.929) ถ้ามีบริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมซึ่งสามารถช่วยให้ท่านได้ศึกษาค้นคว้าตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจในนวัตกรรมนั้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.786) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุดคือ ถ้าท่านต้องจัดหา ผลิตนวัตกรรมเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.214)

ตาราง 12 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 3

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	16	3.125	.342	5
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	16	3.125	.342	5
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษยสัมพันธ์แบบคิกกาเย	16	3.928	.250	2
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	16	2.688	.602	7
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	16	2.313	.704	11
6. การสอนเป็นคณะ	16	2.313	.704	11
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	16	2.438	.629	10

ตาราง 12 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	16	4.000	0.0	1
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้	16	2.938	.250	6
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	16	1.938	.443	12
11. การใช้วีดิทัศน์ช่วยสอน	16	1.875	.342	13
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	16	1.938	.443	12
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	16	2.563	.512	9
14. การสอนโดยการทดลอง	16	3.875	.342	3
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	16	1.875	.619	13
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	16	2.625	.619	8
17. การจัดการการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น	16	3.625	.500	4
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	16	3.875	.342	3
19. การสอนแบบจุลภาค	16	1.250	.447	14
20. การสอนแบบเบญจจันทร์	16	1.250	.447	14

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 3 ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบันมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 16 คน ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.000 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคำทอของกาเบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.938) การสอน

โดยการทดลองและการให้เด็กเก่งช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.875) การจัดการวางแผน
ยึกยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.625) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนและการเรียนการสอนโดยใช้
บทเรียนโปรแกรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.125) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วย
การเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.938) และที่ได้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจชั้น และการสอน
แบบจุลภาค (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.250)

ตาราง 13 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ปฏิบัติในงานในโครงการขยายโอกาส
ทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิสิต กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษาและกลุ่ม
ครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 3

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	21	3.905	.436	3
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	21	3.905	.436	3
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย	21	3.952	.218	2
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	21	3.905	.436	3
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	21	3.925	.218	2
6. การสอนเป็นคณะ	21	3.857	.478	4
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	21	3.810	.512	5
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	21	4.000	0.0	1
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	21	3.905	.436	2
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	21	3.048	.384	8
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	21	2.905	.436	10
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	21	2.952	.218	9
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	21	3.333	.577	6

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
14. การสอนโดยการทดลอง	21	3.905	.436	3
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	21	3.143	.573	7
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	21	3.952	.218	2
17. การจัดการการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น	21	3.952	.218	2
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	21	3.905	.436	3
19. การสอนแบบเบญจฉัตร	21	2.190	.402	12
20. การสอนแบบจุลภาค	21	2.238	.436	11

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขต
การศึกษา 3 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเห็นว่าเหมาะสม และต้องการนำมาใช้ใน
การเรียนการสอนมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 21 คน ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้
หรือบทเรียนโมดูล โดยมีค่าเฉลี่ย 4.000 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพ
มนุษย์ตามแนวคิดของกาเย การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน การใช้เครื่องช่วยสอน การสอนแบบ
สหวิทยาการและการจัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.952) การเรียนการสอนโดยใช้
ชุดการสอน การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้
การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ การใช้วิทยุช่วยสอน การสอนโดยการทดลองและการให้เด็กเก่งช่วยสอน
(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.905) และที่เห็นควยและต้องการน้อยที่สุดได้แก่ การสอนแบบเบญจฉัตร
(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.190)

ตาราง 14 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิสิต กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 3

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	21	3.476	.602	6
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	21	3.762	.436	4
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	21	2.667	.856	10
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	21	3.857	.359	3
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	21	3.952	.218	1
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	21	3.952	.218	1
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	21	1.810	.873	13
8. ขาดสถานที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	21	3.286	1.007	8
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป	21	1.810	.873	13
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	21	3.905	.301	2
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้านวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	21	3.952	.218	1
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนวัตกรรม	21	3.476	.602	6
13. ไม่ได้รับการบริการค่านวัตกรรม ขาดสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	21	3.350	.489	7

ตาราง 14 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการและข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ	21	3.671	.507	5
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน รวมกันโดยเฉพาะ	21	3.048	1.244	9
16. ไม่มีความรู้ค่านวัตกรรมมาก่อนและผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรมไม่เพียงพอ	21	2.238	.889	11
17. หาเมื่อเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจ ในการใช้	21	1.095	.436	15
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	21	1.333	.730	14
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	21	1.905	.768	12

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 3 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่ามีปัญหามากที่สุดได้แก่ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ และไม่ได้รับบริการค่านสื่อหรือนวัตกรรมต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.952 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.905) ขาดการได้รับความแนะนำหรือสนับสนุน อบรมจากวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.857) ขาดการได้รับความแนะนำหรือสนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.762) ไม่มีความรู้ค่านสื่อหรือนวัตกรรมมาก่อน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.571) และที่มีปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ ค่านการมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรมและค่านการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.095)

ตาราง 15 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของครูปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานอกโรงเรียน กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 3

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	21	4.000	0.0	1
2. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	21	4.00	0.0	1
3. ถ้านานใดมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางนวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	21	4.000	0.0	1
4. ถ้ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการด้านนวัตกรรม	21	3.952	.218	2
5. ถ้าผู้บริหาร เป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	21	4.000	0.0	1
6. ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้ นวัตกรรม	21	1.952	1.117	12
7. ถ้านวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	21	2.286	.902	10
8. ถ้านวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครู มากกว่าการเรียนของนักเรียน	21	3.095	.436	7
9. ถาหากองจัดหา ผิดิถนวัตกรรรมเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้น ๆ	21	2.810	.402	9
10. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับ นโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	21	3.238	.436	5
11. ถาการใ้รนวัตกรรรมนั้นตองทำให้ท่านตองวางแผน เปลี่ยนแปลงทาง ๆ มากขึ้น	21	3.095	.301	7

ตาราง 15 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
12. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นทำให้ท่านต้องบริหารและควบคุมห้องเรียนมากขึ้น	21	3.095	.301	7
13. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นทำให้ท่านต้องรวมงานกับบุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	21	3.048	.218	8
14. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น	21	3.143	.359	6
15. ถ้าการใช้นวัตกรรมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	21	3.095	.301	7
16. ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้มีผู้สนใจติดตามผลการใช้อย่างจริงจังขึ้น	21	3.286	.463	4
17. ถ้าท่านต้องศึกษาเหตุผลที่เกี่ยวข้องมากขึ้น หรือนำมาใช้ก็แค่ลองใจ	21	3.333	.483	3
18. ถ้าการปฏิบัติตามนวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	21	3.286	.463	4
19. ถ้ามีวิธีการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมให้ท่านศึกษา	21	3.286	.463	4
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ศึกษาดูงาน ขึ้นมาเกี่ยวกับนวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	21	3.095	.831	7
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม	21	2.000	.316	11

ตาราง 15 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 3 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นความมากที่สุด คือแก่ ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ ถ้าท่านไม่มีโอกาสเข้าเรียน ประชุมอบรม สัมมนา เกี่ยวกับนวัตกรรม จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ และถ้าผู้บริหาร เป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.000 รองลงมา ตามลำดับคือแก่ ด้านศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียนหรือศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการทั้งในการนำไปใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.952) ถ้าท่านต้องศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน เช่น วิทยุพัฒนาการ จิตวิทยากาเรียนรู้อา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.333) ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้ผู้อำนวยการและศึกษานิเทศก์ใช้นวัตกรรมนั้น ๆ มากขึ้น บ่อยครั้งขึ้น ถ้าการปฏิบัติใช้นวัตกรรมไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานตามปกติของท่านมากนัก และถ้ามีบริการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมซึ่งสามารถช่วยให้ท่านได้ศึกษาค้นคว้าตนเองจนมีความรู้ ความเข้าใจในนวัตกรรมนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.286) และที่ทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด คือแก่ถ้าผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญหรือไม่สนับสนุน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.952)

ตาราง 16 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 5

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	8	2.250	.886	7
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	8	2.250	.886	7
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวศีกษาเ	8	2.875	.991	2
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	8	2.500	1.069	5
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	8	2.125	1.126	8
6. การสอนเป็นคณะ	8	1.625	.744	10
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	8	2.875	1.246	2
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	8	3.625	.744	1
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียน	8	2.250	1.282	7
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	8	2.375	1.061	6
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	8	2.250	1.282	7
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	8	2.500	1.195	5
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	8	2.375	.916	6
14. การสอนโดยการทดลอง	8	2.625	1.061	4
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	8	2.875	.835	2
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	8	2.750	.707	3
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	8	2.750	1.165	3
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	8	2.625	1.061	4
19. การสอนแบบบูรณาการ	8	2.375	.916	6

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
20. การสอนแบบเบญจรัตน์	8	2.000	.926	9

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 5 ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบันมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 8 คน ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.625 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคิของกาเบ การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ และการสอนแบบสืบสวนสอบสวน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.875) การสอนแบบสหวิทยาการ และการจัดการเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.750) การให้เด็กเก่งช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.625) การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.500) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนเป็นคณะ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.625)

ตาราง 17 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 5

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	10	3.300	.675	4
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	10	3.100	.738	7
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ	10	3.300	.675	4
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	10	3.300	.483	4
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	10	3.000	.667	8
6. การสอนเป็นคณะ	10	2.800	.632	10
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	10	3.500	.527	2
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	10	3.800	.422	1
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	10	3.500	.707	2
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มทุนประสบการณ์ทางการศึกษา	10	3.200	.632	5
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	10	2.900	.738	9
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	10	3.300	.675	4
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	10	2.800	.919	10
14. การสอนโดยการทดลอง	10	3.500	.707	2
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	10	3.000	.667	8
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	10	3.000	0.0	8
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	9	3.111	.601	6
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	10	3.400	.516	3

ตาราง 17 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
19. การสอนแบบเบญจกัณฑ์	10	3.200	.632	5
20. การสอนแบบจุฬาลงกรณ์	10	2.900	.738	9

ตาราง 17 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มครูผู้สอนใน
เขตการศึกษา 5 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเห็นว่าเหมาะสม และต้องการนำมาใช้
ในการเรียนการสอนมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 10 คน ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้หน่วย
การเรียนรู้ หรือบทเรียนโมดูล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.800 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การเรียน
การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ และการสอนโดยการทดลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.500) การให้เด็กเก่งช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.400) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน
การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคึกของกาเย การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้
และการใช้เครื่องช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.300) และที่เห็นด้วยหรือต้องการน้อยที่สุด ได้แก่
การสอนเป็นคณะ และการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.800)

ตาราง 18 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของครูปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูสอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 5

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	10	2.700	.823	9
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	10	2.500	.707	11
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	10	2.700	.675	9
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	10	2.600	.843	10
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	10	3.100	.876	5
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	10	3.300	.949	4
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	10	2.800	.789	8
8. ขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	10	2.700	.823	9
9. ปัญหาคนนักเรียนในชั้นมีมากเกินไป	9	2.333	.866	13
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	10	3.700	.483	1
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาดูงานนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	10	3.400	.843	3
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ นวัตกรรม	10	3.100	.738	6
13. ไม่ได้รับบริการค่านวัตกรรม ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	10	3.700	.675	1

ตาราง 18 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการบริการและข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ	10	3.500	.707	2
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน รวมกันโดยเฉพาะ	10	3.000	.816	7
16. ไม่มีความรู้ด้านนวัตกรรม และผู้เชี่ยวชาญนวัตกรรม ไม่เพียงพอ	10	2.700	.949	9
17. หาไม่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความ มั่นใจในการใช้	10	2.100	.568	15
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	10	2.300	.949	14
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากอุปกรณ์ครุภัณฑ์นักเรียน	10	2.400	.966	12

ตาราง 18 แสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอนในเขต
การศึกษา 5 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่ามีปัญหามากที่สุดได้แก่ ไม่มีโอกาส
ได้ศึกษาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนวัตกรรม และไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการหรือให้คำแนะนำ
ด้านสื่อหรือนวัตกรรมโดยเฉพาะ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.700 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ไม่มีความรู้
ด้านสื่อหรือนวัตกรรมมาก่อน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.500) ไม่ได้รับการบริการด้านสื่อหรือนวัตกรรมต่าง ๆ
จากกลุ่มโรงเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.400) ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.300)
ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.100) และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด
ได้แก่ การมีเจตคติที่ไม่ดีหรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.100)

ตาราง 19 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของครูปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานอกโรงเรียน กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 5

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	10	3.800	.422	2
2. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	9	3.778	.441	3
3. ถ้าหากมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ด้านนวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	10	3.900	.316	1
4. ถ้าศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการด้านนวัตกรรม	10	3.600	.516	5
5. ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	10	3.600	.516	5
6. ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้ นวัตกรรม	10	2.900	.876	9
7. ถ้านวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	10	2.700	.675	10
8. ถ้านวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครูมากกว่าการเรียนของนักเรียน	10	2.900	.876	9
9. ถ้าท่านต้องจัดหา ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้น ๆ	10	3.300	.675	7
10. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับนโยบายของโครงการฯ	10	3.800	.422	2

ตาราง 19 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
11. ถ้าการใช้วัตกรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผนเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากขึ้น	10	3.800	.422	2
12. ถ้าการใช้วัตกรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องบริหารและควบคุมห้องเรียนมากขึ้น	10	3.500	.707	6
13. ถ้าการใช้วัตกรมนั้นทำให้ท่านต้องรวมงานกับบุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	10	3.700	.675	4
14. ถ้าการใช้วัตกรมนั้นทำให้การเรียนรู้ของเด็กขึ้นแต่สร้างความยุ่งยากแก่ครู	10	3.300	.949	7
15. ถ้าการใช้วัตกรรมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	10	3.600	.516	5
16. ถ้าการนำวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้ชุมชนติดตามผลการใช้อย่างจริงจัง	10	3.700	.483	4
17. ถ้าท่านต้องศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมากขึ้น หรือนำมาใช้ดัดแปลงใด	10	3.500	.527	6
18. ถ้าการปฏิบัติตามวัตกรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	10	3.700	.675	4
19. ถ้ามีวิธีการเกี่ยวกับการจัดวัตกรรมให้ท่านศึกษาด้วยตนเองจนเกิดความรู้อย่างเข้าใจ	10	3.800	.422	2
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ศึกษาดูงาน สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	10	3.200	.789	8

ตาราง 19 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม	10	2.900	.738	9

ตาราง 19 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูสอนพิเศษ และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 5 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ ถาดานไคมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับนวัตกรรมจนเกิดความรู้ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.900 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ถาดานวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ถาดานำนวัตกรรมมาใช้ทำให้ท่านต้องใช้เวลายากขึ้นในการศึกษารายละเอียดล่วงหน้า ศึกษาเนื้อหานอกเหนือจากตำราที่มีอยู่ ถาดานต้องวางแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์การสอนร่วมกับครูอื่น ๆ มากขึ้นในการใช้นวัตกรรม และถาดานมีวิธีการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ซึ่งสามารถช่วยให้ท่านได้ศึกษาค้นคว้าตนเองจนมีความรู้ความเข้าใจในวัตกรรมนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.800) ถาดานวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.778) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถาดานวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนจริง แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.700)

ตาราง 20 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 6

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	5	3.400	1.342	2
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	4	3.250	.957	3
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคึกกาเย	5	2.800	.447	6
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	5	3.000	1.414	5
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	5	2.600	1.517	7
6. การสอนเป็นคณะ	5	2.200	1.304	4
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	5	3.400	.894	2
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	5	4.000	0.0	1
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียน	5	3.200	1.095	4
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	5	1.600	.894	10
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	5	1.600	.894	10
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	5	2.400	.894	8
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	5	3.000	1.225	5
14. การสอนโดยการทดลอง	5	2.400	1.517	8
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	5	2.400	1.140	8
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	5	2.800	.837	6
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	5	3.200	.837	4
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	5	3.200	.837	4

ตาราง 20 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
19. การสอนแบบจุลภาค	5	2.600	.894	7
20. การสอนแบบเบญจฉัตร	5	2.200	.837	9

ตาราง 20 แสดงให้เห็นถึงนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 6 ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบันมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 5 คน ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.000 รองลงมา ตามลำดับได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน และการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.400) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.250) การสอนเป็นคณะ การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้ การจัดตารางเรียน แบบยืดหยุ่น และการให้เด็กเก่งช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.200) การจัดการเรียนการสอนแบบ ศูนย์การเรียนรู้ และการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.200) และที่ได้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา และการใช้วิทยุช่วยสอน (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.600)

ตาราง 21 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 6

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	6	4.000	0.0	1
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	6	4.000	0.0	1
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย	5	3.400	.548	4
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	6	3.500	.837	3
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	6	3.333	.816	5
6. การสอนเป็นคณะ	6	3.000	1.265	7
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	6	3.167	1.169	6
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	6	2.833	1.169	8
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	6	3.667	.516	2
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	6	3.167	1.169	6
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	6	3.500	.837	3
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	6	3.667	.816	2
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	6	3.333	.516	5
14. การสอนโดยการทดลอง	6	3.167	.753	6
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	6	3.000	.632	7
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	6	3.500	.837	3
17. การจัดทำตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	6	3.500	.548	3
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	6	3.167	.753	6

ตาราง 21 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
19. การสอนแบบเบญจจันท์	6	2.833	.983	8
20. การสอนแบบจุลภาค	6	3.333	.816	5

ตาราง 21 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูผู้สอน และกลุ่มครูผู้สอน ในเขต การศึกษา 6 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเห็นว่า เหมาะสมและต้องการนำมาใช้ ใน การเรียนการสอนมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 6 คน ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนและ การเรียนการสอน โดยใช้บทเรียนโปรแกรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.000 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ และการใช้เครื่องช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.667) การจัดการเรียนแบบ ศูนย์การเรียน การใช้วิทยุช่วยสอน การสอนแบบสหวิทยาการ และการจัดการเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.500) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคิดของกาเย (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.400) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การเรียนโดยใช้ หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล และการสอนแบบเบญจจันท์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.833)

ตาราง 22 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสพอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 6

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรม	6	1.667	1.033	10
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	6	2.000	1.265	8
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	6	1.833	1.329	9
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	6	2.000	1.265	8
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	6	3.833	.408	1
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	6	3.833	.408	1
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	6	2.667	1.366	5
8. ขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	6	2.500	1.225	6
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นมีมากเกินไป	6	2.333	.816	7
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	6	2.833	1.169	4
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาค่านวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	6	3.000	.894	3
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนวัตกรรม	6	3.333	.816	2
13. ไม่ได้รับการบริการค่านวัตกรรม ขาดสารข้อมูลต่าง ๆ จาก กลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	5	3.000	0.0	3
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการบริการและข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ	6	2.833	.408	4

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน ร่วมกันโดยเฉพาะ	6	2.500	1.225	6
16. ไม่มีความรู้ความชำนาญมาก่อน และผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรมไม่เพียงพอ	6	2.333	1.211	7
17. หน่วยงานที่รับผิดชอบการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจ ในการใช้	6	1.500	.837	12
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	6	2.500	.548	6
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	6	1.667	.816	10

ตาราง 22 แสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขต
การศึกษา 6 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ขาดวัสดุ
อุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา และขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.833
รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการค่าน้ำหรือวิทยุหรือโทรทัศน์จากกลุ่มโรงเรียน
หรือจากเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.333) ไม่ได้รับบริการค่าน้ำ หรือวิทยุหรือโทรทัศน์
ต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน และไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ค่าน้ำหรือวิทยุหรือโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.000) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ คำนึงการมีเจตคติที่ไม่ดีและการขาดความมั่นใจใน
การใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.500)

ตาราง 23 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของครูปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิสิตกุล กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 6

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	5	3.800	.447	2
2. ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	5	4.000	0.0	1
3. ถ้าท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ด้านนวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	5	3.600	.548	4
4. ถ้ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการด้านนวัตกรรม	4	3.750	.500	3
5. ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	5	3.600	.548	4
6. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม	5	2.000	1.414	10
7. ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	5	3.000	.707	7
8. ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครูมากกว่าการเรียนของนักเรียน	5	3.200	.837	6
9. ถ้าท่านต้องจัดหา ผลิตนวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้น ๆ	5	3.000	1.414	7
10. ถ้าใช้นวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับนโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	5	3.600	.548	5
11. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผนเปลี่ยนแปลงทาง ๆ มากขึ้น	5	3.200	.447	6

ตาราง 23 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้าการใช้นวัตกรรมนี้ทำให้ท่านต้องบริหารและควบคุมห้องเรียนมากขึ้น	5	3.200	.447	6
13. ถ้าการใช้นวัตกรรมนี้ทำให้ท่านต้องรวมงานกับบุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	5	3.200	.447	6
14. ถ้าการใช้นวัตกรรมนี้ทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แต่สร้างความยุ่งยากแก่ครู	5	2.600	1.140	8
15. ถ้าการใช้นวัตกรรมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	5	3.600	.548	4
16. ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้มีผู้มาติดต่อติดตามผลการใช้อย่างขึ้น	5	3.200	.837	6
17. ถ้าท่านต้องศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมากขึ้น หรือนำมาใช้ก็แค่แปลงโค	5	3.400	.548	5
18. ถ้าการปฏิบัติตามนวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	5	3.200	.837	6
19. ถ้ามีบริการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมให้ท่านศึกษาค้นคว้าตนเองจนเกิดความรู้ความเข้าใจ	5	3.800	.447	2
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ศึกษาดูงาน สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	5	2.600	1.140	8
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม	5	2.200	.837	9

ตาราง 23 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 6 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นความมากที่สุดได้แก่ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.000 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และถ้านับบริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ซึ่งสามารถช่วยให้ท่านได้ศึกษาด้วยตนเองจนมีความรู้ ความเข้าใจในนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.800) ถ้านิสัยของกลุ่มโรงเรียน หรือนิสัยของกลุ่มโรงเรียน คอยให้บริการทั้งในคำสอนหรือนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.700) ถ้าวานใดมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ ถ้าวินิจฉัยเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้ ถ้าวานของวางแผนงานการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์การสอนร่วมกับครูอื่น ๆ มากขึ้น ในการใช้นวัตกรรม และถ้าวานเปลี่ยนแปลงตามนวัตกรรมนั้น ๆ เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการเรียนการสอน เช่น บทบาทครู และนักเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.600) และความคิดที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้าวินิจฉัยไม่เห็นความสำคัญ หรือไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.000)

ตาราง 24 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 7

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	12	2.500	1.000	9
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	11	2.636	1.027	6
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดกาเบ	12	2.917	.515	3
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	13	2.538	.776	8
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	12	1.917	.793	13
6. การสอนเป็นคณะ	12	1.917	1.084	13
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	12	3.000	.953	2
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	12	3.500	.522	1
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้	12	2.500	1.168	9
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	12	1.667	.651	14
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	12	1.333	.492	15
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	13	2.615	.768	7
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	13	2.462	.776	10
14. การสอนโดยการทดลอง	13	2.385	1.121	12
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	12	2.833	1.115	4
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	12	2.417	.996	11
17. การจัดการเรียนแบบยืดหยุ่น	12	3.000	.853	2
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	13	2.769	.832	5
19. การสอนแบบจุลภาค	12	2.417	1.084	11
20. การสอนแบบเบญจกัณฑ์	12	2.417	1.240	11

ตาราง 24 แสดงให้เห็นถึงนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 7 ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบันมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 12 คน ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.500 รองลงมา ตามลำดับได้แก่ การจัดการเรียนแบบยืดหยุ่น และการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.000) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.917) การสอนแบบสืบสวนสอบสวน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.833) การให้เด็กเก่งช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.769) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.636) และที่ใช้น้อยที่สุดได้แก่ การใช้วิทยุช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.333)

ตาราง 25 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และ กลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 7

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	18	3.833	.383	1
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	18	3.667	.485	4
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย	18	3.444	.705	7
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	18	3.556	.616	5
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	18	3.389	.778	8
6. การสอนเป็นคณะ	18	3.000	.767	11
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	18	3.667	.686	4
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	18	3.500	.707	6
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	18	3.556	.511	6
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	18	3.333	.767	9

ตาราง 25 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	18	3.000	1.138	11
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	18	3.722	.575	3
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	18	3.556	.511	5
14. การสอนโดยการทดลอง	18	3.778	.428	2
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	18	3.556	.616	5
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	18	3.389	.608	8
17. การจัดการการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น	18	3.667	.594	4
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	18	3.167	.786	10
19. การสอนแบบเบญจฉันท	18	3.333	.767	9
20. การสอนแบบจุลภาค	18	3.389	.778	8

ตาราง 25 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
 ทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ใน
 เขตการศึกษา 7 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่าเหมาะสม และต้องการนำมาใช้
 ในการเรียนการสอนมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 18 คน ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน
 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.833 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การสอนโดยการทดลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
 3.778) การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.722) การจัดการเรียนการสอนแบบ
 ศูนย์การเรียนรู้ การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ และการจัดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ย
 เท่ากับ 3.667) การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ การสอนโดย

ใช้สถานการณ์จำลอง และการสอนแบบสืบสวนสอบสวน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.556) และที่เห็นด้วยหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนเป็นคณะ และการใช้วิทยุช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.000)

ตาราง 26 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประมวลอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 7

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	18	2.889	.832	9
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	18	3.000	.970	8
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยที่เกี่ยวข้อง	18	2.778	.943	11
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	18	3.556	.784	4
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	18	3.667	.485	3
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	18	3.889	.323	1
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	18	2.833	.857	10
8. ขาดสถานที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	18	3.111	.758	7
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นมีมากเกินไป	18	2.500	.786	14
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	18	3.833	.383	2
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาค่านวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	18	3.278	.575	6
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนวัตกรรม	18	3.389	.608	5

ตาราง 26 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
13. ไม่ได้รับบริการด้านนวัตกรรม ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	18	3.556	.616	4
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการและข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ	18	3.556	.705	4
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงานกัน โดยเฉพาะ	18	3.111	1.183	7
16. ไม่มีความรู้ด้านนวัตกรรมมาก่อน และผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรมไม่เพียงพอ	18	2.722	1.179	12
17. หาเมื่อเจตคติไม่คิดต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจในการใช้	18	1.667	.907	16
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	18	2.000	.767	15
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	18	2.556	.784	13

ตาราง 26 แสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษาและกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 7 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.889 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.833) ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.667) ขาดการได้รับความแนะนำ สนับสนุน อบรมจากวิทยากร

หรือผู้เชี่ยวชาญ ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำด้านสื่อหรือนวัตกรรม และไม่มีความรู้ด้านสื่อหรือนวัตกรรมมาก่อน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.556) ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการด้านสื่อหรือนวัตกรรมจากกลุ่มโรงเรียน หรือเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.389) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดี หรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม จากกลุ่มโรงเรียนหรือเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.389) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดี หรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.667)

ตาราง 27 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของครูปฏิบัติงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 7

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	น	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	18	3.833	.514	1
2. ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	18	3.778	.548	2
3. ถ้าหากมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม พิจารณาด้านนวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	18	3.500	.618	6
4. ด้านศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการด้านนวัตกรรม	18	3.778	.428	2
5. ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	17	3.706	.470	3
6. ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม	18	2.333	.907	16
7. ด้านนวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	18	2.778	.647	15

ตาราง 27 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
8. ถ้านวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครูมากกว่า การเรียนของนักเรียน	18	3.111	.758	12
9. ถ้าท่านต้องจัดหา ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการเรียน การสอนนั้น ๆ	18	3.222	.647	10
10. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับ นโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	18	3.444	.616	7
11. ถ้าการใช้วัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผน เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากขึ้น	18	3.278	.752	9
12. ถ้าการใช้วัตกรรมนั้นทำให้ท่านต้องบริหารและควบคุม ห้องเรียนมากขึ้น	18	3.056	.802	13
13. ถ้าการใช้วัตกรรมนั้นทำให้ท่านต้องรวมงานกับบุคลากร อื่น ๆ มากขึ้น	18	3.333	.594	8
14. ถ้าการใช้วัตกรรมนั้นทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แต่สร้างความยุ่งยากแก่ครู	18	3.167	.857	11
15. ถ้าการใช้วัตกรรมนั้นจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง บรรยากาศในการเรียนการสอน	18	3.556	.616	5
16. ถ้าการนำวัตกรรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้ผู้นำนานเทศ ทิศตามผลการวิจัยบ่อยครั้งขึ้น	18	3.611	.608	4
17. ถ้าท่านต้องศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น หรือนำมาใช้ คัดแปลงใด	18	3.611	.850	4

ตาราง 27 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
18. ถ้าการปฏิบัติตามนวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	18	3.611	.850	4
19. ถ้ามีบริการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมให้ท่านศึกษาค้นคว้าตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ	18	3.556	.705	5
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ฝึกงาน สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	18	3.222	.943	10
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม	18	2.944	.873	14

ตาราง 27 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 7 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นควมมากที่สุดคือ แก่ ฉะนั้นนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.833 รองลงมาตามลำดับคือ แก่ ฉะนั้นนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ และถ้ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน หรือศูนย์ฯ ของโรงเรียน คอยให้บริการทั้งใน คำนวณ และนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.778) ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.706) ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้มีความรู้ใหม่ขึ้นในเขตการศึกษา การติดตามผล การใช้นวัตกรรมนั้น ๆ มากขึ้น บ่อยครั้งขึ้น ฉะนั้นต้องศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียน การสอน เช่น ทฤษฎีพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้ ฯลฯ และถ้าการปฏิบัติตามนวัตกรรมไม่กระทบ กระเทือนต่อการปฏิบัติงานตามปกติของท่านมากนัก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.611) และที่จะทำใหม่ผลต่อ

การใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ หรือไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.333)

ตาราง 28 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 8

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	30	2.533	.937	4
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	30	2.500	.938	5
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคึกคากาย	30	2.900	.845	2
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	30	2.167	.874	11
5. การเรียนรู้วิทยาการภายนอกมาสอน	28	1.750	.844	15
6. การสอนเป็นคณะ	30	1.867	.937	14
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	30	2.667	.758	3
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	29	3.414	.825	1
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้	30	2.667	.922	3
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	30	1.533	.730	16
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	30	1.867	.973	14
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	30	2.133	.973	12
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	30	2.433	.773	7
14. การสอนโดยการทดลอง	30	2.467	1.042	6
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	30	2.167	.950	11
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	30	2.200	.847	10
17. การจัดการเรียนแบบยืดหยุ่น	30	2.500	.731	5

ตาราง 28 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	30	2.333	.802	8
19. การสอนแบบจุลภาค	30	2.267	.828	9
20. การสอนแบบเบญจฉันท	30	2.000	.788	13

ตาราง 28 แสดงให้เห็นถึงนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่กลุ่มครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 8 ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบันมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 30 คน ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.414 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคิดของกาเย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.900) การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ และการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.667) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.533) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมและการจัดทำรายเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.500) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.533)

ตาราง 29 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ที่ศึกษาเฉพาะ เขตการศึกษา 8

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	38	3.553	.602	1
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	38	3.368	.675	4
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพและศักยภาพของกาเย	38	3.158	.718	9
4. การจัดกาเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	38	3.395	.679	3
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	38	3.132	.844	10
6. การสอนเป็นคณะ	38	2.868	.875	13
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	37	3.432	.647	2
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	38	3.079	.587	11
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	38	3.237	.820	6
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	38	3.289	.835	5
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	38	2.974	.915	12
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	38	3.289	.835	5
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	37	3.162	.800	8
14. การสอนโดยการทดลอง	38	3.289	.835	5
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	38	2.921	.712	13
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	38	2.789	.741	14
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	38	3.184	.692	7
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	38	3.132	.777	10

ตาราง 29 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
19. การสอนแบบเบญจฉันท	38	2.711	.835	16
20. การสอนแบบจุลภาค	38	2.737	.724	15

ตาราง 29 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 8 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเห็นว่าเหมาะสม และต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 38 คน ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.553 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.432) การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.395) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.368) การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา การใช้เครื่องช่วยสอน และการสอนโดยการทดลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.289) การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.237) และที่เห็นว่าเหมาะสม หรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจฉันท (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.711)

ตาราง 30 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 8

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	38	2.632	.819	14
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	38	2.711	.768	12
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	38	2.342	.781	17
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	37	2.892	.906	11
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	38	3.711	.515	2
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	38	3.763	.590	1
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	38	3.184	.766	8
8. ขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	37	3.353	.716	4
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป	37	2.676	1.056	13
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	37	3.432	.765	3
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาดูงานนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	37	3.189	.776	7
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ นวัตกรรม	37	3.216	.821	6
13. ไม่ได้รับบริการค่านวัตกรรม ขาดสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	36	3.306	.624	5

ตาราง 30 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ และข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ	37	3.135	.787	9
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน ร่วมกันโดยเฉพาะ	37	2.919	1.115	10
16. ไม่มีความรู้ค่านวัตกรรมมาก่อน และผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรมไม่เพียงพอ	37	2.514	1.044	15
17. หาดูมีเจตคติไม่ถูกต้องการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจ ในการใช้	37	1.784	.947	19
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	38	2.105	.831	18
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรโรงเรียน	38	2.474	.979	16

ตาราง 30 แสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขต
การศึกษา 8 ที่อยู่ในการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ขาดงบประมาณ
อย่างเพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.763 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ
ทางโสตทัศนศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.711) ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.432) ขาดการได้รับการยอมรับหรือสัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.535) ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการหรือให้คำแนะนำด้านสื่อหรือนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.306) ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการด้านสื่อหรือนวัตกรรมจากกลุ่มโรงเรียนหรือจากเขต
การศึกษาที่โรงเรียนสังกัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.216) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมี
เจตคติที่ไม่ดี หรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.105)

ตาราง 31 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิสิต กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 8

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	37	3.784	.584	1
2. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	37	3.703	.618	2
3. ถ่าหากมีโอกาสร่วมประชุม อบรม สัมมนา ด้านนวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	37	3.649	.676	3
4. ถ่ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการด้านนวัตกรรม	37	3.649	.633	3
5. ถ่าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	37	3.459	.605	5
6. ถ่าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม	37	2.541	.931	19
7. ถ่านวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่เหมาะกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	37	2.838	.898	17
8. ถ่านวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครูมากกว่าการเรียนของนักเรียน	37	3.135	.787	13
9. ถ่าท่านต้องจัดหา ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้น ๆ	37	3.135	.713	13
10. ถ่านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับนโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	37	3.216	.750	12

ตาราง 31 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
11. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผนเปลี่ยนแปลงทาง ๆ มากขึ้น	37	3.405	.686	6
12. ถ้าการใช้นวัตกรรมทำให้ท่านต้องบริหาร และควบคุมห้องเรียนมากขึ้น	38	2.974	.788	16
13. ถ้าการใช้นวัตกรรมทำให้ท่านต้องร่วมงานกับบุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	38	3.132	.741	14
14. ถ้าการใช้นวัตกรรมทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แสดงถึงความยุ่งยากแก่ครู	37	3.324	.747	8
15. ถ้าการใช้นวัตกรรมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	37	3.378	.828	7
16. ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น	38	3.263	.795	10
17. ถ้าท่านต้องศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมากขึ้น หรือนำมาใช้ดัดแปลงใด	38	3.316	.574	9
18. ถ้าการปฏิบัติตามนวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	38	3.237	.852	11
19. ถ้ามีวิธีการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้ท่านศึกษาด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ	38	3.526	.725	4
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ศึกษาดูงาน สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	38	3.105	.924	15

ตาราง 31 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม	37	2.595	.865	18

ตาราง 31 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 8 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นความมากที่สุด คือ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.784 รองลงมาตามลำดับ คือ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.703) ถ้านานใดมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ และถ้ามุ่งเน้นของกลุ่มโรงเรียน หรือศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการทั้งในค่านิสัยและนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.649) ถ้ามุ่งบริการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ซึ่งสามารถช่วยให้ท่านได้ศึกษาด้วยตนเองจนมีความรู้ความเข้าใจในนวัตกรรมนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.526) ถ้ายุทธวิธีเป็นผู้นำเสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.459) และที่จะทำให้มีผลต่อการเรียนที่ดีที่สุด คือ ถ้ายุทธวิธีไม่เห็นความสำคัญ หรือไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.541)

ตาราง 32 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 9

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	21	2.238	.831	11
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	21	2.048	.805	14
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดกาเบ	21	2.952	.865	2
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	21	2.333	.730	9
5. การใช้วิทยากรภายนอกมาสอน	21	1.762	.889	16
6. การสอนเป็นคณะ	21	1.857	.793	15
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	21	2.857	.573	4
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	21	3.095	.700	1
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้	21	2.095	.889	13
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	21	1.190	.402	18
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	21	1.333	.577	17
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	21	1.857	.727	15
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	21	2.571	.676	6
14. การสอนโดยการทดลอง	21	2.667	.966	5
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	21	2.524	.873	7
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	21	2.286	.784	10
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	21	2.905	.889	3
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	21	2.476	.750	8
19. การสอนแบบบูรณาการ	21	2.190	.602	12

ตาราง 32 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
20. การสอนแบบเบญจฉันท	21	2.095	.889	13

ตาราง 32 แสดงให้เห็นถึงนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 9 ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบันมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 21 คน ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.095 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.952) การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.905) การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.857) การสอนโดยการทดลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.667) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.190)

ตาราง 33 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานานาชาติ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 9

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	28	3.393	.737	3
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	28	3.179	.723	9
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคิดของกาเบ	27	3.296	.823	5
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	27	3.296	.724	5
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	28	3.000	.816	13
6. การสอนเป็นคณะ	28	2.786	.686	16
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	28	3.500	.509	1
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	26	3.154	.784	10
9. การทดลองแบบอิงเกณฑ์	28	3.143	.891	11
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	27	3.222	1.013	7
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	28	2.893	.994	14
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	28	3.464	.838	2
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	28	3.250	.645	8
14. การสอนโดยการทดลอง	28	3.357	.731	4
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	28	3.286	.713	6
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	28	3.000	.609	13
17. การจัดการเรียนแบบยืดหยุ่น	28	3.357	.678	4
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	28	3.250	.967	7

ตาราง 33 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
19. การสอนแบบเบญจชั้น	28	2.821	.863	15
20. การสอนแบบจุลภาค	27	3.037	.518	12

ตาราง 33 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 9 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่าเหมาะสม และต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 28 คน ได้แก่ การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.500 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การใช้เครื่องช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.464) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน (ค่าเฉลี่ย 3.393) การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.357) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย และการจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.296) และที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการให้นำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนเป็นคณะ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.786)

ตาราง 34 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานีเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 9

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	28	2.893	.786	9
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	28	2.714	.763	12
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	28	2.464	.793	14
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	28	2.857	.970	10
5. ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	28	3.750	.701	2
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	28	3.893	.416	1
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	28	3.179	.863	7
8. ขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	28	3.393	.737	4
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป	28	2.571	1.034	13
10. ขาดการได้รับการยอมรับ สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	28	3.500	.694	3
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้านวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	28	3.357	.731	5
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ นวัตกรรม	27	3.333	.679	6
13. ไม่ได้รับบริการค่านวัตกรรม ขาดสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	28	3.393	.786	4

ตาราง 34 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ และข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ	28	3.500	.577	3
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน รวมกันโดยเฉพาะ	28	2.929	1.120	8
16. ไม่มีความรู้ด้านนวัตกรรมมาก่อน และผู้ริเริ่มงาน นวัตกรรมไม่เพียงพอ	28	2.357	.870	15
17. หาดูมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจ ในการใช้	28	1.821	.772	17
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	28	2.250	1.005	16
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากครูปกครองนักเรียน	28	2.750	.799	11

ตาราง 34 แสดงให้เห็นปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขต
การศึกษา 9 ที่อยู่ในการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ขาดงบประมาณ
อย่างเพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.893 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ
ทางโสตทัศนศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.750) ไม่มีความรู้ด้านสื่อและนวัตกรรมมาก่อน (ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.500) ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมและไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการหรือ
ให้คำแนะนำ ด้านสื่อและนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.393) ไม่ได้รับการบริการด้านสื่อและนวัตกรรม
ต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.357) ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการด้านสื่อ
และนวัตกรรมจากกลุ่มโรงเรียนหรือจากเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.333)

และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ดี หรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.821)

ตาราง 35 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของครูปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 9

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	28	3.786	.499	2
2. ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	28	3.786	.418	2
3. ถ้าหากมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ด้านนวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	28	3.821	.390	1
4. ถ้ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการด้านนวัตกรรม	28	3.714	.659	3
5. ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	28	3.571	.690	4
6. ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม	28	2.964	1.036	14
7. ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	28	2.750	.844	16
8. ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครูมากกว่าการเรียนของนักเรียน	28	2.857	1.044	15
9. ถ้าท่านต้องจัดหา ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้น ๆ	28	3.250	.844	11

ตาราง 35 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
10. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับนโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	27	3.259	.764	10
11. ถ้านวัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผนเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากขึ้น	28	3.393	.567	6
12. ถ้านวัตกรรมนั้นทำให้ท่านต้องบริหาร และควบคุมห้องเรียนมากขึ้น	28	3.107	.737	13
13. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องรวมงานกับบุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	28	3.143	.756	12
14. ถ้านวัตกรรมทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แต่สร้างความยุ่งยากแก่ครู	28	3.393	.567	6
15. ถ้านวัตกรรมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	28	3.357	.559	7
16. ถ้านำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้ผู้มาในเขตติดตามผลการเรียนบ่อยครั้งขึ้น	28	3.429	.634	5
17. ถ้าวินิจฉัยคุณภาพชีวิตที่เกี่ยวข้องมากขึ้น หรือนำมาใช้คิดแปลงใจ	28	3.429	.573	5
18. ถ้านวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	28	3.321	.723	9
19. ถ้านวัตกรรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมให้ท่านศึกษาด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ	28	3.393	.737	6

ตาราง 35 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม คุ้งาน สัมมนาเกี่ยวกับ นวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	27	3.333	.679	8
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อ การใช้นวัตกรรม	28	2.679	.863	17

ตาราง 35 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 9 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นด้วยมากที่สุด ได้แก่ ถาพานใดมีโอกาสร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม จนเกิดความรู้ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ โดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.821 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ถาพานวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และถาพานวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.786) ถาพามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน หรือศูนย์ฯ ของโรงเรียน คอยให้บริการทั้งในคานสื่อและนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.714) ถาพผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.571) ถาพการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้ผู้นานิเทศการใช้ และติดตามผลการใช้นวัตกรรมนั้น ๆ มากขึ้น บ่อยครั้งขึ้น และถาพานทองศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน เช่น ทฤษฎีพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้ ฯลฯ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.429) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถาพนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.679)

ตาราง 36 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 10

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	6	2.500	.837	4
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	6	1.667	.816	8
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดกาเบ	6	3.000	.632	2
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	6	1.667	.816	8
5. การใช้วิทยากรภายนอกมาสอน	6	2.167	.753	6
6. การสอนเป็นคณะ	5	2.000	.707	7
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	6	2.500	.548	4
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	6	3.833	.408	1
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือ หน่วยการเรียนรู้	6	2.000	.632	7
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มทุนประสบการณ์ทางการศึกษา	6	1.167	.408	8
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	6	1.667	.816	8
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	6	2.167	.983	6
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	6	1.667	.516	8
14. การสอนโดยการทดลอง	6	2.167	.983	6
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	6	2.333	1.033	5
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	6	2.167	.753	6
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	6	2.667	.516	3
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	6	1.667	.516	8

ตาราง 36 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
19. การสอนแบบจุลภาค	6	2.000	0.000	7
20. การสอนแบบเบญจชั้น	6	2.000	.632	7

ตาราง 36 แสดงให้เห็นถึงนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่กลุ่มครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 10 ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบันมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 6 คน ได้แก่ การทดลองแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.833 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคิดของกาเย่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.000) การจัดการการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.667) การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ และการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.500) การสอนแบบสืบสวนสอบสวน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.333) การสอนแบบสหวิทยาการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.167) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มประสบการณ์ทางการศึกษา การใช้วิทยุช่วยสอน การใช้สถานการณ์จำลอง และการให้เด็กเก่งช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.667)

ตาราง 37 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะ เขตการศึกษา 10

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	9	3.444	1.014	1
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	9	3.222	.972	3
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ	9	3.444	.527	1
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	9	3.333	.707	2
5. การใช้วิทยากรภายนอกมาสอน	9	3.333	.707	2
6. การสอนเป็นคณะ	8	2.750	.707	9
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	9	2.889	.928	6
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	9	3.333	1.000	2
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	9	3.222	.441	3
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	9	3.222	1.093	3
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	9	3.111	1.054	4
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	9	3.333	1.000	2
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	9	3.111	.601	4
14. การสอนโดยการทดลอง	9	3.000	.926	5
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	8	2.875	.991	7
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	8	2.875	.835	7
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	9	3.111	.601	4

ตาราง 37 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	9	2.778	.833	8
19. การสอนแบบเบญจชั้น	8	2.625	.518	11
20. การสอนแบบจุลภาค	9	2.667	.707	10

ตาราง 37 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
 ทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ใน
 เขตการศึกษา 10 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่าเหมาะสม และต้องการนำมา
 ใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 9 คน ได้แก่ การเรียนการสอน โดยใช้ชุดการสอน
 และการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพของมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ โคเฒ่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.444
 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การใช้วิทยากรภายนอก
 มาสอนและการใช้เครื่องช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.333) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียน
 โปรแกรม การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ และการใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา
 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.222) และที่เห็นว่าเหมาะสม หรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอน
 แบบเบญจชั้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.625)

ตาราง 38 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 10

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับความแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	9	2.778	.667	10
2. ขาดการได้รับความแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	9	3.000	.707	8
3. ขาดการได้รับความแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	9	2.889	.928	9
4. ขาดการได้รับความแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	9	3.000	.866	8
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	9	3.889	.333	1
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	9	3.444	.726	6
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	9	3.333	.707	7
8. ขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	9	3.667	.500	3
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นมีมากเกินไป	9	2.778	.833	10
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	9	3.667	.500	3
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้านวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	8	3.500	.535	5
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ นวัตกรรม	9	3.556	.527	4
13. ไม่ได้รับการศึกษาค้นคว้า นวัตกรรม ขาดสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	9	3.778	.441	2

ตาราง 38 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการและข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ	9	3.556	.527	4
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน ร่วมกันโดยเฉพาะ	9	2.889	1.167	9
16. ไม่มีความรู้ด้านนวัตกรรมมาก่อน และผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรมไม่เพียงพอ	9	2.444	.726	11
17. หาดูมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจ ในการใช้	9	2.333	.866	12
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	9	2.444	.882	11
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	9	2.778	.833	10

ตาราง 38 แสดงให้เห็นปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขต
การศึกษา 10 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ขาดวัสดุ
อุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.889 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่
ไม่มีเจ้าหน้าที่บริการหรือให้คำแนะนำด้านสื่อและนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.778) ขาดการได้รับ
การอบรม สัมมนาเกี่ยวกับสื่อและนวัตกรรม และไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.667) ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการด้านสื่อและ
นวัตกรรมจากกลุ่มโรงเรียนหรือจากเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัด และไม่มีความรู้ด้านสื่อและ

นวัตกรรมการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.556) และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดี หรือการขาดความเชื่อมั่นในการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.333)

ตาราง 39 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียน การสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 10

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. "ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	8	3.750	.463	1
2. "ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	8	3.625	.744	3
3. "ถ้าหากมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ด้าน นวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	8	3.750	.463	2
4. "ถ้าศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียน คอยให้บริการด้านนวัตกรรม	8	3.625	.518	3
5. "ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	8	3.250	.707	6
6. "ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้ นวัตกรรม	8	3.375	.916	5
7. "ด้านนวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	8	2.750	.886	8
8. "ด้านนวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครู มากกว่าการเรียนของนักเรียน	8	3.500	.535	4
9. "ถ้าท่านต้องจัดหา ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้น ๆ	8	3.125	.641	7

ตาราง 39 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
10. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับนโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	8	3.500	.535	4
11. ถ้านวัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผนเปลี่ยนแปลงทาง ๆ มากขึ้น	8	3.375	.518	5
12. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องบริหาร และควบคุมห้องเรียนมากขึ้น	8	3.250	.707	6
13. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องร่วมงานกับบุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	8	3.375	.518	5
14. ถ้านวัตกรรมทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แต่สร้างความยุ่งยากแก่ครู	8	3.250	.886	6
15. ถ้านวัตกรรมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	8	3.375	.744	5
16. ถ้านำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้มีผู้มาหนีคดีตามผลการเรียนบ่อยครั้งขึ้น	8	3.375	.744	5
17. ถาท่านต้องศึกษาทฤษฎีเกี่ยวข้องของมากขึ้น หรือนำมาใช้ดัดแปลงได้	8	3.125	.641	7
18. ถ้านิเทศตามนวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	8	3.250	.707	6
19. ถ้ามมีบริการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมให้ท่านศึกษาด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ	8	3.500	.535	4

ตาราง 39 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
20. ภาคนโยบายของรัฐบาลยอมรับงานสัมมนาเกี่ยวกับ นวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	8	3.375	.518	5
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อม ต่อการใช้นวัตกรรม	8	3.500	.535	4

ตาราง 39 แสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโศกทัศน์ศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 10 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นควมมากที่สุด ได้แก่ นวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.750 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ถ้านานใดมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.750) ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ และถ้านิสัยของครูโรงเรียน หรือศูนย์ฯ ของโรงเรียน คอยให้บริการทั้งในด้านสื่อและนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.625) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้านวัตกรรมนั้นมีประโยชน์จริง แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.750)

ตาราง 40 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 11

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	12	2.500	1.087	8
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	12	2.167	.937	11
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดกาเย	11	2.818	.751	4
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	12	2.583	.996	7
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	12	2.000	1.044	12
6. การสอนเป็นคณะ	12	2.250	.965	10
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	12	2.500	.798	8
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	12	3.167	.577	1
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้	11	2.727	1.191	6
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	12	2.000	.953	12
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	12	1.583	.669	13
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	11	2.455	.683	9
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	12	2.583	.900	7
14. การสอนโดยการทดลอง	12	3.000	1.128	2
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	12	2.750	1.055	5
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	12	2.583	.900	7
17. การจัดการวางเรียนแบบยืดหยุ่น	12	2.833	1.030	3
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	12	2.167	1.030	11

ตาราง 40 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
19. การสอนแบบจุลภาค	12	2.750	.866	5
20. การสอนแบบเบญจันท์	12	2.417	.900	9

ตาราง 40 แสดงให้เห็นถึงนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่กลุ่มครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 11 ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบันมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 12 คน ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.167 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การสอนโดยการทดลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.000) การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.833) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.818) การสอนแบบสืบสวนสอบสวน และการสอนแบบจุลภาค (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.750) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้วิทยุช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.583)

ตาราง 41 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา กลุ่มครูสอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 11

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	16	3.438	.629	3
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	16	3.500	.632	2
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ	16	3.250	.683	7
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	16	3.375	.719	4
5. การใช้วิทยากรภายนอกมาสอน	16	2.750	1.065	11
6. การสอนเป็นคณะ	15	2.933	.884	10
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	16	3.250	.683	7
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	16	2.938	.680	9
9. การทดลองแบบอิงเกณฑ์	16	3.563	.629	1
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	16	3.250	1.000	7
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	16	3.000	.966	8
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	16	3.375	.806	4
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	16	3.313	.946	5
14. การสอนโดยการทดลอง	16	3.250	.775	7
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	16	3.313	.873	5
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	16	3.375	.619	4
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	16	3.313	.602	5
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	16	2.938	.998	9

ตาราง 41 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
19. การสอนแบบเบญจฉัตร	16	2.750	.775	11
20. การสอนแบบจุลภาค	14	3.286	.726	6

ตาราง 41 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
 ทุกกลุ่ม และกลุ่มครูผู้สอน ในระดับการศึกษา 11 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่า
 เหมาะสม และต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด จากจำนวนผู้ตอบ 16 คน ได้แก่
 การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.563 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การเรียนการสอน
 โดยวิธีบทเรียนโปรแกรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.500) การเรียนการสอนโดยวิธีชุดการสอน (ค่าเฉลี่ย
 เท่ากับ 3.438) การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน การใช้เครื่องช่วยสอน และการสอน
 แบบสหวิทยาการ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.375) การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การสอนแบบสืบสวน
 สอนสวน และการจัดการเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.313) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือ
 ต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การเรียนวิทยาการภายนอกมาสอน และการสอนแบบเบญจฉัตร
 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.750)

ตาราง 42 แสดงปัญหาเกี่ยวกับวัตรกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 11

ปัญหาเกี่ยวกับวัตรกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	16	2.625	1.025	11
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	16	2.750	.856	10
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	16	2.938	1.124	9
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	16	3.000	1.033	8
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	16	3.813	.403	1
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	16	3.500	.730	3
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนวัตรกรรม	16	2.938	.998	9
8. ขาดสถานที่เอื้อต่อการเรียนวัตรกรรม	16	3.125	1.088	7
9. ปัญหาคนนักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป	16	2.625	.927	11
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับวัตรกรรม	16	3.500	1.033	3
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาดูงานวัตรกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	16	3.438	1.031	4
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ วัตรกรรม	16	3.563	.727	2
13. ไม่ได้รับการบริการด้านวัตรกรรม ขาดสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	16	3.313	.873	5

ตาราง 42 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการและข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ	16	3.188	.834	6
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน รวมกันโดยเฉพาะ	16	2.750	1.238	10
16. ไม่มีความรู้ความชำนาญมาก่อน และผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรมไม่เพียงพอ	16	2.375	.885	14
17. หามีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจ ในการใช้	16	2.063	.680	15
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	16	2.438	.629	13
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	16	2.563	.964	12

ตาราง 42 แสดงให้เห็นปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถาม
ทุกกลุ่ม คือกลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขต
การศึกษา 11 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่ามีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ขาดวัสดุ
อุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.813 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ไม่ได้รับ
ความสะดวกในการรับบริการค่านสื่อและนวัตกรรมจากกลุ่มโรงเรียน หรือจากเขตการศึกษาที่โรงเรียน
สังกัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.563) ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ และไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชน
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.500) ไม่ได้รับบริการค่านสื่อและนวัตกรรม
ต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.483) ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำค่านสื่อ
และนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.313) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ค่านการมีเจตคติที่ไม่ดี
หรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.063)

ตาราง 43 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ศึกษาเฉพาะเขตการศึกษา 11

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	16	3.625	.500	2
2. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	16	3.688	.479	1
3. ถ่าหากมีโอ้โอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ด้านนวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	16	3.625	.500	2
4. ถ่ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการด้านนวัตกรรม	16	3.563	.629	3
5. ถ่าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	16	3.438	.512	4
6. ถ่าผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม	16	3.125	.806	9
7. ถ่านวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนแต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	16	3.188	.655	8
8. ถ่านวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครูมากกว่าการเรียนของนักเรียน	16	3.063	.854	10
9. ถ่าหากท่านต้องจัดหา ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้น ๆ	16	2.938	.854	11
10. ถ่านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับนโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	16	3.438	.727	4
11. ถ่าการใช้นวัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผนเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากขึ้น	16	3.250	.577	7

ตาราง 43 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
12. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นทำให้ท่านต้องบริหาร และควบคุม ชั้นเรียนมากขึ้น	16	3.438	.629	4
13. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นทำให้ท่านต้องรวมงานกับ บุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	16	3.250	.775	7
14. ถ้าการใช้นวัตกรรมทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แต่สร้างความยุ่งยากแก่ครู	16	3.250	.577	7
15. ถ้าการใช้นวัตกรรมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง บรรยากาศในการเรียนการสอน	16	3.438	.727	4
16. ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้ผู้มาในเทศ ติดตามผลการใช้อย่างจริงจังขึ้น	16	3.375	.719	5
17. ถ้าท่านต้องศึกษาเหตุผลที่เกี่ยวข้องมากขึ้น หรือนำมา ใช้ดัดแปลงได้	16	3.313	.602	6
18. ถ้าการปฏิบัติตามหลักนวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือน ต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	16	3.375	.719	5
19. ถ้ามีบริการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมให้ท่านศึกษา ด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ	16	3.375	.806	5
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ทุนงาน สัมมนาเกี่ยวกับ นวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	16	3.250	.683	7
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อม ต่อการใช้นวัตกรรม	16	2.813	.655	12

ตาราง 43 แสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มคือ กลุ่มศึกษานิเทศก์ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูผู้สอน ในเขตการศึกษา 11 ที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเห็นควมมากที่สุด คือ ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.688 รองลงมาตามลำดับคือ ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และท่านใดมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับนวัตกรรมจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.625) ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้ ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้ทำให้ท่านต้องใช้เวลามากขึ้นในการศึกษารายละเอียดของงาน ศึกษาเนื้อหานอกเหนือจากตำราที่มีอยู่ ถ้าการใช้วัตกรมนั้น ทำให้ท่านต้องใช้เวลามากขึ้นในการวางแผนการบริหารและการควบคุมห้องเรียนมากขึ้น และถ้าการเปลี่ยนแปลงตามนวัตกรรมนั้น ๆ เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการเรียนการสอน เช่น บทบาทครูและนักเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.438) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมน้อยที่สุด คือ ด้านนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.813)

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแยกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 8 ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้ในปัจจุบัน แยกตามกลุ่มปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา คือกลุ่มครูผู้สอน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มศึกษานิเทศก์ ทั้ง 9 เขตการศึกษา

ตาราง 44 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้ในการเรียนการสอนในปัจจุบัน ตามความคิดเห็นของกลุ่มครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	120	2.608	.938	7
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	118	2.483	.949	9
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวความคิด	119	3.034	.791	2
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	121	2.388	.889	12
5. การใช้วิทยากรภายนอกมาสอน	118	1.966	.905	17
6. การสอนเป็นคณะ	119	1.983	.920	16
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	120	2.617	.862	6
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	119	3.521	.675	1
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้	119	2.546	.954	8
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	120	1.592	.739	20
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	120	1.667	.792	19
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน	120	2.133	.849	14
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	121	2.455	.785	10
14. การสอนโดยการทดลอง	121	2.826	1.108	4

ตาราง 44 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	120	2.333	.936	13
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	120	2.408	.815	11
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	120	2.908	.870	3
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	121	2.686	.966	5
19. การสอนแบบจุลภาค	120	2.117	.871	15
20. การสอนแบบเบญจกัณฑ์	120	1.950	.887	18

ตาราง 44 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 121 คน ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.521 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคิดของกาเบ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.334) การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.908) การสอนโดยการทดลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.826) การให้เด็กเก่งช่วยสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.686) และที่ใช้น้อยที่สุดได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.592)

ตาราง 45 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและ
ต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	121	3.628	.593	1
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	121	3.496	.647	5
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ	119	3.429	.708	7
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	120	3.508	.635	4
5. การใช้วิทยากรภายนอกมาสอน	121	3.190	.840	15
6. การสอนเป็นคณะ	119	3.008	.828	17
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	120	3.517	.594	2
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	119	3.303	.765	11
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	121	3.512	.685	3
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	120	3.233	.796	12
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	121	2.992	.880	18
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	121	3.339	.748	10
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	120	3.200	.729	14
14. การสอนโดยการทดลอง	120	3.417	.762	8
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	120	3.075	.747	16
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	120	3.217	.700	13
17. การจัดการเรียนแบบยืดหยุ่น	120	3.442	.658	6
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	121	3.380	.767	9
19. การสอนแบบเบญจชั้น	120	2.742	.835	20
20. การสอนแบบจุลภาค	120	2.842	.767	19

ตาราง 45 แสดงให้เห็นถึงประเภตวัตรรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 121 คน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.628 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.517) การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.512) การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.508) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.496) การจัดทำตารางเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.442) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจรงค์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.742)

ตาราง 46 แสดงปัญหาเกี่ยวกับวัตรรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่มครูผู้สอน ประสบอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหาเกี่ยวกับวัตรรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	121	2.785	.906	13
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	121	2.917	.862	11
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	121	2.421	.864	15
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	120	3.050	.977	9
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	121	3.777	.474	2
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	121	3.785	.536	1
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนวัตรรรม	121	2.802	1.005	12
8. ขาดสถานที่เอื้อต่อการเรียนวัตรรรม	121	3.008	.926	10

ตาราง 46 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นมีมากเกินไป	121	2.298	.963	17
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	121	3.570	.751	3
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาค่านวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	121	3.355	.784	6
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ นวัตกรรม	120	3.250	.725	8
13. ไม่ได้รับบริการค่านวัตกรรม ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	118	3.432	.673	4
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการและข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ	120	3.292	.738	7
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน ร่วมกันโดยเฉพาะ	121	3.430	.762	5
16. ไม่มีความรู้ค่านวัตกรรมมาก่อน และผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรมไม่เพียงพอ	121	2.777	.880	14
17. หาดูมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความ มั่นใจในการใช้	121	1.612	.746	19
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	121	1.851	.823	18
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	120	2.367	.907	16

ตาราง 46 แสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 121 คน ประสบอยู่ในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.785 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.777) ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.570) ไม่ได้รับบริการค่าน้ำและนวัตกรรมต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.432) ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ค่าน้ำและนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.430) ไม่มีโอกาสได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.355) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ค่าน้ำการมีเจตคติที่ไม่ดีหรือการขาดความเชื่อมั่นในการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.612)

ตาราง 47 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่มครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	119	3.807	.492	1
2. ถ้าใช้นวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	118	3.788	.504	2
3. ถ้าหากไม่มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาทางนวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	119	3.773	.512	3
4. ถ้ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการค่าน้ำนวัตกรรม	118	3.788	.469	2
5. ถ้าผู้บริหาร เป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	118	3.602	.572	4
6. ถ้าผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้ นวัตกรรม	119	2.403	.977	20

ตาราง 47 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
7. ถ้านวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่เหมาะกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	118	2.610	.751	18
8. ถ้านวัตกรรมนั้นเลือกประโยชน์ในการสอนของครูมากกว่าการเรียนของนักเรียน	119	2.958	.785	17
9. ถ้าท่านต้องจัดหา ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้น ๆ	119	3.109	.711	15
10. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับนโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	119	3.160	.651	12
11. ถ้าการใช้วัตตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผนเปลี่ยนแปลงทาง ๆ มากขึ้น	119	3.193	.686	11
12. ถ้าการใช้วัตตกรรมต้องทำให้ท่านต้องบริหาร และควบคุมห้องเรียนมากขึ้น	119	2.966	.663	16
13. ถ้าการใช้วัตตกรรมทำให้ท่านต้องรวมงานกับบุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	119	3.126	.645	14
14. ถ้าการใช้วัตตกรรมทำให้การ เรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แต่สร้างความยุ่งยากแก่ครู	118	3.153	.687	13
15. ถ้าการใช้วัตตกรรมจะนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	118	3.288	.681	7
16. ถ้าการนำวัตตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้มีผู้มาติดต่อขอผลการเรียนบ่อยครั้งขึ้น	119	3.235	.660	10
17. ถ้าท่านต้องศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม หรือนำมาใช้ดัดแปลงใด	119	3.252	.556	9

ตาราง 47 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
18. ถ้าการปฏิบัติตามนวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	119	3.277	.724	8
19. ถ้ามีบริการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมให้ท่านศึกษาด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ	119	3.521	.662	5
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ศึกษาดูงาน สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	118	3.381	.727	6
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม	118	2.576	.821	19

ตาราง 47 แสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของกลุ่มครูในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 121 คน มากที่สุด ได้แก่ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.807 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนและตามศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน หรือศูนย์ของโรงเรียนคอยให้บริการ ทั้งในค่านสื่อและนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.788) ถ้านานใดมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.773) ถ้ายูบบริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.602) ถ้ามมีบริการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมซึ่งสามารถช่วยใหท่านได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมีความรู้ ความเข้าใจในนวัตกรรมนั้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.521) ถาหน่วยงานของรัฐจัดการอบรมเกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมเป็นระยะเวลาหนึ่ง โดยให้หน่วยงานของท่านเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด (ค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.381) และที่จะทำให้ผลต่อการใช้น้อยที่สุดได้แก่ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ หรือสนับสนุนการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.403)

ตาราง 48 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	14	3.429	.938	3
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	14	3.429	.938	3
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ	14	3.429	.646	3
4. การจัดกรเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	14	3.429	.756	3
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	14	3.214	.893	6
6. การสอนเป็นคณะ	14	3.143	1.027	7
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	14	3.357	.929	4
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนหรือบทเรียนโมดูล	14	3.429	.646	3
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	14	3.286	.914	5
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	14	3.143	1.027	7
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	14	2.714	.994	9
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	14	3.214	1.051	6
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	14	3.357	.842	4
14. การสอนโดยการทดลอง	14	3.857	.535	1
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	14	3.286	.726	5
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	14	3.143	.770	7
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	14	3.643	.633	2

ตาราง 48 (ต่อ)

ประเภทวัฏกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
18. การให้เด็กช่วยสอน	14	3.000	1.109	8
19. การสอนแบบเบญจชั้น	14	2.500	.650	10
20. การสอนแบบจุฬาลงกรณ์	14	2.714	.994	9

ตาราง 48 แสดงให้เห็นถึงประเภทวัฏกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครูโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 14 คน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ การสอนโดยการทดลอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.857 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.643) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน การเรียนการสอนโดยวิทยุเรียนโปรแกรม การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน และการเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.429) การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ และการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.357) การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ และการสอนแบบสืบสวนสอบสวน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.286) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจชั้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.500)

ตาราง 49 แสดงปัญหาเกี่ยวกับวัตรกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่มครูโสตทัศนศึกษา
กำลังประกอบอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหาเกี่ยวกับวัตรกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	14	3.071	.730	9
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรม	14	2.929	.730	10
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	14	3.429	.756	7
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	14	3.643	.633	3
5. ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	14	3.643	.633	3
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	14	3.857	.363	1
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้วัตรกรรม	14	3.214	1.051	8
8. ขาดสถานที่เอื้อต่อการใช้วัตรกรรม	13	3.846	.376	2
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นมีมากเกินไป	13	2.692	.855	11
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับวัตรกรรม	13	3.615	.506	4
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าวัตรกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	12	3.583	.515	5
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ วัตรกรรม	13	3.538	.660	6
13. ไม่ได้รับการบริการด้านวัตรกรรม ขาดสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อนวชนในรูปแบบต่าง ๆ	13	3.615	.506	4
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ และขาดสาร ข้อมูลต่าง ๆ	13	3.846	.555	2

ตาราง 49 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน รวมกันโดยเฉพาะ	13	1.692	.947	15
16. ไม่มีความรู้ด้านนวัตกรรมมาก่อน และผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรมไม่เพียงพอ	13	1.692	1.032	15
17. หาดูมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจ ในการใช้	13	2.308	1.251	14
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	14	2.643	1.008	12
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	14	2.429	.852	13

ตาราง 49 แสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มครู
โสตทัศนศึกษา ในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 14 คน
ประสบอยู่ในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.857
รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการค่าน้ำและนวัตกรรมจากกลุ่ม
โรงเรียนหรือจากเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัด และขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม
(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.846) ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญ และขาด
วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.643) ขาดการได้รับการอบรม
สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม และไม่ได้รับการบริการค่าน้ำและนวัตกรรมต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน
(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.615) ไม่มีโอกาสได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.583) ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 3.538) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด คือ แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ
ประสานงานร่วมกันโดยเฉพาะ และไม่มีความรู้ความชำนาญมาก่อน และผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม
ไม่เพียงพอ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.692)

ตาราง 50 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียน
การสอนของกลุ่มครูโสตทัศนศึกษา ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	14	3.714	.469	5
2. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียน การสอน	14	3.714	.469	5
3. ถ้าท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา ด้าน นวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	14	3.643	.497	6
4. ถ้ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียน คอยให้บริการด้านนวัตกรรม	14	3.714	.469	5
5. ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	14	3.786	.426	3
6. ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้ นวัตกรรม	14	3.286	.914	9
7. ถ้านวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	14	3.071	.997	10
8. ถ้านวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครู มากกว่าการเรียนของนักเรียน	14	3.429	.852	8
9. ถ้าท่านต้องจัดหา ผลิตนวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการ การเรียนการสอนนั้น ๆ	14	2.714	.914	5

ตาราง 50 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
10. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับนโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	13	3.769	.439	4
11. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผนเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากขึ้น	14	3.857	.363	2
12. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นทำให้ท่านต้องบริหารและควบคุมห้องเรียนมากขึ้น	14	3.571	.514	7
13. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นทำให้ท่านต้องรวมงานกับบุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	14	3.429	.646	8
14. ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แต่สร้างความยุ่งยากแก่ครู	14	3.429	.646	8
15. ถ้าการใช้นวัตกรรมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	14	3.571	.514	7
16. ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้มีผู้มาติดตามผลการใช้อย่างจริงจัง	14	3.929	.267	1
17. ถ้าท่านต้องศึกษาทฤษฎีเกี่ยวข้องของมากขึ้น หรือนำมาใช้คิดแปลงได้	14	3.786	.426	3
18. ถ้าการปฏิบัติตามนวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	14	3.714	.825	5
19. ถ้ามีบริการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมให้ท่านศึกษาด้วยตนเองจนเกิดความรู้อย่างเข้าใจ	14	3.571	.756	7

ตาราง 50 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ทุนงาน สัมมนาเกี่ยวกับ นวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	14	2.571	1.089	7
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อ การใช้นวัตกรรม	14	2.714	.914	11

ตาราง 50 แสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของกลุ่มครูโศภิตศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา หั้ว 9 เขตการศึกษา จำนวน 14 คน มากที่สุด ได้แก่ ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้มีผู้มาใช้บริการและติดตามผลการใช้นวัตกรรมนั้น ๆ มากขึ้น บ่อยครั้งขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.929 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ถ้าท่านต้องวางแผนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ความวัตถุประสงค์การสอนรวมกับครูอื่น ๆ มากขึ้นในการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.857) ถ้าท่านต้องศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน เช่น ทฤษฎีการพัฒนาการจิตวิทยาการเรียนรู้ ฯลฯ และถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.786) ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้ทำให้ท่านต้องใช้เวลามากขึ้นในการศึกษารายละเอียดของงานศึกษาเนื้อหา นอกเหนือจากตำราที่มีอยู่ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.769) ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ ถ้ามุมมองของกลุ่มโรงเรียน หรือศูนย์ฯ ของโรงเรียน คอยให้บริการทั้งในคำสอนและนวัตกรรม ถ้าท่านต้องจัดหาและผลิตสื่อการสอนเอง เพื่อตอบสนองต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนนั้น และถ้าการปฏิบัติตามนวัตกรรมไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานตามปกติของท่านมากนัก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.714) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.714)

ตาราง 51 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนใน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาเห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน	16	3.625	.619	2
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	16	3.500	.632	3
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ	16	3.438	.629	4
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	16	3.438	.727	4
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน	16	3.625	.619	2
6. การสอนเป็นคณะ	16	3.250	.775	7
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	16	3.438	.629	4
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล	16	3.375	.619	5
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	16	3.375	.719	5
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	16	3.125	.885	9
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	16	2.938	.854	10
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	16	3.313	.793	6
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง	16	3.188	.655	8
14. การสอนโดยการทดลอง	16	3.813	.403	1
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	16	3.313	.704	6
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	16	3.188	.750	8
17. การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น	16	3.313	.704	6
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน	16	3.188	.750	8
19. การสอนแบบเบญจลักษณ์	16	2.750	.775	11
20. การสอนแบบจุลภาค	15	2.600	.828	12

ตาราง 51 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 16 คน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการให้นำมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ การสอนโดยการทดลอง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.813 รองลงมาตามลำดับได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน และการใช้วิทยากรภายนอกมาสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.625) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.500) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ และการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.438) การเรียนการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล และการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.375) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบจุลภาค (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.600)

ตาราง 52 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ประสบอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรม	16	3.000	.894	9
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	16	2.813	.981	10
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	16	3.063	.772	8
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	16	3.313	.873	6
5. ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	16	3.813	.544	1

ตาราง 52 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	16	3.688	.704	3
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	16	2.688	.873	11
8. ขาดสถานที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	16	3.688	.479	3
9. ปัญหาตักนักเรียนในชั้นมีมากเกินไป	15	3.067	.799	7
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	16	3.750	.447	2
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้านวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	16	3.688	.479	3
12. ขาดแผนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนวัตกรรม	16	3.500	.516	4
13. ไม่ได้รับบริการค่านวัตกรรม ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	16	3.375	.806	5
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการและข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ	16	3.688	.479	3
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงานร่วมกันโดยเฉพาะ	16	1.313	.602	16
16. ไม่มีความรู้ความถนัดนวัตกรรมมาก่อนและผู้ใช้วิชาชีพค่านวัตกรรมไม่เพียงพอ	16	1.563	.814	15
17. หาดูแลเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจในการใช้	16	1.750	.856	14
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	16	2.375	.719	12
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	16	2.250	1.065	13

ตาราง 52 แสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 16 คน ประสมอยู่ในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทางโสตทัศนศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.813 รองลงมาคือค่าเฉลี่ยได้แก่ ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.750) ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ ขาดสถานที่เพื่อเอื้อต่อการใช้นวัตกรรม ไม่มีโอกาสได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม และไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการคานส์และนวัตกรรม และไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการคานส์และนวัตกรรมจากกลุ่มโรงเรียนหรือจากเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.688) ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.500) ไม่ได้รับบริการคานส์และนวัตกรรมต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.375) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ หรือประสานงานร่วมกันโดยเฉพาะ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.313)

ตาราง 53 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนในโครงการฯ

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	15	3.933	.258	2
2. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	15	3.867	.352	3
3. ถ้าท่านไม่มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา คานส์ นวัตกรรมจนเกิดความเข้าใจ	15	3.667	.488	6
4. ถ้ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียนคอยให้บริการคานส์นวัตกรรม	15	3.467	.834	10
5. ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	15	3.600	.632	8

ตาราง 53 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
6. ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม	15	3.467	.915	10
7. ถ้านวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	15	3.133	.990	12
8. ถ้านวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครู มากกว่าการเรียนของนักเรียน	15	3.000	.926	13
9. ถาหากต้องจัดหา ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเองเพื่อใช้ในการเรียนการสอนนั้น ๆ	15	2.733	.884	15
10. ถ้านวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้องกับนโยบายโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	15	4.000	0.0	1
11. ถาการใช้นวัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผนเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากขึ้น	15	3.867	.352	3
12. ถาการใช้นวัตกรรมทำให้ท่านต้องบริหารและควบคุมห้องเรียนมากขึ้น	16	3.625	.619	7
13. ถาการใช้นวัตกรรมทำให้ท่านต้องร่วมงานกับบุคคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	16	3.625	.500	7
14. ถาการใช้นวัตกรรมทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น แต่สร้างความยุ่งยากแก่ครู	16	3.625	.719	7
15. ถาการใช้นวัตกรรมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	16	3.688	.479	5
16. ถาการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้ชุมชนเกิดติดตามผลการใช้อย่างจริงจัง	16	3.750	.577	4

ตาราง 53 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
17. "ถ้าหากต้องศึกษาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องของมากขึ้น หรือนำมาใช้ คัดแปลงใด"	16	3.688	.479	5
18. "ถ้าการปฏิบัติตามนวัตกรรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อ การปฏิบัติงานปกติของท่าน"	16	3.563	.727	9
19. "ถ้ามีบริการเกี่ยวกับการจัดนวัตกรรมให้ท่านศึกษาค้นคว้า ตนเองจนเกิดความรู้ความเข้าใจ"	16	3.375	.619	11
20. "ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ศึกษาดูงาน สัมมนาเกี่ยวกับ นวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้"	16	2.625	.806	16
21. "ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อ การใช้นวัตกรรม"	16	2.750	.577	14

ตาราง 53 แสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 16 คน มากที่สุด ได้แก่ ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้ทำให้ท่านต้องใช้เวลามากขึ้นในการศึกษารายละเอียดล่วงหน้า ศึกษาเนื้อหานอกเหนือจากตำราที่มีอยู่ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.000 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.933) ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และถ้าท่านต้องวางแผนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์การสอนร่วมกับครูอื่น ๆ มากขึ้น ในการใช้นวัตกรรม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.876) ถ้าการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้มีผู้มาติดต่อการใช้ และติดตามผลการใช้นวัตกรรมนั้น ๆ มากขึ้น บ่อยครั้งขึ้น (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.750)

“ถ้าการเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมนั้น ๆ เป็นสาเหตุที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการเรียนการสอน เช่น บทบาทครูและนักเรียน และสถานของศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องกันนวัตกรรมทางการเรียนการสอน เช่น หลักสูตรพัฒนาฯ จิตวิทยาการเรียนรู ฯลฯ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.688) และที่จะทำให้นิผลของการเรียนน้อยที่สุด โค้ดเก ภาหน่วยงานของรัฐบาลจกอบรม กุงาน สัมมนา เกี่ยวกับนวัตกรรม โดยให้หน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายเอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.625)

ตาราง 54 แสดงประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มศึกษานิเทศก์ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้ในการเรียนการสอน

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. การเรียนการสอนโดยใช้อุปกรณ์การสอน	9	3.556	.726	2
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม	9	3.667	.707	1
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ	9	3.333	.707	4
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน	9	3.222	.833	5
5. การเรียนวิทยาการภายนอกมาสอน	9	3.222	.972	5
6. การสอนเป็นคณะ	9	2.667	.707	10
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์	9	2.889	1.054	8
8. การเรียนโดยใช้นวัตกรรมเรียนหรือบทเรียนโมดูล	9	3.444	1.014	3
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์	9	3.333	.866	4
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา	9	2.889	.782	8
11. การใช้วิทยุช่วยสอน	9	2.889	.928	8
12. การใช้เครื่องช่วยสอน	9	3.000	.707	7
13. การสอนโดยใช้อุปกรณ์การจำลอง	9	3.111	.601	6
14. การสอนโดยการทดลอง	9	3.111	.782	6

ตาราง 54 (ต่อ)

ประเภทนวัตกรรมที่เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน	9	2.667	.707	10
16. การสอนแบบสหวิทยาการ	9	3.000	.707	7
17. การจัดการวางเรียนแบบยี่คหุยน	9	3.333	.500	4
18. การให้เค็กเกงชวยสอน	9	2.889	1.054	8
19. การสอนแบบเบญจขันธ์	9	2.444	1.130	11
20. การสอนแบบจุลภาค	8	2.875	.641	9

ตาราง 54 แสดงให้เห็นถึงประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่กลุ่มศึกษานิเทศก์
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 9 คน เห็นว่าเหมาะสม
และต้องการให้นำมาใช้ในการเรียนการสอนมากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียน
โปรแกรม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.667 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้
ชุดการสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.556) การเรียนการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล
(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.444) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวคิดของกาเย การทดสอบ
แบบอิงเกณฑ์ และการจัดการวางเรียนแบบยี่คหุยน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.333) การจัดการเรียน
การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ และการใช้วิทยากรภายนอกมาสอน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.222)
การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและการสอนโดยการทดลอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.111) และที่
ใช้น้อยที่สุดได้แก่ การสอนแบบเบญจขันธ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.444)

ตาราง 55 แสดงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่มศึกษานิเทศก์ในโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษา ประสบอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ	9	3.556	.726	3
2. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากศึกษานิเทศก์ จากกรมฯ	9	3.111	.782	7
3. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	9	3.333	.707	5
4. ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ	9	3.222	.972	6
5. ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา	9	3.444	1.014	4
6. ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ	9	3.556	.726	3
7. ขาดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	9	2.889	.782	9
8. ขาดสถานที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม	9	3.556	.527	3
9. ปัญหาค่านักเรียนในชั้นมีมากเกินไป	8	3.000	.756	8
10. ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม	9	3.667	.500	2
11. ไม่มีโอกาสได้ศึกษาดูงานนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ	9	3.556	.527	3
12. ขาดแคลนเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ นวัตกรรม	9	3.778	.441	1
13. ไม่ได้รับบริการค่านวัตกรรม ขาดสารข้อมูลต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ	9	3.222	.441	6
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการและข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ	9	3.556	.527	3

ตาราง 55 (ต่อ)

ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
15. ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ ประสานงาน รวมกันโดยเฉพาะ	9	1.111	.333	12
16. ไม่มีความรู้ความชำนาญมากพอและผู้ใช้วิชา นวัตกรรมไม่เพียงพอ	8	1.500	.535	11
17. หาไม่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรม ขาดความมั่นใจ ในการใช้	9	1.889	.928	10
18. ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการ	9	3.000	.500	8
19. ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของนักเรียน	9	2.889	.601	9

ตาราง 55 แสดงให้เห็นถึงปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่มศึกษานิเทศก์
ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 9 คน ประสมอยู่ในปัจจุบัน
มากที่สุด ได้แก่ ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม โดยมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.778 รองลงมาตามลำดับได้แก่ ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม
(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.667) ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากผู้บริหาร ขาดงบประมาณอย่าง
เพียงพอ ขาดสถานที่เพื่อต่อการใช้นวัตกรรม ไม่มีโอกาสได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ
นวัตกรรม และไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการค้ำสื่อและนวัตกรรมจากกลุ่มโรงเรียนหรือ
จากเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.556) ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทาง
โสตทัศนศึกษา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.444) ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุนจากเพื่อนร่วมงาน
หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.333) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ไม่มี
เจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ หรือประสานงานรวมกันโดยเฉพาะ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.111)

ตาราง 56 แสดงความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของกลุ่มศึกษานิเทศก์ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	9	3.889	.333	2
2. ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน	9	4.000	0.0	1
3. ถาพานใดมีโอกาสดูรวมประชุม อบรม สัมมนา				
ด้านนวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น	9	3.778	.441	3
4. ถามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์ฯ ของโรงเรียน				
คอยให้บริการด้านนวัตกรรม	9	3.444	.726	5
5. ถาผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้	9	3.667	.500	4
6. ถาผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ไม่สนับสนุนการใช้				
นวัตกรรม	9	3.000	.866	7
7. ถาวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน				
แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น	9	3.333	.707	6
8. ถาวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครู				
มากกว่าการเรียนของนักเรียน	9	3.333	.707	6
9. ถาพานต้องจัดหา ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเอง เพื่อใช้ในการ				
การเรียนการสอนนั้น ๆ	9	2.889	.928	8
10. ถานวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้อง				
กับนโยบายของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา	9	4.000	0.0	1
11. ถาการใช้นวัตกรรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผน				
เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากขึ้น	9	3.778	.441	3

ตาราง 56 (ต่อ)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	N	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
12. ถ้าการใช้วัตกรรมการนี้ทำให้ท่านต้องบริหารและควบคุมห้องเรียนมากขึ้น	9	3.778	.441	3
13. ถ้าการใช้วัตกรรมการนี้ทำให้ท่านต้องรวมงานกับบุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น	9	3.444	.726	5
14. ถ้าการใช้วัตกรรมการนี้ทำให้การเรียนรู้ของเด็กดีขึ้น	9	3.667	.500	4
15. ถ้าการใช้วัตกรรมการนี้จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน	9	3.667	.500	4
16. ถ้าการนำวัตกรรมการมาใช้เป็นสาเหตุให้มีความพึงพอใจต่อการติดตามผลการใช้บ่อยครั้งขึ้น	9	3.889	.333	2
17. ถ้าท่านต้องศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมากขึ้น หรือนำมาใช้ดัดแปลงได้	9	3.889	.333	2
18. ถ้าการใช้วัตกรรมการนี้ไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานปกติของท่าน	9	3.333	.500	6
19. ถ้ามีวิธีการเกี่ยวกับการจัดวัตกรรมการให้ท่านศึกษาด้วยตนเองจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ	9	3.444	.726	5
20. ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม ฝึกงาน ศึกษาดูงานเกี่ยวกับนวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้	9	2.778	.667	9
21. ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม	9	2.889	.928	8

ตาราง 56 แสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของกลุ่มศึกษานิเทศก์ ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ทั้ง 9 เขตการศึกษา จำนวน 9 คน มากที่สุด ได้แก่ ด้านวัตรกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ และด้านวัตรกรรมนั้นสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.000 รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ด้านวัตรกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร นวัตกรรมนั้นเป็นผลจากการศึกษาค้นคว้า วิจัยใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาคิดแปลง ปรับปรุงการเรียนการสอนได้ และถ้าเห็นว่าครูสนใจ และพร้อมที่จะรับวัตรกรรมนั้น ๆ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.889) ถ้าหากมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับวัตรกรรมจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ ถ้าการใช้นวัตกรรมนั้นต้องทำให้ร่วมมือการทำงานมากยิ่งขึ้น และถ้าการใช้นวัตกรรมจะเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนการสอน เช่น บทบาทครูและนักเรียน (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.778) ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะวัตรกรรมให้ท่านนำไปใช้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.667) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ภาระงานของรัฐบาลจัดอบรม ทุนงาน สัมมนาเกี่ยวกับวัตรกรรมโดยให้หน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายเอง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.778)

ตอนที่ 9 ข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของกลุ่มครูผู้สอน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มศึกษานิเทศก์ ที่ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ก. แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเปิดโอกาสให้กลุ่มครูผู้สอนได้เสนอข้อเสนอแนะ และวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอน โดยเสรี ผู้วิจัยได้รวบรวมและสรุปเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ปัญหาด้านบุคลากร

1.1 ครูส่วนใหญ่ต้องการให้ผู้บริหารของท้องถิ่นนโยบายสนับสนุนด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารต้องมีความใจเปิดกว้าง และสามารถเป็นผู้นำในค่านิยมทาง
การ ฝึ้นการสอนได้

1.3 ควรมีศึกษานิเทศก์ค่านิยมทางน้อยก่อนโรงเรียนละ 1 คน

1.4 ศึกษานิเทศก์ ต้องสามารถนิเทศได้ชัดเจนจนสามารถนำไปใช้ในการ ฝึ้น
การสอนได้จริง และควรมีการติดตามประเมินผล และให้ข่าวสาร ข้อมูลค่านิยมทาง
การ ฝึ้นอย่างสม่ำเสมอและทันต่อเหตุการณ์

1.5 ต้องมีการวางแผนงานในค่านิยมทางร่วมกัน ทั้งในระดับมหาวิทยาลัย
ระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับเขตการศึกษา และกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อลด
ความซ้ำซ้อน และพัฒนางานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ และประหยัด

2. ปัญหาค่านิยมทาง วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ทาง ๆ

2.1 กรมสามัญศึกษา ต้องสำรวจความต้องการที่แท้จริงก่อนจัดสรรไปให้ เพราะ
วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ทางอย่างใดส่งไปให้ซ้ำซ้อน ไม่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น หรือ
ยังไม่มีจำเป็น

2.2 เน้นการใช้ทรัพยากรทุกอย่างร่วมกัน โดยจัดเป็นระบบ จัดเป็นศูนย์
วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ทาง ๆ ร่วมกันทั้งนี้ กรมสามัญศึกษา ควรจัดสรรยานพาหนะให้ด้วย
เพื่อความสะดวกในการประสานงานร่วมกัน

2.3 เน้นการใช้วัสดุท้องถิ่น มาประยุกต์

2.4 ต้องมีศูนย์นวัตกรรม ห้องเก็บวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ทาง ๆ
ที่เป็นสัดส่วนโดยเฉพาะ พร้อมกับมีผู้เชี่ยวชาญคอยดูแลอย่างน้อยโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนละ 1 คน

3. ปัญหาค่านิยมทาง การจัดการ

3.1 ควรตั้งงบประมาณ เพื่อการอบรม ศึกษา ค่านิยมโดยเฉพาะ อย่างน้อยปีละ
1 ครั้ง โทนกรมสามัญศึกษาเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

3.2 กรมสามัญศึกษาต้องประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
สถานศึกษา หน่วยงานเอกชน หรือสื่อมวลชนทาง ๆ เพื่อร่วมเผยแพร่ค่านิยมทาง ข้อมูล ค่านิยมทาง
นวัตกรรม อบรม และผลิตผู้เชี่ยวชาญค่านิยมทางอย่างสม่ำเสมอ และทันต่อเหตุการณ์

3.3 กรมสามัญศึกษาต้องมีโครงการที่ชัดเจนที่จะให้โรงเรียนที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาได้มาร่วมพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างน้อยปีละครั้ง

3.4 กรมสามัญศึกษาต้องมีงบประมาณโดยเฉพาะที่จัดสรรให้แก่โรงเรียนเพื่อเป็นค่าตอบแทนวิทยากรพิเศษ หรือแหล่งประกอบการที่พานักเรียนไปศึกษาทำงาน หรือฝึกงาน

ข. แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเปิดโอกาสให้กลุ่มครู ศึกษาศึกษา ศึกษานิเทศก์เสนอข้อเสนอสื่อแนะ และวิธีการในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนโดยเสรี ผู้วิจัยได้รวบรวม และสรุปเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ปัญหาคาดบุคลากร

1.1 ผู้บริหารต้องสนับสนุนในด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนอย่างจริงจัง โดยทำเป็นโครงการที่ชัดเจน ต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารมีความรู้ด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนบ้างและสามารถเป็นผู้นำในด้านนี้ได้

1.3 ต้องมีศึกษานิเทศก์ที่เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมโดยตรงอย่างน้อย 1 คน

1.4 ศึกษานิเทศก์ต้องเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลข่าวสารด้านนวัตกรรมอย่างสม่ำเสมอ และทันต่อเหตุการณ์ และต้องสามารถนิเทศได้ชัดเจน เป็นรูปธรรม จนสามารถทำให้ครูผลิตหรือประยุกต์ใช้ได้จริง

1.5 ต้องให้โอกาสครูทุกคนเข้าอบรม ศึกษาดูงาน และทดลองผลิตสื่อในวิชาของตนเองบ้าง

2. ปัญหาค้นวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ

2.1 กรมสามัญศึกษาต้องสำรวจความต้องการ แล้วจัดสรรให้ตรงกับความต้องการ ความเหมาะสม และความจำเป็น ในแต่ละโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นที่ต่างกัน

2.2 กรมสามัญศึกษา จัดอบรมครูให้ความรู้ในด้านการใช้ การดูแล และการซ่อมแซมด้วย

2.3 เน้นการประสานทรัพยากร โดยตั้งเป็นศูนย์นวัตกรรมทางการเรียนการสอนเพื่อให้บริการ ให้คำแนะนำ และนิเทศกรรมครู โดยเฉพาะ

2.4 เน้นการประยุกต์ ภูมิปัญญา เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ได้รับ จัดสรร และจัดอยู่ในท้องถิ่น ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

3. ปัญหาทางการจัดการ

3.1 ต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนโดยเฉพาะ

3.2 ต้องมีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมนวัตกรรมทางการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดงาน การอบรม การศึกษาต่อด้านนวัตกรรม อย่างน้อยควรมีปีละ 1 ครั้ง

3.3 กรมสามัญศึกษา ต้องประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาค รัฐบาล ภาคเอกชน สื่อมวลชนต่าง ๆ ตลอดจนโรงเรียนที่สังกัดในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ให้มีโอกาสขอปะกัน เพื่อทราบผลการดำเนินงาน หรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน

3.4 ระเบียบการส่ง การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ขยายข่าวสารต่าง ๆ ด้าน นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของรวดเร็วและมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ค. แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้บริหารโรงเรียนได้เสนอข้อเสนอแนะ และวิธีการในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนโดยเสรี ผู้วิจัยได้รวบรวม และสรุปเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ปัญหาตามภาคการ

1.1 นโยบายของกรมสามัญศึกษา ต้องชัดเจน เป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่องมากกว่านี้ เช่น จุดยืนที่แท้จริงของคำว่า "กึ่งระบบ" มีขอบเขตและแนวทางในการปฏิบัติกว้างแค่ไหน และจะเป็นไปในแนวทางใด

1.2 ต้องยอมรับผู้บริหารโรงเรียนที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาที่ เข้ามาร่วมกันชัดเจน เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินผลด้วย

1.3 ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ที่ชัดเจนจนสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้จริง และควรวิเคราะห์อย่างสม่ำเสมอ

1.4 ต้องมีศึกษานิเทศก์ผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอน โดยเฉพาะ อย่างน้อย 1 คน

1.5 ต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรที่อยู่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาได้พบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันบ้าง

1.6 ควรจะจัดสรรครูด้านวิชาชีพมากขึ้น

1.7 ควรจัดระบบการประสานงานใหม่ให้ชัดเจน และรวดเร็วทั้งในระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับจังหวัด ระดับเขตการศึกษา และระดับกรม

2. ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ

2.1 การเรียนการสอนแบบกึ่งระบบควรจัดสรรด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้เพียงพอต่อความต้องการ ความจำเป็น และความเหมาะสมในแต่ละโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ กัน โดยสำรวจสภาพความต้องการที่แท้จริงก่อนจัดสรร

2.2 ต้องมีเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับปริมาณของวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ในโรงเรียนแต่ละระดับ อย่างชัดเจนแล้วจัดสรรตามเกณฑ์ พร้อมติดตามประเมินผลทุกปีการศึกษา

2.3 ต้องมีห้องเก็บวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ โดยเฉพาะ พร้อมผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 1 คน

2.4 ควรมีหน่วยงานของรัฐมาสนับสนุนด้านการผลิต เผยแพร่ อบรม นิเทศ ประเมินผล ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้และสื่อ นวัตกรรมทางการเรียนการสอนต่าง ๆ โดยเฉพาะ

3. ปัญหาด้านการจัดการ

3.1 ต้องจัดสรรยานพาหนะอย่างเพียงพอในการพานักเรียนไปศึกษาปฏิบัติงานในสถานประกอบการต่าง ๆ รวมทั้งให้ครูสามารถไปนิเทศการทำงานของนักเรียนได้ทั่วถึง

3.2 ”ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทนวิทยากรและแหล่งประกอบการ
โดยเฉพาะ

3.3 ”ต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อการอบรม ศึกษาทูลานของบุคลากรในโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาโดยเฉพาะเพราะเงินของโรงเรียนไม่มี

3.4 ”ระบบข่าวสาร ข้อมูล การประสานงาน ต้องชัดเจน เข้าใจตรงกัน
ทันเหตุการณ์ และสม่ำเสมอ

ง. แบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเปิดโอกาสให้กลุ่มศึกษานิเทศก์ได้เสนอขอเสนอแนะ
และวิธีการในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนโดยเสรี ผู้วิจัยได้
รวบรวมและสรุปเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ปัญหาตามบุคลากร

1.1 บุคลากรทุกฝ่ายในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ต้องเข้าใจใน
นโยบายตรงกัน ชัดเจน เพื่อจะสามารถปฏิบัติงานได้ตรงกัน และประสานงานกันได้อย่างขึ้น

1.2 ต้องให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานด้านนวัตกรรมทางการเรียน
การสอน ความก้าวหน้าในด้านนี้ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นระยะ ๆ
โดยมีการนิเทศ ติดตามผลการดำเนินงานในด้านนี้โดยเฉพาะ

1.3 ต้องจัดโครงการด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนโดยเฉพาะพร้อมทั้ง
เพื่อความคล่องตัว ความเป็นระบบในการออกนิเทศ ออกไปอบรม แนะนำ ติดตามประเมินผล
ได้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

1.4 ศึกษานิเทศก์ต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อความก้าวหน้าด้านนวัตกรรม
ทางการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญที่สามารถนำครูได้อย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

1.5 ต้องเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ทูลาน อบรม เสนอแนะ ในด้านต่าง ๆ ทั้งในโครงการฯ เคียงกัน และนอกโครงการฯ

1.6 ควรให้มีการอบรม สัมมนา บุคลากรในการนิเทศด้านนวัตกรรมทาง
การเรียนการสอนโดยเฉพาะของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน
ทั่วประเทศ

2. ปัญหาคำนวณวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

- 2.1 ควรเน้นนวัตกรรมทางการเรียนการสอน เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่สามารถให้นักเรียนและผู้ปกครองเข้าถึงปัจจัย 4 ของชีวิตได้
- 2.3 เน้นการใช้ และการประยุกต์ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในท้องถิ่น
- 2.4 ร่วมกันใช้ โดยทำเป็นศูนย์ระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน แล้วบริหารงานโดยผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 1 คน
- 2.5 ควรจัดสรรให้ตรงกับสภาพท้องถิ่น และจัดสรรในจุดที่ขาดแคลนก่อน
- 2.6 เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้รวมคิด ร่วมผลิต ร่วมประยุกต์ ทั้งศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง

3. ปัญหาคำนวณการจัดการ

- 3.1 ควรมีการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนต่าง ๆ อย่างน้อยปีละครั้ง
- 3.2 จัดสรรงบประมาณในด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ชัดเจน
- 3.3 ทำศูนย์นวัตกรรมทางการเรียนการสอนเพื่อเป็นแหล่งให้บริการ แนะนำ อบรม นิเทศ ศึกษาคนควา ผลิต ประยุกต์ โดยเฉพาะ โดยมีผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 1 คน
- 3.4 ควรให้ระดับกลางเสนอแผนงาน ความต้องการ และปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีผู้เชี่ยวชาญคอยช่วยเหลือด้วย
- 3.5 เน้นการประสานงานร่วมกันในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านบุคลากรผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เอกสาร ขาวสาร ข้อมูล บทความงานวิจัยต่าง ๆ โดยประสานงานร่วมกันทั้งภายในภาคีรัฐบาลและภาคเอกชน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพค่านว้กิจกรรมทางการ เรียนการสอนที่ใช้อยู่ใน โรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่จัดสอนแบบ กึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทภาคจน

2. เพื่อทราบปัญหาและความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัคกรรมทางการ เรียน การสอนของบุคลากรทุกกลุ่ม คือ ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียน ครูโศตทัศนศึกษา และ ครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานโดยตรงตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทภาคจน

3. เพื่อหาข้อเสนอแนะ และวิธีการในการแก้ปัญหาค่านว้กิจกรรมทางการ เรียน การสอนจากบุคลากรทุกกลุ่ม คือ ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียน ครูโศตทัศนศึกษา และ ครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานโดยตรงตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ที่จัดสอนแบบกึ่งระบบโรงเรียน ในเขตชนบทภาคจน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา คือ ศึกษาพิเศษที่รับผิดชอบโครงการฯ จำนวน 9 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 20 คน ครูโศตทัศนศึกษา จำนวน 20 คน ครูผู้สอนในรายวิชา ต่าง ๆ โรงเรียนละ 8 คน 20 โรงเรียน รวม 160 คน รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้ทั้งสิ้น 209 คน โดยใช้โรงเรียนที่เป็นแม่แบบของการจัดการศึกษาแบบกึ่งระบบ ของโครงการฯ นี้ ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศใน 9 เขตการศึกษา 20 จังหวัด 20 โรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโครงการฯ นี้ ใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ตอบทุกกลุ่มคือ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูโศกทัศน์ศึกษา และครูผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้นำมาใช้ในการเรียนการสอนในโครงการฯ นี้ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มประสบอยู่ในปัจจุบัน ข้อคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่มที่ศึกษา และข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มต้องการหรือคิดว่าจะทำได้

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดใช้ เครื่อง คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS^X (Statistical Package for the Social Sciences Version10) ช่วยในการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ออกมาในรูปของค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งในกลุ่มผู้ตอบรวม และแยกแต่ละกลุ่มผู้ตอบ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. สถานภาพของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาปัจจุบันผลปรากฏ ดังต่อไปนี้

1.1 ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาใช้อยู่ในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ รองลงมาตามลำดับได้แก่ การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย่ การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น การสอนโดยการทดลอง การให้เด็กเก่งช่วยสอน การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้ การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม และนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา

1.2 ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา คือ ศึกษาในเทค ผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา และครูผู้สอน เห็นว่าเหมาะสมและต้องการให้มีการนำมาใช้ในการเรียนการสอนของโรงเรียนในโครงการฯ นี้มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน การทดสอบแบบอิง เกณฑ์ การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย่ การเรียนการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล การใช้เครื่องช่วยสอน และนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มเห็นคว้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจชั้น

2. สภาพปัญหา และความคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม คือ ศึกษาในเทค ผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา และครูผู้สอน

2.1 สภาพปัญหาในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่บุคลากรทุกกลุ่มที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ ประสบมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาด้านการขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ รองลงมาตามลำดับได้แก่ ปัญหาการขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางด้านนวัตกรรม ด้านโสตทัศนศึกษาอย่างเพียงพอ ปัญหาด้านที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ปัญหาด้านไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำด้านนวัตกรรมสื่อต่าง ๆ ปัญหาด้านไม่มีความรู้ด้านนวัตกรรมสื่อมาก่อน ปัญหาด้านไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการด้านนวัตกรรม สื่อต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน ปัญหาด้านไม่ได้รับความสะดวกในการขอรับบริการด้านนวัตกรรม สื่อต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน หรือจากเขตกาศึกษาที่โรงเรียนสังกัด ปัญหาด้านขาดการได้รับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม ปัญหาด้านขาดการได้รับคำแนะนำ อบรม สนับสนุนจากวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม และปัญหาที่ทุกกลุ่มประสบน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน

2.2 ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของบุคลากรทุกกลุ่มที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ มีดังต่อไปนี้ คือ บุคลากรทุกกลุ่มจะใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนมากที่สุด ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รองลงมาตามลำดับได้แก่ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ ถ้านานได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ ถ้ามีศูนย์นวัตกรรม สื่อของกลุ่มโรงเรียนหรือของโรงเรียนคอยให้บริการทั้งในด้านนวัตกรรม สื่อ ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมนั้นให้ท่านนำไปใช้ ถ้ามีบริการเกี่ยวกับนวัตกรรม สื่อที่สามารถช่วยให้ท่านได้ศึกษาด้วยตนเองจนมีความรู้ ความเข้าใจในนวัตกรรมนั้น ๆ และความคิดเห็นที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนน้อยที่สุด คือ ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ หรือไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าแยกตามเขตการศึกษา

เขตการศึกษา 2

1. ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโครงการฯ ใช้ในปัจจุบันมากที่สุดได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.900$) การสอนโดยการทดลอง ($\bar{X} = 3.700$) การให้เด็กเก่งช่วยสอน ($\bar{X} = 8.300$) และที่ใช้น้อยที่สุดได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา ($\bar{X} = 1.100$)

2. ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มเห็นค่าเหมาะสมและต้องการให้มีการนำมาใช้ในโครงการฯ มากที่สุดได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม และการทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.929$) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ่ การสอนโดยการทดลอง และการให้เด็กเก่งช่วยสอน ($\bar{X} = 3.857$) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจชั้น และการสอนแบบจุลภาค ($\bar{X} = 2.00$)

3. สภาพปัญหาคำนวณกิจกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มประสบมากที่สุดในปัจจุบัน ได้แก่ การขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.929$) ขาดการได้รับคำแนะนำ สนับสนุน อบรมจากวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 3.857$) และที่น้อยปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ ไม่มีความรู้ด้านนวัตกรรมมาก่อน ($\bar{X} = 1.143$)

4. ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม มากที่สุดได้แก่ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.000$) ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.929$) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุดได้แก่ ถ้าท่านต้องจัดหา ผลิตภัณฑ์นวัตกรรมเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเอง ($\bar{X} = 2.214$)

5. ข้อเสนอแนะ และวิธีการ แนวทางในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม ที่เสนอมามากที่สุดได้แก่ ต้องการให้มีศูนย์เพื่อบริการด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนโดยเฉพาะ

เขตการศึกษา 3

1. ประเภตนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโครงการฯ ใช้นั้นในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ($\bar{X} = 4.000$) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ้ ($\bar{X} = 3.938$) การสอนโดยการทดลองและการให้เด็กเก่งช่วยสอน ($\bar{X} = 3.875$) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจชั้น และการสอนแบบจุลภาค ($\bar{X} = 1.250$)

2. ประเภตนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มเห็นว่าเหมาะสมและต้องการให้มีการนำมาใช้ในโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล ($\bar{X} = 4.000$) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ้ การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน ($\bar{X} = 3.952$) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจชั้น ($\bar{X} = 2.190$)

3. สภาพปัญหาคำนวณกิจกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มประสบมากที่สุดในปัจจุบัน ได้แก่ การขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา ขาดงบประมาณ

อย่างเพียงพอ และไม่ได้รับการศึกษานวัตกรรมต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน ($\bar{X} = 3.952$) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ การมีเจตคติที่ไม่ดีหรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 1.095$)

4. ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่มมากที่สุด ได้แก่ ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะให้ใช้นวัตกรรม และถ้าท่านมีโอกาสเข้าร่วมอบรม ประชุม สัมมนาจนเข้าใจ และเกิดความมั่นใจ ($\bar{X} = 4.100$) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญหรือไม่สนับสนุน ($\bar{X} = 1.952$)

5. ข้อเสนอแนะ และวิธีการ แนวทางในการแก้ปัญหาศึกษานวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม ที่เสนอมามากที่สุดได้แก่ กรมสามัญศึกษา ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการอบรม สัมมนาศึกษานวัตกรรมทางการเรียนการสอนให้โรงเรียนในโครงการฯ โดยเฉพาะ

เขตการศึกษา 5

1. ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโครงการฯ ใช้ในปัจจุบันมากที่สุดได้แก่ การทดสอบแบบอิง เกณฑ์ ($\bar{X} = 3.625$) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษยตามแนวคิดของกาเย่ และการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ($\bar{X} = 2.875$) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนเป็นคณะ ($\bar{X} = 1.625$)

2. ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มเห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้มีการนำมาใช้ในโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล ($\bar{X} = 3.800$) การเรียนการสอนแบบอิง เกณฑ์และการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.500$) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการที่จะนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนเป็นคณะ และการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ($\bar{X} = 2.800$)

3. สภาพปัญหาคำนวณนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มประสบมากที่สุดในปัจจุบัน ได้แก่ ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ คำนวณนวัตกรรมและไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ หรือให้คำแนะนำคำนวณนวัตกรรมโดยเฉพาะ ($\bar{X} = 3.700$) และที่เป็น

ปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ การมีเจตคติที่ไม่ดีหรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 2.100$)

4. ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่มมากที่สุด ได้แก่ ถ้าท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.900$) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้านวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.700$)

5. ข้อเสนอแนะ และวิธีการ แนวทางในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม ที่เสนอมามากที่สุด ได้แก่ ควรจัดตั้งเป็นศูนย์นวัตกรรมทางการเรียนการสอนและสื่อโดยเฉพาะ เพื่อให้บริการ คำแนะนำ อบรมครูในโรงเรียนหรือในกลุ่มโรงเรียนในค่านวัตกรรมและสื่อโดยเฉพาะ

เขตการศึกษา 6

1. ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโครงการฯ ใช้ในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิง เกณฑ์ ($\bar{X} = 4.000$) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน และการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.400$) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา และการใช้วิทยุช่วยสอน ($\bar{X} = 1.600$)

2. ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มเห็นว่าเหมาะสมและต้องการให้มีการนำมาใช้ในโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน และการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม ($\bar{X} = 4.000$) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการที่จะนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล และการสอนแบบเบญจกัณฑ์ ($\bar{X} = 2.833$)

3. สภาพปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มประสบมากที่สุด ในปัจจุบัน ได้แก่ การขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา และขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.833$) และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดี หรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 1.500$)

4. ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไป เกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่มมากที่สุด ได้แก่ ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.000$) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญหรือไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 2.000$)

5. ข้อเสนอแนะ และวิธีการ แนวทางในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม ที่เสนอมามากที่สุด ได้แก่ ควรประสานการใช้ทรัพยากร (นวัตกรรมทางการเรียนการสอนและสื่อต่าง ๆ) ร่วมกัน โดยกรมสามัญศึกษาจัดสรรยานพาหนะให้เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงานร่วมกัน

เขตการศึกษา 7

1. ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนในโครงการฯ ใช้ในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.500$) การจัดการเรียนการสอนแบบยืดหยุ่น และการเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.000$) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้วิทยุช่วยสอน ($\bar{X} = 1.333$)

2. ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มเห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้มีการนำมาใช้ในโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน ($\bar{X} = 3.833$) การสอนโดยการทดลอง ($\bar{X} = 3.778$) และที่เห็นควยหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนเป็นคณะ และการใช้วิทยุช่วยสอน ($\bar{X} = 3.000$)

3. สภาพปัญหาต่าง ๆ ด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มประสบมากที่สุด ในปัจจุบัน ได้แก่ การขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.889$) ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อมวลชนในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.833$) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดีหรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 1.667$)

4. ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม มากที่สุดได้แก่ ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับหลักสูตร ($\bar{X} = 3.833$) ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.778$) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ หรือไม่สนับสนุน

การใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 2.333$)

5. ข้อเสนอแนะและวิธีการ แนวทางในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม ที่เสนอมามากที่สุด ได้แก่ ควรจัดสรรนวัตกรรมและสื่อต่าง ๆ ตามความจำเป็น และให้ตรงกับความต้องการ ความเหมาะสมกับโรงเรียน และท้องถิ่นด้วย

เขตการศึกษา 8

1. ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ครูผู้สอนในโครงการฯ ใช้ในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิง เกณฑ์ ($\bar{X} = 3.414$) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย่ ($\bar{X} = 2.900$) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา ($\bar{X} = 1.530$)

2. ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มเห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้มีการนำมาใช้ในโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน ($\bar{X} = 3.553$) การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.432$) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจขันธ์ ($\bar{X} = 2.711$)

3. สภาพปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มประสบมากที่สุด ในปัจจุบัน ได้แก่ ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.763$) ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.711$) และที่เป็นปัญหาน้อยที่สุดได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดีหรือขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 2.105$)

4. ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่มมากที่สุด ได้แก่ ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.784$) ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.703$) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญหรือไม่สนับสนุนการใช้นวัตกรรม

5. ข้อเสนอแนะ และวิธีการ แนวทางในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม ที่เสนอมามากที่สุด ได้แก่ ต้องจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน ในด้านนวัตกรรมและสื่อโดยเฉพาะ อย่างน้อยปีละครั้ง

เขตการศึกษา 9

1. ประเภทวัตรกรรมทางการเรียนการสอน ที่ครูผู้สอนในโครงการฯ ใช้ในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.095$) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย่ ($\bar{X} = 2.952$) การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น ($\bar{X} = 2.905$) และที่ใช้้น้อยที่สุดได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา ($\bar{X} = 1.190$)

2. ประเภทวัตรกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มเห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้มีการนำมาใช้ในโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.500$) การใช้เครื่องช่วยสอน ($\bar{X} = 3.464$) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน ($\bar{X} = 3.393$) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุดได้แก่ การสอนเป็นคณะ ($\bar{X} = 2.786$)

3. สภาพปัญหาที่กีดขวางวัตรกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มประสบมากที่สุด ในปัจจุบัน ได้แก่ การขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.893$) ขาดวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.750$) ไม่มีความรู้ด้านวัตรกรรมหรือสื่อมาก่อน ($\bar{X} = 3.500$) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดี หรือการขาดความมั่นใจในการใช้วัตรกรรม ($\bar{X} = 1.821$)

4. ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้เกิดผลต่อการใช้วัตรกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม มากที่สุด ได้แก่ ถ้าท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับวัตรกรรม จนเกิดความรู้ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.821$) ถ้าวัตรกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.786$) และที่จะทำให้เกิดผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้วัตรกรรม ($\bar{X} = 2.679$)

5. ข้อเสนอแนะ และวิธีการ แนวทาง ในการแก้ปัญหาที่กีดขวางวัตรกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม ที่เสนอมามากที่สุด ได้แก่ ควรมีหน่วยงาน หรือศูนย์เฉพาะที่ดำเนินงานด้านวัตรกรรมและสื่อต่าง ๆ ทั้งในแง่การบริการ การฝึกอบรม การผลิต การประยุกต์ การบำรุงรักษาซ่อมแซม และการจัดทำข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ในด้านวัตรกรรม และสื่อโดยเฉพาะ

เชตการศึกษา 10

1. ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ครูผู้สอนในโครงการฯ ใช้ในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.833$) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย ($\bar{X} = 3.000$) การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น ($\bar{X} = 2.667$) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม การเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา การใช้วิทยุช่วยสอน และการใช้สถานการณ์จำลอง ($\bar{X} = 1.667$)

2. ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่ม เห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้มีการนำมาใช้ในโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน และการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย ($\bar{X} = 3.444$) การจัดตารางเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน ($\bar{X} = 3.333$) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจฉัตร ($\bar{X} = 2.625$)

3. สภาพปัญหาที่กีดขวางนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มประสบมากที่สุดในปัจจุบัน ได้แก่ ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.889$) ไม่มีเจ้าหน้าที่บริการหรือให้คำแนะนำแก่นักเรียนและสื่อ ($\bar{X} = 3.778$) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดี หรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 2.333$)

4. ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม มากที่สุด ได้แก่ ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.750$) ถ้าท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม จนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.750$) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านนวัตกรรมนั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนจริง แต่ไม่เหมาะสมกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.750$)

5. ข้อเสนอแนะ และวิธีการ แนวทาง ในการแก้ปัญหาต้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม ที่เสนอมามากที่สุด ได้แก่ ศึกษาพิเศษ ต้องสามารถพิเศษต้านนวัตกรรมและสื่อ ได้อย่างชัดเจน ปฏิบัติได้จริง มีข้อมูลทันสมัยและปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

เขตการศึกษา 11

1. ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ครูผู้สอนในโครงการฯ ใช้ในปัจจุบันมากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.167$) การสอนโดยการทดลอง ($\bar{X} = 3.000$) การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น ($\bar{X} = 2.833$) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้วิทยุช่วยสอน ($\bar{X} = 1.583$)

2. ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ทุกกลุ่มเห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้ให้นำมาใช้ในโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.563$) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม ($\bar{X} = 3.500$) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน ($\bar{X} = 3.438$) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน และการสอนแบบเบญจขันธ์ ($\bar{X} = 2.750$)

3. สภาพปัญหาค้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่มประสบมากที่สุด ในปัจจุบัน ได้แก่ ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.813$) ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการต้านนวัตกรรมและสื่อจากกลุ่มโรงเรียนหรือจากเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัด ($\bar{X} = 3.563$) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีเจตคติที่ไม่ดี หรือการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 2.063$)

4. ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกกลุ่ม มากที่สุด ได้แก่ ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียน ($\bar{X} = 3.688$) ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และถ้าท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาต้านนวัตกรรม จนเกิดความรู้ความเข้าใจสามารถนำไปใช้ด้วยความมั่นใจ และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านนักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 2.813$)

5. ข้อเสนอแนะ และวิธีการ แนวทาง ในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมทาง การเรียนการสอนของทุกกลุ่ม ที่เสนอมามากที่สุด ได้แก่ ต้องประสานการใช้ทรัพยากร (นวัตกรรมและสื่อต่าง ๆ) ต่าง ๆ ร่วมกัน และเน้นการใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ใน แต่ละท้องถิ่น

สรุปผลการศึกษาค้นคว้าแยกตามกลุ่มผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม

1. กลุ่มศึกษานิเทศก์ประจำโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

1.1 ประเมินนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ศึกษานิเทศก์เห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้นำมาใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนตามโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม ($\bar{X} = 3.667$) การเรียนการสอนโดยใช้ชุด การสอน ($\bar{X} = 3.556$) การเรียนการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล ($\bar{X} = 3.444$) การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวความคิดของกาเย การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ และการจัดทำตารางเรียนแบบยืดหยุ่น ($\bar{X} = 3.333$) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบ เบญจชั้น ($\bar{X} = 2.444$)

1.2 สภาพปัญหาด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ ประสมอยู่ในปัจจุบัน ของศึกษานิเทศก์ ที่มากที่สุด ได้แก่ ไม่มีโอกาสได้ศึกษาจากสื่อ มวลชนในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.778$) ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.667$) ขาดการได้รับความแนะนำสนับสนุนจากผู้บริหาร ($\bar{X} = 3.556$) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้วิธีการให้คำแนะนำ หรือประสานงานร่วมกันโดยเฉพาะ ($\bar{X} = 1.111$)

1.3 ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อ การใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของศึกษานิเทศก์ ที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านนวัตกรรมนั้น สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ และด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับเจตนารมณ์ ของโครงการฯ ($\bar{X} = 4.000$) ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.889$) ถ้าท่านมีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรมจนเกิด ความรู้ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.778$) และที่จะทำให้มีผลต่อ

การใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้าหน่วยงานของรัฐบาลจัดอบรม งบประมาณ สัมมนา เกี่ยวกับนวัตกรรม โดยให้หน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายเอง ($\bar{X} = 2.778$)

1.4 ข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหา หรือแนวทางที่ต้องการให้มีการปฏิบัติในค่านวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของศึกษานิเทศก์ ที่มากที่สุด ได้แก่ บุคลากรทุกฝ่ายที่ปฏิบัติงานในโครงการฯ นี้ต้องทราบนโยบายหลักการ แนวทางในการดำเนินการ และจุดหมายปลายทางของโครงการฯ อย่างชัดเจน ควรต้องมีศูนย์นวัตกรรมทางการเรียนการสอนและสื่อโดยเฉพาะพร้อมผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 1 คน

2. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

2.1 ประเภदनวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้นำมาใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนตามโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การสอนโดยการใช้บททดลอง ($\bar{X} = 3.813$) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน และการเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน ($\bar{X} = 3.620$) การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม ($\bar{X} = 3.500$) และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบจุลภาค ($\bar{X} = 2.600$)

2.2 สภาพปัญหาค้นต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ประสบอยู่ในปัจจุบันของผู้บริหารโรงเรียน ที่มากที่สุด ได้แก่ การขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ทางโสตทัศนศึกษา ($\bar{X} = 3.813$) ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.750$) ขาดงบประมาณที่เพียงพอ ขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 3.688$) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำ หรือประสานงานร่วมกันโดยเฉพาะ ($\bar{X} = 1.313$)

2.3 ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของผู้บริหารโรงเรียน ที่มากที่สุด ได้แก่ ค่านวัตกรรม ทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สนองกับนโยบายของโครงการฯ ($\bar{X} = 4.000$) ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.933$) ถ้านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.876$) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด

ได้แก่ ถ้าหน่วยงานของรัฐบาลจัดอบรม ทุนงาน สัมมนา เกี่ยวกับนวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายเอง ($\bar{X} = 2.625$)

2.4 ข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหา หรือแนวทางที่ต้องการให้มีการปฏิบัติในค่านวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของผู้บริหารโรงเรียนที่มากที่สุด ได้แก่ นโยบายของโครงการฯ ต้องชัดเจน เป็นระบบ และมีการประชาสัมพันธ์ ติดตามประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง นวัตกรรมทางการเรียนการสอนและสื่อต่าง ๆ ที่จัดสรรให้ควรต้องมุ่งในประเด็นที่จะสามารถสนองความต้องการด้านปัจจัย 4 ในชีวิตของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนได้

3. กลุ่มครูโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

3.1 ประเภदनวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูโสตฯ เห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้นำมาใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนตามโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การสอนโดยการทดลอง ($\bar{X} = 3.857$) การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น ($\bar{X} = 3.643$) การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเบ่ การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน ($\bar{X} = 3.429$) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจพันธ์ ($\bar{X} = 2.500$)

3.2 สภาพปัญหาค้นต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ประสบอยู่ในปัจจุบันของครูโสตฯ ที่มากที่สุดได้แก่ การขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.857$) การไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการค่านวัตกรรมและสื่อต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียน หรือจากเขตการศึกษาที่โรงเรียนสังกัดและขาดสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 3.846$) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำประสานงานร่วมกันโดยเฉพาะ ไม่มีความรู้ค่านวัตกรรมมาก่อน และผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมยังไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 1.692$)

3.3 ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของครูโศกฯ ที่มากที่สุด ได้แก่ การใช้นวัตกรรมนั้น จะทำให้มีอุปสรรค การใช้ และ คิดความผลการใช้นวัตกรรมนั้น ๆ มากขึ้น บ่อยครั้งขึ้น ($\bar{X} = 3.929$) ถ้าท่านต้องวางแผนการปฏิบัติงานตามนวัตกรรมนั้นร่วมกับครูอื่น ๆ มากขึ้น ($\bar{X} = 3.857$) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อมต่อการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 2.714$)

3.4 ข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหา หรือแนวทางที่ต้องการให้มีการปฏิบัติในด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของครูโศกฯ ที่มากที่สุด ได้แก่ ผู้บริหาร ต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริม สนับสนุน และผู้บริหารควรต้องมีความรู้ในด้านนี้ด้วย เน้นการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน และที่สำคัญที่สุดคือ การพยายาม ใช้ ประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ที่สุด

4. กลุ่มครูผู้สอนในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

4.1 ประเภदनวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนเห็นว่าเหมาะสม และต้องการให้นำมาใช้ในการเรียนการสอนในโรงเรียนโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน ($\bar{X} = 3.628$) การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.517$) การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ($\bar{X} = 3.512$) การจัดกรเรียนการสอนแบบ ศูนย์การเรียน ($\bar{X} = 3.508$) และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจชั้น ($\bar{X} = 2.742$)

4.2 สภาพปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน ที่ประสบอยู่ในปัจจุบันของครูผู้สอน ที่มากที่สุด ได้แก่ การขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.785$) การขาดวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ทางโศกทัศน์ศึกษา ($\bar{X} = 3.777$) ขาดการได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม ($\bar{X} = 3.570$) และปัญหาที่เกิดขึ้นน้อย ที่สุด ได้แก่ ด้านการมีเจตคติไม่ดี หรือการขาดความเชื่อมั่นในการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 1.612$)

4.3 ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้ผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของครูผู้สอน ที่มากที่สุด ได้แก่ ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ($\bar{X} = 3.807$) ด้านนวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ และถ้ามีศูนย์นวัตกรรมของกลุ่มโรงเรียนหรือศูนย์นวัตกรรมของโรงเรียน คอยให้บริการทั้งในคำสอนและนวัตกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.788$) ถ้าท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับนวัตกรรมจนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.773$) และที่จะทำให้มีผลต่อการใช้น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญหรือสนับสนุนการใช้นวัตกรรม ($\bar{X} = 2.403$)

4.4 ข้อเสนอแนะ และวิธีการในการแก้ปัญหา หรือแนวทางที่ต้องการให้มีการปฏิบัติใน ด้าน นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของครูผู้สอนที่มากที่สุดได้แก่ ผู้บริหาร ต้องให้ความสำคัญ สนับสนุนส่งเสริมในคำสอนอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง และควรมีการอบรม สัมมนา ศึกษาค้นคว้าในคำสอนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3. ข้อเสนอแนะ และวิธีการในการแก้ปัญหาค้นหานวัตกรรมทางการเรียนการสอน ของบุคลากรทุกกลุ่มที่ปฏิบัติงานในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาทั้ง 4 กลุ่ม คือ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครูโสตทัศนศึกษา และครูผู้สอน เสนอมาโดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

3.1 ข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหาค้นหานวัตกรรมของศึกษานิเทศก์

3.1.1 คำแนะนำ

บุคลากรที่ปฏิบัติในโครงการฯ ทุกฝ่าย ต้องเข้าใจตรงกัน อย่างชัดเจนในหลักการ นโยบาย แนวทางการปฏิบัติงาน และจุดมุ่งหมายของโครงการ อย่างชัดเจน

ต้องให้โอกาสในการพัฒนาบุคลากรในโครงการฯ ทั้งใน ด้านการศึกษาข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ การปฏิบัติงาน การร่วมประชุม ศึกษาค้นคว้า อบรม ด้านนวัตกรรม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3.1.2 ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

เน้นการประสานประโยชน์ร่วมกันในทุกรูปแบบโดยจัดตั้ง

เป็นศูนย์นวัตกรรมและสื่อชั้นบริการโดยเฉพาะ

เน้นการใช้ การประยุกต์ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น

3.1.3 ด้านการจัดการ

ประสานงานกับทุกหน่วยงานอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน

ให้ระดับล่างเสนอแผนงาน ความต้องการและปัญหาต่าง ๆ

ด้วยตนเอง

3.2 ข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหาด้านนวัตกรรมของกลุ่ม

ผู้บริหารโรงเรียน

3.2.1 ด้านบุคลากร

ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ ต้องได้รับการอบรม

หลักการ นโยบายของโครงการฯ อย่างชัดเจน และควรมีความรู้ด้านนวัตกรรมและสื่อต่าง

ควรต้องจัดสรรครูในสาขาวิชาให้มากขึ้น

3.2.2 ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

การจัดการเรียนการสอนแบบ "ถึงระบบ" ควรต้องมี

วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เพียงพอ สอดคล้องกับความต้องการด้วย

ต้องมีหน่วยงานของรัฐบาลรับผิดชอบด้านนวัตกรรมและ

สื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะ ที่รับผิดชอบในทุก ๆ ด้าน เช่น การผลิต เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

อบรม นิเทศ ประเมินผล ฯลฯ รวมทั้งด้านข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยอย่างสม่ำเสมอ

และหันเหทุกการ

3.2.3 ด้านการจัดการ

ต้องจัดระบบการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เข้าใจตรงกัน และ

พร้อมที่จะประสานงานกับทุกหน่วยได้

ต้องมีนโยบายด้านการจัดสรรงบประมาณด้านนวัตกรรม

อย่างชัดเจน แน่นนอน

3.3 ข้อเสนอแนะ และวิธีการในการแก้ปัญหาบ้านนวัตกรรมของกลุ่มครู โสตทัศนศึกษา

3.3.1 บ้านบุคลากร

ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง
ต้องมีผู้เชี่ยวชาญบ้านนวัตกรรมโดยเฉพาะอย่างน้อย 1 คน
ให้โอกาสบุคลากรพัฒนาในบ้านนวัตกรรมทุกรูปแบบ

3.3.2 บ้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

ต้องมีการสำรวจความต้องการ ความเหมาะสม ความจำเป็น

ที่แท้จริง ก่อนจัดสรรให้

เน้นการประสานทรัพยากร รวมทั้งการประยุกต์ด้วย

3.3.3 บ้านการจัดการ

ระบบสารสนเทศ ระบบการจัดการประสานงานต้องรวดเร็ว

ชัดเจน ทันเหตุการณ์

ต้องมีนโยบายอย่างชัดเจนที่จะส่งเสริมบ้านนวัตกรรม

อย่างน้อยมีละ 1 ครั้ง และควรให้โอกาสบุคลากรอย่างทั่วถึงด้วย

3.4 ข้อเสนอแนะ และวิธีการในการแก้ปัญหาบ้านนวัตกรรมของกลุ่มครูผู้สอน

3.4.1 บ้านบุคลากร

ผู้บริหารต้องมีความรู้บ้านนวัตกรรม ส่งเสริม และมีใจเปิด
กว้าง สามารถเป็นผู้นำด้านการใช้นวัตกรรมได้

ควรต้องมีศึกษานิเทศก์หรือผู้เชี่ยวชาญบ้านนวัตกรรมโดยเฉพาะ
อย่างน้อย 1 คน ที่สามารถนิเทศให้ชัดเจน เห็นผลโดยนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ในการเรียน
การสอนได้จริง

3.4.2 บ้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

ต้องสำรวจความต้องการ ความจำเป็น ความเหมาะสม

ที่แท้จริงก่อนจัดสรร

เน้นการประสานทรัพยากร และการประยุกต์ใช้ทรัพยากร

ที่มีอยู่ในแต่ละท้องถิ่น

ต้องมีห้องหรือมีศูนย์นวัตกรรมเป็นส่วน

3.4.3 การจัดการ

ควรตั้งงบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรด้านนวัตกรรม และสื่อต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยกรมฯ จัดสรรงบประมาณให้
 ต่อตั้งงบประมาณค่าตอบแทนให้คณาวิทยากรพิเศษ หรือแหล่ง
 ประกอบการโดยเฉพาะ และเบิก-จ่ายได้สะดวก
 ต้องจัดสรรพหุหนะในการปฏิบัติงาน และประสานงานร่วมกับ
 หน่วยงานอื่น

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า ประเภของนวัตกรรมทางการเรียนการสอน
 ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบ
 อิงเกณฑ์ ทั้งนี้เป็นเพราะระเบียบการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
 พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดให้มีการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ โดยประเมินผลการเรียนให้
 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา ซึ่งประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียน
 การสอน และเพื่อตัดสินการเรียน (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2530 : 4 - 5)
 และจากการศึกษายังพบว่า ครูมีเจตคติที่ดีต่อการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ เพราะได้รับ
 ความรู้ทั้งจากสถาบันที่เคยศึกษา จากผู้บริหาร ตลอดจนจากวิทยากรที่ให้การอบรม

สำหรับ นวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้อยู่ลงมากก็คือ การสอนเพื่อพัฒนา
 สมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย่ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า หน่วยศึกษานิเทศก์
 กรมสามัญศึกษา ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการอำนวยความสะดวกแก่ครูเกี่ยวกับการนำหลักสูตร
 ไปใช้ในโรงเรียน ได้ทำการค้นคว้ารูปแบบการสอนเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอน
 ประเภนี้ ตามแนวคิดของกาเย่ (Gagne) และทำการรณรงค์และเผยแพร่ นวัตกรรมนี้ไปยัง
 โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีการจัดอบรมครู จัดประชุมปฏิบัติการหาแผนการสอนทุกรายวิชา
 ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั่วประเทศจึงทำให้มีผลต่อการนำนวัตกรรมทางการเรียนการสอน

นี้ไปใช้ในเกณฑ์สูง อนึ่ง การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเยนี บางครั้งก็เรียกว่า การสอนโดยจุดประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ระบุไว้ว่า ครูต้องสอนโดยยึดจุดประสงค์การเรียนรู้ (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2530 : 7) โดยมีหลักการว่า การจัดกระบวนการเรียนการสอนตามจุดประสงค์นี้ จะต้องมุ่งสร้างเสริมพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้ครบทั้ง 5 สมรรถภาพ ได้แก่ ข้อเท็จจริง ศึกษาเข้าใจปัญหา ยุทธศาสตร์การคิด เจตคติ และทักษะการเคลื่อนไหว ซึ่งเป้าหมายก็คือ การสอนคนไม่ใช่สอนหนังสือ กล่าวคือ เป็นการฝึกที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งสร้างเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน (สารภี รัตนบุรี. 2524 : 3 - 9)

นวัตกรรมทางการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่ครูใช้รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การจัดตารางเรียนแบบยืดหยุ่น การสอนโดยการทดลอง การให้เด็กเก่งช่วยสอน การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้ การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 93 - 95) ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนในโครงการฯ ได้พยายามเปลี่ยนแปลงบทบาทการสอนด้วยการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น โดยมีการศึกษาค้นคว้านวัตกรรมทางการเรียนการสอนต่าง ๆ มาเป็นสื่อกลางให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า และคอยเป็นผู้ให้การประสานงานช่วยเหลือให้นักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรมากกว่าจะเป็นผู้บอก ผู้สอนอย่างเดียว

ซึ่งเป็นที่น่ายินดีว่านอกจากกลุ่มครูผู้สอนจะให้ความสำคัญต่อนวัตกรรมทางการเรียนการสอนแล้ว กลุ่มครูโสตทัศนศึกษา กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มศึกษานิเทศก์ ยังมีแนวความคิดไปในแนวทางเดียวกัน คือ เห็นว่าน่าจะได้มีการนำนวัตกรรมทางการเรียนการสอนมาใช้ในโครงการฯ ให้มากที่สุด ตั้งแต่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม การจัดกระบวนการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ การจัดกระบวนการเรียนแบบยืดหยุ่น และการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเยนี

แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า มีนวัตกรรมทางการเรียนการสอน
อีกหลายประเภทที่ครูผู้สอนยังใช้น้อย ได้แก่ การสอนแบบจุลภาค การสอนแบบเบญจชั้น
การใช้วิทยุช่วยสอน การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา การเชิญวิทยากร
ภายนอกมาสอน และที่ทุกกลุ่มเห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้ในโครงการฯ น้อย ได้แก่
การสอนแบบจุลภาค การสอนแบบเบญจชั้น การสอนแบบสืบสวนสอบสวน การใช้โทรทัศน์
เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา การใช้วิทยุช่วยสอน การสอนเป็นคณะ การสอนแบบ
สหวิทยาการจะเห็นว่า ผลการศึกษาที่ได้เป็นไปในแนวทางที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งอาจจะเป็น
เพราะว่า บุคลากรขาดความรู้ และทักษะในการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนดังกล่าว
ตลอดจนความไม่พร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ด้านโสตทัศนศึกษา
ขาดงบประมาณสนับสนุนในการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ขาดข้อมูลข่าวสารใน
รูปแบบต่าง ๆ ด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ อย่างชัดเจน
และอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ขาดผู้บริหารที่ให้ความสำคัญหรือสนับสนุนส่งเสริม และขาดผู้
เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่จะสามารถอบรมให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ
อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่บุคลากรทุกกลุ่มในโครงการฯ ประสบกันมากที่สุด

สำหรับการศึกษาเรื่องความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไป เกี่ยวกับปัจจัยที่จะทำให้มีผล
ต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนของบุคลากรทุกกลุ่ม พบว่า จะมีการใช้นวัตกรรม
ทางการเรียนการสอนถ้าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ถ้าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์
ของหน่วยการเรียนรู้ ถ้าท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับนวัตกรรม
จนมีความรู้ ความเข้าใจและความมั่นใจในการนำไปใช้ ถ้ามีศูนย์ ของกลุ่มโรงเรียนของ
โรงเรียน ได้จัดบริการด้านนวัตกรรมให้ รวมถึงการออกค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมประชุม
อบรม สัมมนาต่าง ๆ และยินดีที่จะนำนวัตกรรมนั้นมาใช้ถ้าได้มีโอกาสศึกษา แม้จะต้องทำให้
ต้องเตรียมตัวในการใช้มากขึ้น หรือต้องใช้เวลาในการศึกษาความรู้ขึ้น ๆ เพิ่มเติม
(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2520:106) และความคิดเห็นที่จะทำให้มีผลต่อการ
ใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนน้อยที่สุดคือถ้าผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญหรือไม่สนับสนุน
การใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการใช้นวัตกรรม
ทางการเรียนการสอนในปัจจุบันมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พอจะสรุปข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

1. ผู้ที่มีบทบาทโดยตรงในการเผยแพร่นวัตกรรม ควรจะได้ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้นวัตกรรม และหาหนทางสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้นอย่างถาวรและเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ โดยร่วมมือกันในทุกฝ่าย ทั้งระดับกรมสามัญศึกษา สถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในค่านวัตกรรม
2. การริเริ่มโครงการใด ๆ ก็ตาม ควรให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเช่น ครู ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ได้มีส่วนร่วมรับรู้และแสดงความคิดเห็นบ้าง โดยเฉพาะโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน
3. ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งศูนย์ศึกษาค้นคว้าค่านวัตกรรมทางการเรียนการสอนขึ้นในระดับกรม และระดับโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งประสานงาน และแหล่งศึกษาค้นคว้าในค่านวัตกรรมทางการเรียนการสอนของทุกฝ่ายที่สนใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มที่เป็นแม่แบบของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบถึงระบบที่กำลังอยู่ในช่วงทดลองของโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้นในการวิจัยต่อไปควรขยายขอบเขตของตัวอย่างประชากรให้ครอบคลุมทั้งหมดที่มีอยู่ในโครงการฯ ปัจจุบัน คือ 235 โรงเรียนที่ตั้งอยู่ใน 38 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นภาพรวมยิ่งขึ้น
2. ควรให้มีการศึกษาทดลองใช้รูปแบบการเผยแพร่นวัตกรรมทางการเรียนการสอนเพื่อนำผลมาสรุป และปรับปรุงสร้างรูปแบบการเผยแพร่นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บรรณาการ

บรรณานุกรม

- กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ม.ป.ป.,
เขตการศึกษา 9. การศึกษาต่อและสาเหตุของการไม่ศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 ในระแวกใกล้เคียงโรงเรียนห้วยเกิ้งพิทยาคาร เขตการศึกษา 9.
2529.
- ชม ภูมิภาค. "บทนำ," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 19(1) : 4 - 7 ; 1 ตุลาคม -
พฤศจิกายน 2527.
- ชัยพจน์ รังงาม. สภาพปัญหาทางการศึกษาและอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา
ต่อในชั้น ม. 1 ในโรงเรียนสายสามัญ และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ของนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามในเขตการศึกษา 2 ยะลา. เขตการศึกษา 2
(อัสสะนา.)
- ชูชาติ บุญชู. การยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาของครูประถมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัสสะนา.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล,
2530.
- ศิริเอก ฤกษ์หิรัญ. การนำการเปลี่ยนแปลงเน้นกระบวนการแพร่กระจายนวัตกรรม.
กรุงเทพฯ : โครงการตำราพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
- น้อมศรี แดงหาญ. "การยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาของครูและทัศนคติของครูที่มีต่อ
หลักสูตร," วารสารครูศาสตร์. 8 : 80 - 85 ; กรกฎาคม - สิงหาคม
2524.
- นิพนธ์ แจ่มเยี่ยม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยภูเก็ต,
2524.

นิพนธ์ สวัสดิ์มา. จิตลักษณะสำคัญ เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตร.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2523. อักษรสำเนา.

นิยม เสรีรัตน์. ความเสมอภาคของการลงทุนทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 3 สงขลา. 2528.

บุญเกื้อ ควรวหาเวช. นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์, 2522.

พะยอม แก้วกำเนต. ทิศทางและนโยบายทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา
ปี 2530 เอกสารอักษรสำเนา กรมสามัญศึกษา, 2529.

ศักดิ์ ศุขปรีดี. เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิษณุ, 2523.

วฐู ชูภักติกุล. เจตคติและความมั่นใจในความสามารถในการใช้วัตรกรรมการเรียน
การสอนของครูประจำการ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อักษรสำเนา.

วสันต์ อติศัพท์. นวัตกรรมการศึกษา. บัณฑิตปี : โครงการจัดตั้งสำนักเทคโนโลยีทาง
การศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2524.

สันสนีย์ ชำเกิด. การศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการยอมรับวัตรกรรมการเรียน
การสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อักษรสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมวิชาการ "การพิจารณานำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาปรับปรุง
คุณภาพการประณศึกษาในโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้น," รายงานการสัมมนา.
6 - 9 ; มีนาคม กรุงเทพฯ ศุภสภาดพร้าว, 2515.

_____. การสำรวจปัญหาและเจตคติของครูในเอเชียที่มีต่อการใช้วัตรกรรมทาง
การเรียนการสอนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2520.

สามัญศึกษา, กรม. การมัธยมศึกษาด้วยสังคมไทยในอนาคต. กรุงเทพฯ : ศุภสภา,
2529.

_____. โครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก. ม.ป.ท., 2526.

สามัญศึกษา, กรม. โครงการรณรงค์เพื่อให้นักเรียนที่จบประถมศึกษาได้เรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาให้มากขึ้น. ม.ป.ท., 2528.

_____. ทิศทางพัฒนาการศึกษาของกรมสามัญศึกษา. ม.ป.ท., 2530.

_____. แนวทางการบริหารโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตชนบทภาคจน 38 จังหวัด. ม.ป.ท., 2530.

_____. รายงานสรุปการประเมินผลการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2527 - 2528. ม.ป.ท., 227 - 2528.

สำลี ทองชีว. กลวิธีการเผยแพร่นวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับผู้บริหารและครูก้าวหน้า. สาขาวิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

สุวัฒน์ พุทเมธา. "นวัตกรรมทางการเรียนการสอน," การเรียนการสอนปัจจุบัน หน้า 300 - 303. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2523.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. "ปัญหาของครูนวัตกรรมการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างแนวความคิดทฤษฎีกับแบบของพฤติกรรม," วารสารวิจัยทางการศึกษา. 8(4) : มิถุนายน 2521.

เจื้อจิก ล้อบุษณะ. การสำรวจนวัตกรรมการศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2519. อัสสาเนา.

Baldrige, J. Victor and Burnham, Robert A. "Organization Innovation : Individual, Organizational, and Environmental ~~Impacts~~," Administrative Science Quarterly. 20 : 165 - 176; June, 1975.

Erickson, Carlton W.H. Administering Instructional Media Programs. 1986.

Ferguson, Robert Carlisle. "Teachers and Teachers Aids : A Case Study of Innovation in an Elementary School," A Dissertation Abstracts International. Vol. 6, p. 3172-A, December, 1977.

House, Ernest R. "The Micropolitics of Innovation : Nine Propositions," Phi Delta Kappan. Vol 57. p. 340. January, 1976.

- Kunkel, Randall P. "A Study of the Maintenance and Alternation of Policies and Practices in Selected Innovative Institutions of Higher Education," Dissertation Abstracts International. 34(8) : 478-A; February, 1974.
- Purdy, Leslie Oble. "A Case Study of Acceptance and Rejection of Innovation by Faculty in a Community College," Dissertation Abstracts International. 34(11) : 7006-A; May, 1974.
- Richard, Griffith Edwin. "Organizational Design : Innovation in a Bi - Community Setting," Dissertation Abstracts International. Vol. 39, p. 2535-A, October, 1977.
- Rogers, Everett M. "Personality Correlation of the Adoption of Technological Practices," Rural Sociology. 22 : 267 - 268; 1957.
- Watson, Goodwin. Social Psychology. J.B. Lippincott Company, New York, 1966.

ภาคผนวก

ที่ ศบ 0808/7168

(ครุฑ)

กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

25 สิงหาคม 2531

เรื่อง ขอความร่วมมือการศึกษาข้อมูล

เรียน ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่โรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบกรอกข้อมูล จำนวน 10 ฉบับ

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ขอความร่วมมือในการกรอกข้อมูลเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาความก้าวหน้าทางการเรียนการสอนในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของ นางสาวกนกรัตน์ อินทรทัศน์ ตามรายละเอียดในแบบกรอกข้อมูลที่ส่งมาด้วยแล้ว กรมสามัญศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่างานศึกษาข้อมูลเรื่องนี้จะอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของกรมสามัญศึกษาอย่างมาก เห็นสมควรสนับสนุน และใคร่ขอความร่วมมือให้ผู้บริหารโรงเรียนและครู อาจารย์อีก 9 คน ช่วยกรอกข้อมูลให้ แล้วจัดส่งข้อมูลกลับคืนไปให้เจ้าตัวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และช่วยดำเนินการให้ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

กมล ธีโรภา

(นายกมล ธีโรภา)

รองอธิบดีบริหารราชการแทน

อธิบดีกรมสามัญศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 3816420

ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

13 สิงหาคม 2531

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วยข้าพเจ้ากำลังทำวิจัยเรื่อง "การศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาการแนะแนวทางการเรียนการสอนในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตชนบทภาคจน" ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะมีผลต่อการช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาสภาพแนะแนวทางการเรียนการสอนในโรงเรียนที่อยู่ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาตอนต้นที่ท่านสังกัดอยู่ จึงเรียนมาเพื่อความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริงที่สุด เพื่อจะเป็นข้อมูลในการช่วยเหลือ ปรับปรุง พัฒนาคณะแนะแนวทางการเรียนการสอนในโรงเรียนของท่านได้ตรงกับสภาพความต้องการที่แท้จริง

การตอบแบบสอบถามนี้ ท่านไม่ต้องลงชื่อและนามสกุล คำตอบของท่านจะเก็บรักษาเป็นความลับและเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ดังนั้น จึงขอให้ท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามตามความเป็นจริง และแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

กนกรัตน์ อินทรทัศน์

(นางสาวกนกรัตน์ อินทรทัศน์)

นิติปรัชญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

แบบสอบถามสำหรับงานวิจัยเพื่อการศึกษาเรื่อง
การศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาค่านิยมวัฒนธรรมทางการเรียนการสอนในโรงเรียน
ตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตชนบทยากจน

สำหรับ

- ☐ ครูที่สอนในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
(หมวดวิชาละ 1 ท่าน)

ภาษาไทย	สังคมศึกษา
ภาษาอังกฤษ	พลานามัย
วิทยาศาสตร์	ศิลปศึกษา
คณิตศาสตร์	การงานและอาชีพ

- ☐ ครูโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
- ☐ ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
- ☐ ศึกษาพิเศษเฉพาะเขตการศึกษาที่รับผิดชอบในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นางสาวกนกรัตน์ อินทรทัศน์ นิสิตผู้วิจัย

คำชี้แจง เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ตอบแบบสอบถามทุกฝ่ายอันจะนำไปสู่ความสมบูรณ์แบบที่สุดของการวิจัยในครั้งนี้

ความหมายของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ใช้ในงานวิจัยนี้

หมายถึง ความคิดและการกระทำตลอดจนวิถีปฏิบัติต่าง ๆ ที่ใหม่ ๆ เฉพาะทางด้านการเรียนการสอนที่มีการนำเอามาใช้หรือจะนำเอาเข้ามาใช้ในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่จัดการศึกษาแบบถึงระบบโรงเรียน ในเขตชนบทยากจน เพื่อปรับปรุง พัฒนา คุณภาพและประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนทั้งในวิชาสามัญ และวิชาอาชีพ

ความหมายของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนโดยทั่ว ๆ ไป

หมายถึง ความคิดและการกระทำใหม่ ๆ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อจะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมากมายในระบบการศึกษารปัจจุบัน

หมายถึง การนำวิธีการ หลักปฏิบัติ และแนวความคิดใหม่ ๆ ทางการศึกษา ซึ่งอาจจะได้ผ่านการทดลองหรือได้รับการพัฒนาเป็นขั้น ๆ มาแล้วหรือไม่ก็ตาม เข้ามาเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการศึกษา

ความสำคัญของนวัตกรรมทางการเรียนการสอน

สาเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนวัตกรรมทางการเรียนการสอนนี้

เพราะเหตุผลมาจากความสำคัญในตัวของนวัตกรรมเอง ดังนี้คือ

จากข้อความที่มีการยอมรับกันทั่วไปว่า..... การศึกษาเป็นรากฐานและเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาเพื่อให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันจำเป็นต้องเลือกใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และให้ได้ผล ตามจุดมุ่งหมายมากที่สุดมาใช้

นวัตกรรมทางการศึกษาหรือนวัตกรรมทางการเรียนการสอนจึงได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในกระบวนการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไขปัญหาทางการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้ประสิทธิภาพของการศึกษาสูงขึ้นและบรรลุตามจุดหมายที่ต้องการมากที่สุด

รายละเอียดของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนแต่ละประเภทที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน หมายถึง การเรียนการสอนที่นำเอาระบบการผลิตและนําสื่อต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
.....
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม หมายถึง การเรียนการสอนที่อาศัยบทเรียนที่สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียน เรียนได้ด้วยตนเองตามความสามารถ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ส่วนย่อยตามขั้นตอนจากง่ายไปยาก
.....
3. การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย หมายถึง การเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้ครบทั้ง 5 สมรรถภาพ ได้แก่ ข้อเท็จจริง ทักษะเชาว์ปัญญา ยุทธศาสตร์การคิด เจตคติ และทักษะในการเคลื่อนไหว
.....
4. การเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง การเรียนการสอนที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเองมากที่สุด โดยอาศัยสื่อการสอนต่าง ๆ และใช้หลักของกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และการเรียนตามอัธยาศัย
.....
5. การเรียนการสอนโดยเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน หมายถึง การเรียนการสอนที่เชิญบุคลากรที่เชี่ยวชาญในเรื่องที่จะสอนโดยตรงมาเป็นผู้สอน ไม่ว่าเขาจะเป็นใครก็ตาม
.....

6. การเรียนรู้การสอนเป็นคณะ หมายถึง การสอนร่วมกันระหว่างครู หรือบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปในเนื้อหาเดียวกันเพื่อความกว้างในการพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียน
.....
7. การเรียนรู้การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ หมายถึง การเรียนรู้การสอนที่เน้นการใช้กระบวนการกลุ่ม ให้ผู้เรียนได้ร่วมเรียนด้วยกันและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
.....
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ หมายถึง การประเมินผลโดยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแต่ละรายวิชา เป็นการประเมินผลทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้การสอน และเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน
.....
9. การเรียนรู้การสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียนรู้ หมายถึง การเรียนการสอนที่แบ่งเนื้อหาในการเรียนออกเป็น ชุด ๆ ที่มีเนื้อหาในแต่ละชุดจบในตัวเอง หน่วยการเรียนรู้แต่ละชุดจะมีเนื้อหาเป็นเอกเทศและจบในตัวของมันเอง
.....
10. การใช้โทรทัศน์ เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา หมายถึง การนำโทรทัศน์ในรูปแบบและเนื้อหาต่าง ๆ มาใช้ประกอบในการเรียนรู้การสอนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน
.....
11. การใช้วิทยุช่วยสอน หมายถึง การนำวิทยุในรูปแบบและเนื้อหาต่าง ๆ มาใช้ประกอบในการเรียนรู้การสอนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน
.....

12. การเรียนรู้การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน หมายถึง การใช้สื่อทางโสตทัศนศึกษาต่าง ๆ เข้ามาช่วยให้เนื้อหาของการเรียนการสอนชัดเจน ได้รับความสนใจที่จะเรียนรู้และนำติดตามมากยิ่งขึ้น
.....
13. การเรียนรู้การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การสร้างหรือเลือกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบทเรียนในรูปแบบต่าง ๆ หรือการจำลองเหตุการณ์ต่าง ๆ จากสถานการณ์จริงเข้ามาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น
.....
14. การเรียนรู้การสอนโดยการทดลอง หมายถึง การเรียนการสอนที่ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่เน้นให้ผู้เรียนรู้จักการค้นคว้า สังเกต และใช้เหตุผล ฯลฯ
.....
15. การเรียนรู้การสอนแบบสืบสวนสอบสวน หมายถึง การเรียนการสอนที่เป็นกระบวนการในด้านการค้นหาความจริงต่าง ๆ และเป็นวิธีการในการแก้ปัญหาด้วยการตั้งคำถาม กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
.....
16. การเรียนรู้การสอนแบบสหวิทยาการ หมายถึง การเรียนการสอนที่จัดหลักสูตรแบบรวมวิชา ที่รวมเอาวิชาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมาเกี่ยวโยงประสบการณ์ และเกี่ยวโยงการเรียนการสอนร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางความคิด และทางสติปัญญาที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น
.....

17. การจัดการวางเรียนแบบยืดหยุ่น หมายถึง การจัดการวางการเรียนการสอนที่ขึ้นอยู่กับลักษณะ เนื้อหาความต่อเนื่อง และความจำเป็นในแต่ละเนื้อหาวิชาที่แตกต่างกันไป โดยดูจากความเหมาะสมกับธรรมชาติของแต่ละรายวิชา
.....
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน หมายถึง การเรียนการสอนที่ให้เด็กเก่งหรือเด็กที่ฉลาดกว่า เพื่อเป็นผู้ช่วยครูสอนหรืออธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่เพื่อนยังไม่เข้าใจ
.....
19. การสอนแบบจุลภาค หมายถึง การสอนที่สอนในสถานการณ์จริงในลักษณะยืดหยุ่นตลอดเวลาของชั้น และทักษะการสอน เป็นผลดีที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ รู้จักเงิน สามารถวิเคราะห์วิจารณ์ และศึกษาได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น
.....
20. การสอนแบบเบญจชั้น หมายถึง การสอนที่ สอดคล้องแบบขั้นตอนทั้ง 5 ของเบญจชั้น คือ รูป (ขั้นกำหนดหรือเสนอสิ่งเร้า) เวทนา (ขั้นรับรู้) สัญญา (ขั้นวิเคราะห์/สังเคราะห์การรับรู้) สังขาร (ขั้นตัดสินใจความดีงาม/เลือกสรร) วิญญาณ (ขั้นเกิดอุปนิสัย/ทักษะ/คุณธรรม) การสอนรูปแบบนี้ผู้สอนต้องมีความสามารถในการตั้งคำถามให้ตรงกับชั้นการสอนในแต่ละชั้น
.....
21. ระบบโรงเรียนไม่แบ่งชั้น หมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่จัดให้ผู้เรียนได้เรียนไปตามความสามารถของตนเอง โดยใช้วิธีการหลอมหลักสูตรเนื้อหาวิชาที่สำคัญเข้าด้วยกัน เพื่อปรับปรุงชั้นเรียน และนำสื่อและนวัตกรรมต่าง ๆ เข้ามาใช้
.....

22. ระบบการเลื่อนชั้นอัตโนมัติ หมายถึง การเรียนการสอนที่จัดระบบการเลื่อนชั้นโดย
ไม่จำเป็นต้องสอบปลายปีในทุกระดับชั้นเรียน โดยพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่
จำเป็นอย่างครบถ้วน
.....
23. ระบบการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ หมายถึง การจัดการศึกษาตามแนวของการศึกษา
ผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น สามารถ
นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน สามารถปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตน
ให้ดีขึ้น และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
.....

ตอนที่ 1

สถานภาพส่วนตัวของท่าน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ และเติมข้อความในบางข้อ

1. เขตการศึกษาที่ท่านปฏิบัติงาน

- ☐ เขตการศึกษา 2
- ☐ เขตการศึกษา 3
- ☐ เขตการศึกษา 5
- ☐ เขตการศึกษา 6
- ☐ เขตการศึกษา 7
- ☐ เขตการศึกษา 8
- ☐ เขตการศึกษา 9
- ☐ เขตการศึกษา 10
- ☐ เขตการศึกษา 11

2. วุฒิต่างการศึกษาสูงสุดของท่าน

- ☐ ปกศ.
- ☐ ปวช. /ปวส.
- ☐ปริญญาตรี
- ☐ปริญญาโท
- ☐ปริญญาเอก
- ☐ อื่น ๆ (โปรดเติมในช่องว่าง)

.....

.....

3. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

4. อายุของท่านปี

5. อายุราชการ.....ปี

ตอนที่ 2 (ภาค 1)

ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ท่านใช้ในการเรียนการสอนปัจจุบัน

ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	ปริมาณการใช้			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เลย
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน				
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม				
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพตามแนวศีกษา				
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน				
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน				
6. การสอนเป็นคณะ				
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์				
8. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์				
9. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลหรือหน่วยการเรียน				
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา				
11. การใช้วิทยุช่วยสอน				
12. การสอนโดยใช้เครื่องช่วยสอน				
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง				
14. การสอนโดยการทดลอง				
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน				
16. การสอนแบบสหวิทยาการ				

ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	ปริมาณการใช้			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เลย
17. การจัดการารเรียนแบบยืดหยุ่น				
18. การใช้เท็กเท้งช่วยสอน				
19. การสอนแบบจุลภาค				
20. การสอนแบบเบญจจันท์				
21. อื่น ๆ (โปรดเติมในช่องว่าง)				
.....				
.....				

ตอนที่ 2 (ภาค 2)

ประเภทวิธีการทางการเรียนการสอนที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้
ในการเรียนการสอน

ประเภทวิธีการทางการเรียนการสอน	เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เลย
1. การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน				
2. การเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรม				
3. การสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพมนุษย์ตามแนวคิดของกาเย				
4. การจัดการเรียนการสอนแบบศูนย์การเรียน				
5. การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน				
6. การสอนเป็นคณะ				
7. การเรียนการสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์				
8. การเรียนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้หรือบทเรียนโมดูล				
9. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์				
10. การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา				
11. การใช้วิทยุช่วยสอน				
12. การใช้เครื่องช่วยสอน				
13. การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง				
14. การสอนโดยการทดลอง				
15. การสอนแบบสืบสวนสอบสวน				
16. การสอนแบบสหวิทยาการ				

ประเภทนวัตกรรมทางการเรียนการสอน	เห็นว่าเหมาะสมและต้องการนำมาใช้			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เลย
17. การจัดการารเรียนแบบยืดหยุ่น				
18. การให้เด็กเก่งช่วยสอน				
19. การสอนแบบเบญจฉัตร				
20. การสอนแบบจุลภาค				
21. อื่น ๆ (โปรดเติมในช่องว่าง)				
.....				
.....				
.....				

ตอนที่ 3

ปัญหาเกี่ยวกับการใช้วัชกรรมทางการ เรียนการสอนที่ท่านประสบอยู่ในปัจจุบัน

ประเภทของปัญหา	เป็นปัญหาที่เกิดขึ้น			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เลย
1. <u>ปัญหาคำแนะนำ</u>				
1.1 ขาดการได้รับความแนะนำ-สนับสนุนจากผู้บริหาร จากกรมฯ				
1.2 ขาดการได้รับความแนะนำ-สนับสนุนจาก ศึกษานิเทศก์/จากกรมฯ				
1.3 ขาดการได้รับความแนะนำ-สนับสนุนจากเพื่อน ร่วมงาน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				
1.4 ขาดการได้รับความแนะนำ-สนับสนุนจาก วิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญ				
1.5 ปัญหาคำแนะนำอื่นๆ				
2. <u>ปัญหาคำแนะนำ อุปกรณ์/งบประมาณ</u>				
2.1 ขาดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ทางโสตฯ หรือวัชกรรม				
2.2 ขาดงบประมาณอย่างเพียงพอ				

ประเภทของปัญหา	เป็นปัญหาที่เกิดขึ้น			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เลย
2.3 ปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์/งบประมาณอื่น ๆ				
3. <u>ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมและสถานที่</u>				
3.1 สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม				
3.2 สภาพสถานที่ที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรม				
3.3 ปัญหาด้านนักเรียนในชั้นมีมากเกินไป				
3.4 ปัญหาด้านสภาพแวดล้อม/สถานที่อื่น ๆ				
4. <u>ปัญหาด้านการจัดการ</u>				
4.1 ขาดการให้การอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับ นวัตกรรม.....				
4.2 ไม่มีโอกาสได้ศึกษาดูงานนวัตกรรมในรูปแบบ ต่าง ๆ				
4.3 ขาดแคลนเอกสาร/งานวิจัยต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม.....				

ประเภทของปัญหา	เป็นปัญหาที่เกิดขึ้น			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เลย
4.4 ไม่ได้รับบริการค่านว้กรรม/ข่าวสาร ข้อมูล ต่าง ๆ จากกลุ่มโรงเรียนและสื่อ มวลชนในรูปแบบต่าง ๆ				
4.5 ไม่ได้รับความสะดวกในการรับบริการ และข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ				
4.6 ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ/ให้คำแนะนำ/ ประสานงานร่วมกันโดยเฉพาะ				
4.7 ไม่มีความรู้ค่านว้กรรมมาก่อน และ ผู้เชี่ยวชาญค่านว้กรรมไม่เพียงพอ				
4.8 ปัญหาการบริหารจัดการอื่น ๆ				
5. <u>ปัญหาค่านเจตคติที่มีต่อการใช้นว้กรรม</u>				
5.1 ท่านมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นว้กรรม/ ขาดความมั่นใจในการใช้นว้กรรม				
5.2 ปัญหาค่านเจตคติก่อนนว้กรรมในค่านอื่น ๆ				

ประเภทของปัญหา	เป็นปัญหาที่เกิดขึ้น			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เลย
6. <u>ปัญหาคำนวณความร่วมมือในการใช้วัถุกรรม</u>				
6.1 ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนหรือจาก แหล่งประกอบการทาง ๑				
6.2 ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน				
6.3 ปัญหาคำนวณความร่วมมืออื่น ๆ				
7. <u>ปัญหาคำนวณอื่น ๆ (โปรดเติมในช่องว่าง)</u>				

ตอนที่ 4 (ภาคที่ 1)

ความคิดเห็นโดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยที่จะมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียน
การสอนของท่าน

ท่านจะใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนมาก น้อยเพียงใดถ้า		จะทำให้มีผลต่อการใช่			
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เลย
1	ด้านนวัตกรรมนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร				
2	ด้านนวัตกรรมนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียน การสอน				
3	ถ้าท่านได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา ด้าน นวัตกรรมจนเกิดความเชื่อมั่น				
4	ถ้ามีศูนย์ฯ ของกลุ่มโรงเรียน/ศูนย์ฯของโรงเรียน คอยให้บริการด้านนวัตกรรม				
5	ถ้าผู้บริหารเป็นผู้เสนอแนะนวัตกรรมให้ท่านนำไปใช้				
6	ถ้าผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ/ไม่สนับสนุนการใช้ นวัตกรรม				
7	ด้านนวัตกรรมนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน แต่ไม่ เหมาะกับโรงเรียนหรือท้องถิ่น				
8	ด้านนวัตกรรมนั้นเอื้อประโยชน์ในการสอนของครูมากกว่า การเรียนของนักเรียน				
9	ถ้าท่านต้องจัดหา/ผลิตนวัตกรรม เพื่อใช้ในการเรียน การสอนนั้น ๆ				
10	ด้านนวัตกรรมทำให้ท่านต้องศึกษามากขึ้น แต่สอดคล้อง กับนโยบายของโครงการฯ				

ท่านจะใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอนมาก น้อยเพียงใดถ้า ...		จำทำให้มีผลต่อการใช้			
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่เลย
11	ถ้าการใช้วัตกรมนั้นต้องทำให้ท่านต้องวางแผน/ เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากขึ้น				
12	ถ้าการใช้วัตกรมนั้นทำให้ท่านต้องบริหารและ ควบคุมห้องเรียนมากขึ้น				
13	ถ้าการใช้วัตกรมนั้นทำให้ท่านต้องร่วมงานกับ บุคลากรอื่น ๆ มากขึ้น				
14	ถ้าการใช้วัตกรมนั้นทำให้การ เรียนรู้ของเด็ก ดีขึ้นแต่สร้างความยุ่งยากครู				
15	ถ้าการใช้วัตกรรมจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศ ในการเรียนการสอน				
16	ถ้าการนำวัตกรรมมาใช้เป็นสาเหตุให้ผู้มาพิเศษ ติดตามผลการใช้บ่อยครั้งขึ้น				
17	ถ้าท่านต้องศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมากขึ้น หรือนำมาใช้ ก็ดัดแปลงได้				
18	ถ้าการปฏิบัติตนของวัตกรมนั้นไม่กระทบกระเทือนต่อ การปฏิบัติงานปกติของท่าน				
19	ถ้ามีวิธีการเกี่ยวกับการจัดวัตกรรมให้ท่านศึกษาค้น ตนเองจนเกิดความรู้/ความเข้าใจ				
20	ถ้าหน่วยงานของรัฐจัดอบรม/จัดงาน/สัมมนาเกี่ยวกับ นวัตกรรมโดยหน่วยงานของท่านออกค่าใช้จ่ายให้				
21	ถ้านักเรียนส่วนใหญ่ในโรงเรียนของท่านยังไม่พร้อม ต่อการใช้นวัตกรรม				

ตอนที่ 4 (ภาคที่ 2)

ข้อเสนอแนะและวิธีการในการแก้ปัญหาคำนวณที่ท่านต้องการหรือคิดว่าจะเป็นไปได้

1. ข้อเสนอแนะและวิธีการการแก้ปัญหาคำนวณที่ท่านต้องการหรือคิดว่าจะเป็นไปได้
 - 1.1 ปัญหาคำนวณบริหาร
 -
 - 1.2 ปัญหาคำนวณศึกษาพิเศษ
 -
 - 1.3 ปัญหาคำนวณเพื่อนครู/เพื่อนร่วมงาน
 -
 - 1.4 ปัญหาคำนวณที่ได้รับการยอมรับจากวิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญคำนวณ
 -
 - 1.5 ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรในท่านอื่น ๆ
 -
2. ข้อเสนอแนะและวิธีการแก้ปัญหาคำนวณวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ท่าน
 ต้องการหรือคิดว่าจะเป็นไปได้
 - 2.1 คำนวณวัสดุ
 - 2.2
 - 2.2 ปัญหาคำนวณอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ
 -

3. ข้อเสนอแนะและวิธีการการแก้ปัญหา^๑ ปัญหาค้นสภาพแวดล้อม สถานที่ที่^๒ เชื้อต่อการใช้นวัตกรรม
ที่^๓ ทันต่อการ หรือคิดว่า^๔ จะเป็นไปได้
 - 3.1 ปัญหาค้นสภาพแวดล้อม
.....
 - 3.2 ปัญหาค้นสถานที่
.....
 - 3.3 ปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องใน^๕ ค่านนี้
.....
4. ข้อเสนอแนะและวิธีการการแก้ปัญหา^๑ ปัญหาค้นการจัดการที่^๒ ทันต่อการ หรือคิดว่า^๔ จะเป็นไปได้
 - 4.1 ปัญหาค้นการขาดการยอมรับ สัมพันธ์เกี่ยวกับ^๕ นวัตกรรมทางการ เรียนการสอน
.....
 - 4.2 ปัญหาค้นการไม่เคย^๖ ได้รับการศึกษา ค่านนวัตกรรม สื่อมาก่อน หรือ^๗ ไม่มีความรู้
ในเรื่องนวัตกรรมเลย
.....
 - 4.3 ปัญหาค้นการขาดเอกสาร งานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับ^๘ นวัตกรรมทางการ เรียนการสอน
.....
 - 4.4 ปัญหาค้นการขาดแคลน^๙ ข่าวสาร ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ^{๑๐} นวัตกรรมใหม่ ๆ ทางการ
ศึกษาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ
.....
 - 4.5 ปัญหาค้นการขาด^{๑๑} ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ^{๑๒} นวัตกรรมทางการ เรียน
การสอนจากโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวง
ศึกษาธิการ
.....

- 4.6 ปัญหาด้านการขาดการประสานงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในโครงการนี้
.....
.....
- 4.7 ปัญหาด้านการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญด้านนวัตกรรม หรือสื่อการเรียนการสอน
.....
- 4.8 ปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับด้านการจัดการ
-
5. ข้อเสนอแนะและวิธีการการแก้ปัญหาด้านเจตคติที่มีต่อนวัตกรรม ด้านความมั่นใจ
ในการใช้นวัตกรรมที่ทันต่อการหรือคิดว่าจะเป็นไปได้
- 5.1 ปัญหาด้านการที่มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการใช้นวัตกรรมในการเรียนการสอน
-
- 5.2 ปัญหาด้านการไม่มีความมั่นใจในการใช้นวัตกรรมในการเรียนการสอน
-
- 5.3 ปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเจตคติ ความเชื่อมั่นในการใช้นวัตกรรม
.....
-
6. ข้อเสนอแนะวิธีการการแก้ปัญหาด้านความร่วมมือในการใช้นวัตกรรมที่ทันต่อการหรือ
คิดว่าจะเป็นไปได้
- 6.1 ปัญหาด้านการไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน แหล่งประกอบการอาชีพ
ที่โรงเรียนตั้งอยู่
-
- 6.2 ปัญหาด้านการไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน
-
- 6.3 ปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการร่วมมือในการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน
.....
-

7. ข้อเสนอแนะและวิธีการการแก้ปัญหาเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนในด้านอื่น ๆ
ที่ท่านต้องการหรือคิดว่าจะเป็นไปได้

7.1

7.2

7.3

7.4

7.5

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวกนกกรัณ ขี้อสกุล	อินททัศน์
เกิดวันที่ 12 เดือน พฤศจิกายน	พุทธศักราช 2505
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านพักครูโรงเรียนคลองสิบสามวิทยา อำเภอสำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12150
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนคลองสิบสามวิทยา อำเภอสำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	เตรียมอุดมศึกษา (แผนกศิลป์-ภาษา) จากโรงเรียน พิจิตรพิทยาคม จังหวัดพิจิตร
พ.ศ. 2525	ศศ.บ. (วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทสื่อสารมวลชน) จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2531	กศ.ม. (วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

การศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาค่านิยมพฤติกรรมทางการเรียนการสอนในโรงเรียนตามโครงการ
ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตชนบทยากจน

บทคัดย่อ
ของ
กนกรัตน์ อินทรทัศน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ธันวาคม 2531

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพปัญหาต่าง ๆ ด้านนวัตกรรมทางการเรียนการสอนในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตชนบทพิจิตร

กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน 4 กลุ่มในโครงการฯ นี้ คือ กลุ่มนิเทศก์ประจำโครงการฯ จาก 9 เขตการศึกษา จำนวน 9 คน กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนจาก 20 โรงเรียน จำนวน 20 คน กลุ่มครูโสตทัศนศึกษาจาก 20 โรงเรียน จำนวน 20 คน กลุ่มครูผู้สอนจาก 20 โรงเรียนที่สุ่มอย่างง่ายมาจากแต่ละหมวดวิชาที่มีสอนอยู่ 8 หมวดวิชา หมวดวิชาละ 1 คน รวม 160 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS^X สรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษามีดังนี้

1. ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนใช้ในโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ และที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การใช้โทรทัศน์เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ทางการศึกษา
2. ประเภทของนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่ม เห็นว่าเหมาะสมและต้องการให้นำมาใช้ในโครงการฯ มากที่สุด ได้แก่ การเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอน และที่เห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการนำมาใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การสอนแบบเบญจขันธ์
3. สภาพปัญหาในค้ำต่าง ๆ เกี่ยวกับนวัตกรรมทางการเรียนการสอนที่ทุกกลุ่ม ประสบมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาค้นหาการขาดงบประมาณ และที่เป็นปัญหาที่ประสบน้อยที่สุด ได้แก่ ปัญหาค้นหาการขาดความมั่นใจในการใช้นวัตกรรมทางการเรียนการสอน

4. ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยมีผลต่อการใช้นวัตกรรม
ทางการเรียนการสอน ที่ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นตรงกันมากที่สุดคือ นวัตกรรมทางการเรียน
การสอนนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและมีผลต่อการใช้นวัตกรรมทางการเรียน
การสอนน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารไม่สนับสนุนและไม่เห็นความสำคัญในการใช้นวัตกรรมทาง
การเรียนการสอน

**A STUDY OF THE PROBLEMS ON THE IMPLEMENTATION OF THE TEACHING AND
LEARNING INNOVATIONS FOR THE INCREASED EDUCATIONAL OPPORTUNITY
PROJECT IN THE POOR RURAL LOWER SECONDARY SCHOOLS**

AN ABSTRACT

BY

KANOKRAT INTARATAT

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
December 1988**

The purpose of this study was to investigate the problems on the implementation of the teaching and learning innovations for the Increased Educational Opportunity Project in the Poor Rural Lower Secondary Schools.

The sample were 160 out of the total population of 209.

The instruments used for collecting data were the questionnaires. The statistics used were the frequency, percentage, means, and standard deviation by the calculation from the SPSS^X program.

The findings were as follows:

1. The kind of teaching and learning innovation most used by the teachers in the Project was the Standard Test and the least used was the Educational Television.

2. The kind of teaching and learning innovation most needed by all of the groups in the projects was the Instructional Package and the least needed was the Benjakan Teaching.

3. The kind of problems on teaching and learning innovation most faced all of the groups in the Project was the lack of money and the least faced was the lack of confidence in using the teaching and learning innovation.

4. The general opinion on the factors effected the use of innovation most accepted by all of the groups in the Project was that teaching and learning innovation supported the aim of the curriculum and the least effected was the leaders neither supported nor aware the importance of using teaching and learning innovation.